Bundel - Raadsadviescommissie van 9 februari 2026

Agenda bijlagen

- Besluitenlijst RAC 9-02-2026
- Bijlage bij besluitenlijst inspreker B. Bremmers Subsidie molenaarsonderkomen

1 Vaststellen agenda

- Agenda 9 februari 2026

2 Mededelingen (zonder stukken)

3 Rondvraag (zonder stukken)

4 Vaststellen besluitenlijst 6 januari 2026

- Besluitenlijst 06-01-2026 RAC
- Bijdrage van de heer Merkx bij agendapunt 6

5 Presentatie onderzoeksrapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit'
Mondelinge presentatie door de voorzitter van de Rekenkamer de heer B. (Bart) Seesing en dhr. S. (Sander) Jennissen lid van de Rekenkamer en behandeling van de aanbevelingen. Ná afronding van de presentatie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie over de aanbevelingen.
De aanbevelingen kunnen overgedragen worden aan de nieuwe raad ter verwerking in bijvoorbeeld het regelement van orde of andere regelgeving en werkafspraken.

- Aanbiedingsbrief onderzoeksrapport Rekenkamer Roerdalen
- Bestuurlijke reactie college Roerdalen
- Onderzoeksrapport bestuurlijk besluitvormingsproces Maasgouw Roerdalen
- Onepager onderzoeksrapport

6 Verordening Toeristenbelasting 2027
In het raadsvoorstel staat bij 4.1.3 het jaartal 2027 in de zin: "De tarieven voor toeristenbelasting blijven daarmee gelijk aan
die van 2027, namelijk € 2,45 voor campings en € 2,70 voor overige verblijven." Dit is een schrijffout en moet 2026 zijn.

- Raadsvoorstel - Verordening toeristenbelasting 2027
- Bijlage 1 - Raadsbesluit - Verordening toeristenbelasting Roerdalen 2027

7 Incidentele subsidie molenaarsonderkomen Melick

- Raadsvoorstel Subsidie Molenaarsonderkomen Melick
- Raadsbesluit Subsidie Molenaarsonderkomen Melick
- bijlage 1. Tekening Molenaarsonderkomen
- bijlage 2. Begroting Molenaarsonderkomen
- bijlage 3. Brief subsidieverzoek (22 maart 2024)
- bijlage 4. Principeverzoek (9 april 2020)
- bijlage 5. Begrotingswijziging 2026-07

8 Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen

- Raadsvoorstel - Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen.
- Raadsbesluit - Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen
- Bijlage 2 - Begrotingswijziging 2026-09 Ophoging krediet strategische grondaankopen

gemeente roerdalen

Besluitenlijst vergadering raadsadviescommissie

maandag 9 februari 2026

Aanwezig

Voorzitter:	R. van den Waardenberg
Commissiegriffier:	D. Abels
Leden:	T. Joris, CDA
	R. Ramaekers, CDA
	G. van Elmpt, Democraten Roerdalen
	P. van Elmpt, Democraten Roerdalen
	J. Peggen, Ons Roerdalen
	J. Schmetzer, Ons Roerdalen
	C. Heldens, PvdA-GroenLinks
	C. Moorman, PvdA-GroenLinks
	W. van Pol, Roerstreek Lokaal!
	R. Wolters, Roerstreek Lokaal!

Tevens aanwezig

Wethouders:	F. Demarteau
Burgemeester:	J. van Agtmaal
Ambtelijke ondersteuning:	M. Vries, team Leefomgeving, agendapunt 7 en 8
	J. Schreurs, team Leefomgeving, agendapunt 9

Opening

De vergadering wordt geopend om 19.30 uur.

1. Vaststelling agenda

2. Mededelingen

Er is bericht van verhindering ontvangen van wethouder J. Smits.

3. Rondvraag

Ons Roerdalen stelt de vraag:
Ons Roerdalen is bezorgd over de veiligheid van fietsers op het fietspad Heinsbergerweg in Melick ter hoogte van Brommobielcentrum Limburg.
In Melick zijn de werkzaamheden aan de dorpsstraat begonnen, waardoor deze weg afgesloten is voor verkeer. Er is een omleiding ingesteld via de rotonde/Kennedysingel etc.
Ter hoogte van Brommobielcentrum is echter een kleine verbindingsweg (eenrichting) tussen de Heinsbergerweg (N293) en de hoek Beatrixlaan/Julianalaan.
Deze verbinding wordt nu zeer veel gebruikt door verkeer dat nu niet via de dorpsstraat kan rijden, er zijn zelfs automobilisten die, tegen de richting in, hier gebruik van maken.
Zowel de verbodsborden als ook de officiële omleidingsroutes weerhouden automobilisten er niet van dit gevaarlijke gedrag uit te voeren.
Op dit moment is het fietsverkeer nog niet eens op volle sterkte door de winter, maar neemt wel flink toe zodra het voorjaar gaat beginnen en meer mensen op de fiets stappen.
Daar de werkzaamheden tot een jaar kunnen duren volgens planning, gaan hier zeker gevaarlijke situaties ontstaan.
De vraag van Ons Roerdalen is dan ook of deze verbinding met een mobielpaaltje afgesloten kan worden voor automobilisten, voor zolang de afsluiting geldt.
De officiële omleiding die via de rotonde gaat ligt maar 300 meter verder, dit zou dus geen probleem voor automobilisten hoeven te zijn.
Ook de hulpdiensten die in het dorp moeten zijn, kunnen via de rotonde rijden. Zij (politie, brandweer en ambulance), komen sowieso meestal via het noorden Melick binnen."

Wethouder F. Demarteau:
We hebben de situatie bekeken en we gaan de weg afsluiten. We gaan dat niet met een mobiel paaltje doen, maar met hekken zodat de verbinding ook echt helemaal dicht is. Vooralsnog is dat tijdelijk, voor zolang dat de werkzaamheden aan de Dorpsstraat duren.
Voor wat betreft de Dorpsstraat en Groenstraat, verwachten we dat deze wel 1,5 jaar afgesloten zal zijn. Daarna bekijken we wat we verder met het weggetje gaan doen.

4. Vaststelling besluitenlijst

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Presentatie onderzoeksrapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit'.

Door de heren B. Seesing (voorzitter rekenkamer) en S. Jennissen (lid rekenkamer) wordt een mondelinge presentatie en uitgebreide toelichting gegeven van het rapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit'.
Ná afloop van de presentatie stellen de fracties vragen en wordt er van gedachten gewisseld over de aanbevelingen uit het rapport.

De fracties adviseren om de aanbevelingen over te dragen aan de nieuwe raad ter verwerking in bijvoorbeeld het reglement van orde of andere regelgeving en werkafspraken.

6. Verordening Toeristenbelasting 2027

Het voorgestelde besluit behelst:
Verordening toeristenbelasting 2027 vast te stellen

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen en Ons Roerdalen	**Positief**
PvdA-GroenLinks en Roerstreek Lokaal!	**In beraad**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

7. Incidentele subsidie molenaarsonderkomen Melick

Het voorgestelde besluit behelst:
1. Ten behoeve van de aanvraag van Stichting Molens Roerdalen een bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- voor de realisatie van een molenaarsonderkomen bij de Prins Bernhardmolen te Melick;
2. Mandaat te verlenen aan burgemeester en wethouders om het beschikbaar gestelde bedrag op grond van artikel 4:23 lid 3 onder d Algemene wet bestuursrecht als subsidie toe te kennen

aan Stichting Molens Roerdalen onder de voorwaarde dat Provincie Limburg mede subsidie verleent en onder door burgemeester en wethouders nader te stellen voorwaarden en verplichtingen;
3. In te stemmen met begrotingswijziging 2026-07.

Voor dit agendapunt heeft zich één spreker gemeld de heer B. Bremmers, lid van het bestuur van de stichting Molens Roerdalen.
Voor de bijdrage verwijzen we kortheidshalve naar de bijlage bij deze besluitenlijst.

Toezegging:
Wethouder F. Demarteau zegt toe om bij beslispunt 2. van het raadsbesluit de vergadering te informeren over de nader te stellen voorwaarden en verplichtingen die opgelegd worden voor de toekenning van de subsidie aan de Stichting Molens Roerdalen (toezegging reg. nr. 2026-02).

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

8. Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen

Het voorgestelde besluit behelst:
1. In te stemmen met het ophogen van het krediet 'strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen' met een bedrag van € 2.000.000.
2. In te stemmen met begrotingswijziging nr. 2026-09.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	

CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

De voorzitter sluit de vergadering om 20.51 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 13 mei 2026

De commissiegriffier,

M. Heijnens-Coenjaerts

De voorzitter,

T. Joris

Molenaarsonderkomen Prins Bernhard Molen

De Prins Bernhard Molen is de vierde standaardmolen in de Waterschei in Melick. De Prins Bernhard Molen is een open standaardmolen. Deze molen is in 1999 gebouwd door de firma Adriaens Molenbouw uit Weert in opdracht van de gemeente Roerdalen.
Het is een van de zeven standaardmolens die er in Limburg nog staan.
De Prins Bernhard Molen is een van de drie molens in de gemeente Roerdalen, een watermolen en twee windmolens.
De Prins Bernhard Molen wordt beheerd door de Stichting Molens Roerdalen, informatie vindt u op www.molensroerdalen.nl.

Waarom een molenaarsonderkomen bij de molen?

Na de bouw van de molen is er een expositieruimte voor oude landbouwwerktuigen met hierin een restaurant gerealiseerd tegenover de molen.
De expositieruimte deed ook dienst als opslag voor materialen van de molen, tevens hadden de vrijwilligers van de Prins Bernhard Molen de kantine in de expositieruimte.
In deze expositieruimte werden verder ook de theorie-examens afgenomen voor examenkandidaten voor de molenaars opleiding.

De expositieruimte voor oude landbouwwerktuigen is vanaf 2017 niet meer beschikbaar voor de vrijwilligers van de molen (i.v.m. de verkoop van onroerend goed door de gemeente) hierdoor was er geen opslagruimte, geen kantine, geen sanitaire voorzieningen en geen examenlokaal meer voor de molen. De gemeente heeft toen een toezegging gedaan voor de bouw van een ruimte van 16 vierkante meter op het molenterrein, dit gebouw is er nooit gekomen. Een gebouw van deze grootte is te klein voor het doel van een molenaars onderkomen.

Waar moet een molenaarsonderkomen aan voldoen:

1. We hebben een ruimte nodig waar we presentaties kunnen geven over molens.
2. We hebben een ruimte nodig voor opslag van materialen, deze zijn nu opgeslagen bij vrijwilligers thuis en onder de molen, dit laatste kan volgens de verzekering niet.
3. We hebben een ruimte nodig bij activiteiten rondom de molen zoals paaseieren zoeken, koningsdag, burendag, nationale molendagen, Limburgse molendag enz.

Molenaarsonderkomen Prins Bernhard Molen

4. Het molenaarsgebouw moet voorzien zijn van: sanitaire voorzieningen, toilet en stromend water.
5. Een verkoopruimte voor meel.
6. Het molenaarsgebouw moet rolstoel toegankelijk zijn.
7. Het gebouw zou tussen de 35 en 40 m2 groot moeten zijn.

Samenvatting:

Een molenaarsgebouw biedt de mogelijkheid groepen te ontvangen, een vast wekelijks of maandelijks informatie-uurtje in te stellen en bezoekersonderdak en sanitaire faciliteiten te bieden

Vanaf 2017 zijn er al vele gesprekken met de gemeente geweest over een molenaarsonderkomen bij de molen en dit heeft nog niet het gewenste resultaat opgeleverd.

In samenwerking met architectenbureau Kern architecten zijn er vanaf 2019 drie ontwerpen gemaakt van een molenaarsonderkomen.

Het molenaarsonderkomen zal worden gerealiseerd door vrijwilligers van de Stichting Molens Roerdalen, buurtbewoners en andere geïnteresseerden met hulp van architectenbureau Kern architecten

Zijn nog vragen of opmerkingen?

gemeente roerdalen

Agenda raadsadviescommissie d.d. maandag 9 februari 2026
Aanvangstijdstip: 19.30 uur

Nr.	Onderwerp	Indiener Agendapunt	Aard Behandeling
-	Opening		
01	Vaststellen agenda	n.v.t.	Ter bespreking/besluitvorming
02	Mededelingen (zonder stukken)	n.v.t.	Ter bespreking
03	Rondvraag (zonder stukken)	n.v.t.	Ter bespreking
04	Vaststellen concept besluitenlijst 6 januari 2026	Griffie	Ter bespreking/besluitvorming
05	Presentatie onderzoeksrapport Rekenkamer 'Openheid in het proces, kracht in het besluit'	Raadspresidium	Ter bespreking/advisering
06	Verordening Toeristenbelasting 2027	College van B en W (portefeuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
07	Incidentele subsidie Molenaarsonderkomen Melick	College van B en W (portefeuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
08	Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen.	College van B en W (portefeuillehouder J. Smits)	Ter bespreking/advisering
-	Sluiting		

Sint Odiliënberg, woensdag 21 januari 2026

De raadsadviseur plv. raadsgriffier,

mr. C.P.E. Abels

Besluitenlijst vergadering raadsadviescommissie

dinsdag 6 januari 2026

Aanwezig

Voorzitter:	J. Roubroeks
Commissiegriffier:	D. Abels
Leden:	R. Ramakers, CDA
	J. Welters, CDA
	P. van Elmpt, Democraten Roerdalen
	R. Joosten, Democraten Roerdalen
	J. Peggen, Ons Roerdalen
	I. Thevissen, Ons Roerdalen
	P. Joris, PvdA-GroenLinks
	M. Schotemeijer, PvdA-GroenLinks
	M. Willems, Roerstreek Lokaal!
	R. Wolters, Roerstreek Lokaal!

Tevens aanwezig

Burgemeester:	J. van Agtmaal
Wethouders:	J. Smits
	R. Slangen
	L. Vestjens
	F. Demarteau
Ambtelijke ondersteuning:	L. van Melick, team Leefomgeving, agendapunt 6
	M. Heijnen, directeur RUD LN, agendapunt 7
	P. Claessens, team Samenleving, agendapunt 8
	M. Linssen, team Dienstverlening, agendapunt 9

Opening

De vergadering wordt geopend om 19.35 uur.

1. Vaststelling agenda

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Rondvraag

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

4. Vaststelling besluitenlijst 17 november 2025

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststelling besluitenlijst 18 november 2025

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Subsidie OLS 2026

Het voorgestelde besluit behelst:
1. In te stemmen met de onttrekking van € 110.000 uit de algemene reserve voor het verlenen van een subsidie aan Stichting OLS Melick 2026;
2. In te stemmen met begrotingswijziging nummer 5 van 2026.

Voor dit agendapunt heeft dhr. J.W. Merkx, voorzitter van de stichting OLS Melick , gebruikt gemaakt van het spreekrecht. Voor zijn bijdrage wordt verwezen naar de bijlage bij deze besluitenlijst.

Toezegging:
Wethouder R. Slangen zegt toe om bij de stichting OLS Melick te informeren of de vergadering meer inzage kan krijgen in de baten en/of subsidies die de stichting ontvangt of nog zal ontvangen en deze gegevens met de vergadering te delen (toezegging reg. nr. 2026-01).

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**

2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Hamerstuk**

7. GR Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord - Ontwerp-begrotingswijziging 2026

Het voorgestelde besluit behelst:
1. Kennis te nemen van de eerste ontwerp-begrotingswijziging 2026 van de GR Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD LN).

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Overweegt de fractie een eigen zienswijze in te dienen?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Nee**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

8. Opzet Mensontwikkel Bedrijf (MOB) Roerdalen

Het voorgestelde besluit behelst:
1. In te stemmen met de ontwikkeling van een Mensontwikkelbedrijf (MOB) volgens scenario 1A uit het haalbaarheidsonderzoek, inclusief een pilotfase van drie jaar waarin het concept gefaseerd wordt opgebouwd en geëvalueerd.
2. In te stemmen met het starten van het MOB op een tijdelijke locatie (KA-huis), na afstemming met huurder (stichting voor Jeugd en Jongeren) en de definitieve locatiekeuze te koppelen aan de dorpsgesprekken over het accommodatiebeleid in 2026.
3. In te stemmen met bijgevoegde begrotingswijziging nr. BW2026-04.

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	

CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

9. Eerste wijziging financiële verordening 2023, controle protocol 2025 en normenkader 2025

Het voorgestelde besluit behelst:
1. De verordening “Eerste wijziging financiële verordening ex art 212 Gemeentewet van de gemeente Roerdalen 2023” vast te stellen
2. Het controle protocol vast te stellen
3. Het normenkader 2025 vast te stellen

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

10. Aanvraag rijkssubsidie suppletieregeling opsporen en ruimen niet gesprongen explosieven 2025 - 2026

Het voorgestelde besluit behelst:
Ten behoeve van het gemeentelijk project Zonnepark Montfort bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een aanvraag voor een suppletie uitkering uit het gemeentefonds in te dienen ter hoogte van 68% van de totale kosten ad.€ 45.391,30 (excl. BTW) zijnde dus € 30.866,08

Advies raadsadviescommissie:	
1. Is het voorstel rijp voor besluitvorming in de gemeenteraad?	

CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Ja**
2. Inhoudelijk advies	
CDA, Democraten Roerdalen, Ons Roerdalen, PvdA-GroenLinks, Roerstreek Lokaal!	**Positief**
3. Agendering gemeenteraad	**Bespreekstuk**

De voorzitter sluit de vergadering om 21.27 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 9 februari 2026

De commissiegriffier, De voorzitter,

D. Abels C. Moorman

Bijdrage van de heer Merkx bij agendapunt 6. OLS Subsidie

Het is voor ons en ik spreek natuurlijk namens het bestuur van de stichting OLS een grote eer om voor u een paar dingen te mogen vertellen.
We hebben u een brief gestuurd, waarin wij subsidie bij u aanvragen, daar hoef ik denk ik niet al te veel over te zeggen, Maar ik vind het wel leuk om even te vertellen hoe het met ons gaat op dit moment.
Nou, wij leven nog, kan ik u wel zeggen. Het is een enorme klus om al de dingen te doen die nodig zijn om een OLS tot stand te brengen. Er is dus ook heel veel op ons afgekomen. Om er een paar te noemen, de keuze van het terrein, het opzetten van een eigen organisatie, inzicht krijgen en een start maken met het begrijpen wat ons allemaal te doen staat. Daar zijn we wel een paar maanden mee bezig geweest.
Ik vertelde net tegen wethouder Slangen en burgemeester van Agtmaal dat we langzaam maar zeker het gevoel hebben dat we vaste grond onder de voeten krijgen. Inmiddels hebben we dan ook zo'n 30 mensen aan het werk om de voorbereidingen die nodig zijn te realiseren. En binnenkort, begin februari, gaan we 1.500 vrijwilligers werven die nodig zijn om in de feestweek alles tot een succes te maken. Ja, u begrijpt wel, we praten over aantallen, die kun je je bijna niet voorstellen.
Ik kan u overigens wel meedelen dat er in Melick heel veel talent rondloopt en ik ben er ernstig van onder de indruk om te zien hoeveel mensen wij uit onze eigen gemeenschap bij elkaar kunnen brengen. Waarvan enkelen ook nog niet eens wisten dat ze bepaalde deskundigheid hadden. En ja, het is goed om te zien dat die mensen er zijn en nog veel hartverwarmender dat ze ook nog zin hebben om mee te werken.
Volgende week hebben we een bijeenkomst waarin we alle omwonenden uit hebben genodigd om nog eens even te vertellen hoe de optochtroute eruit zal zien. Hoe de website eruit gaat zien, want die kunnen we volgende week ook lanceren en bovendien kunnen we een feestvlag bekend maken.
Al met al hebben we dus het gevoel dat we goed op schema liggen.
Ik wil wel graag ook nog even melden dat de samenwerking met en de ondersteuning van de gemeente effectief is en goed werkt. Met andere woorden, de gemeente onderschrijft onze slogan 'Vanoet us Hert". Wij zijn daar, en ik spreek ook namens de schutterij, denk ik, enorm blij mee. En wat ons betreft gaan we daar verder mee door.
De werkzaamheden op het gebied van vergunningen, verkeer, veiligheid, maar ook aan de openbare ruimte, waar een aantal aanpassingen gedaan worden die nodig zijn om het feest soepel te laten lopen. Wij komen daar met de gemeente zonder meer uit waarvoor uw dank of onze dank aan u. En ja, ik zou willen afsluiten met de opmerking, 'We hebben een beroep op u gedaan om ons financieel te ondersteunen zodat wij het OLS financieel succesvol kunnen maken. Dat is denk ik in één zin het beroep wat wij op u gaan doen of hebben gedaan. Dank u zeer.

Aan:
De gemeenteraad van Roerdalen
i.a.a.: College van B&W Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Datum: 27 januari 2026

Betreft: Aanbieding definitief rekenkamerrapport *'Openheid in het proces, kracht in het besluit'*

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Rekenkamer Roerdalen biedt u hierbij het definitieve rapport *'Openheid in het proces, kracht in het besluit'* aan. Dit rapport is het resultaat van het gezamenlijke onderzoek van de Rekenkamer Roerdalen en de Rekenkamer Maasgouw naar het bestuurlijk besluitvormingsproces binnen beide gemeenten.

Conform de gebruikelijke werkwijze is het college in de gelegenheid gesteld om een bestuurlijke reactie te geven op het definitieve rapport. De bestuurlijke reactie van het college van Roerdalen is als bijlage opgenomen. Ter ondersteuning ontvangt u tevens een onepager, waarin doel, werkwijze en kernboodschap van het onderzoek voor de raad beknopt zijn samengevat.

Het rapport en de bijbehorende stukken worden daarnaast openbaar beschikbaar gesteld via de gemeentelijke website.

Indien gewenst is de rekenkamer graag bereid het rapport nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Namens de Rekenkamer Roerdalen,

Bart Seesing
Voorzitter Rekenkamer Roerdalen

gemeente roerdalen

Rekenkamer Roerdalen
t.a.v. D. Wouda-Mueters
Postbus 6099
6077 ZH Sint-Odiliënberg

VERZONDEN 19 DEC 2025

Zaaknummer	uw kenmerk	contactpersoon
Z25-062552		Ron van Dinteren
onderwerp	**datum**	**telefoon**
Bestuurlijke reactie rekenkamerrapport	16 december 2025	0475-255354

Geachte mevrouw,

We hebben het concept rapport van de rekenkamer "Openheid in het proces, kracht in het besluit" ontvangen en in onze collegevergadering van 16 december besproken. Het concept rapport geeft een goed beeld omtrent de werking en inrichting van onze bestuurlijke besluitvorming.

In dit rapport doet u aanbevelingen voor beide gemeenten en afzonderlijk voor enerzijds Roerdalen en anderzijds Maasgouw. Tegelijkertijd zijn het aanbevelingen voor de gemeenteraad zelf en aanbevelingen die er toe dienen te leiden dat de raad successievelijk de griffie en het college aanspoort tot gerichte actie.

Wij reageren nu gericht op de aanbevelingen die uiteindelijk tot een actie van ons college beogen te leiden. Het betreft de navolgende aanbevelingen;

- Verbetering kwaliteit raadsvoorstellen; voeg vaker scenario's toe, voeg standaard een evaluatieparagraaf toe en maak de betrokkenheid van burgers expliciet in elk voorstel.

  Reactie:
  Deze aanbeveling bevat een drietal componenten die we onderschrijven maar waar we wel enkele kanttekeningen bij willen plaatsen.
  Het toevoegen van scenario's behelst maatwerk. Immers niet ieder raadsvoorstel leent zich daarvoor. Bovendien willen we benadrukken dat bij complexe dossiers het uitwerken van meerdere scenario's kostenverhogend en tijd vertragend kan uitpakken.
  In ons functioneren hanteren wij het motto 'Samen doen'. Betrokkenheid van burgers vinden wij belangrijk. Echter ook hier de nuancering dat de mate van betrokkenheid afhankelijk is van het onderwerp.
  In het sjabloon 'raadsvoorstel' wat wij hanteren hebben wij een specifieke paragraaf 'planning & uitvoering' opgenomen. In deze paragraaf zullen wij er op toezien dat de

Bezoekadres Schaapsweg 20, 6077 CG Sint Odiliënberg
Postadres Postbus 6099, 6077 ZH Sint Odiliënberg
Telefoon 0475 538 888 **E-mail** info@roerdalen.nl
Website www.roerdalen.nl

aspecten evaluatie en betrokkenheid burger in voorkomende gevallen expliciet worden geduid.

- Werk meer met procesvoorstellen en benut de termijnkalender als strategisch stuurinstrument: geadviseerd wordt om bij complex, gevoelige dossiers te starten met een procesvoorstel. Hierin wordt duidelijk hoe het traject wordt opgezet en welke processtappen te verwachten zijn.

  Reactie:
  Deze aanbeveling onderschrijven wij. Bij ons dossier accommodatiebeleid hanteren we reeds deze aanpak. Dit schept naar alle betrokkenen duidelijkheid en gelijke verwachtingen. Wij zullen er nadrukkelijk op toezien dat dit bij andere complexe gevoelige dossiers ook geschiedt.

- Introduceer een 'Tour de Roerdalen': geadviseerd wordt dat gemeenteraadsleden, ambtenaren en college volgens een vaste cyclus samen op pad gaan om met burgers, ondernemers en/of verenigingen te ontmoeten. Daarmee kan meer verdieping worden verkregen op bepaalde onderwerpen.

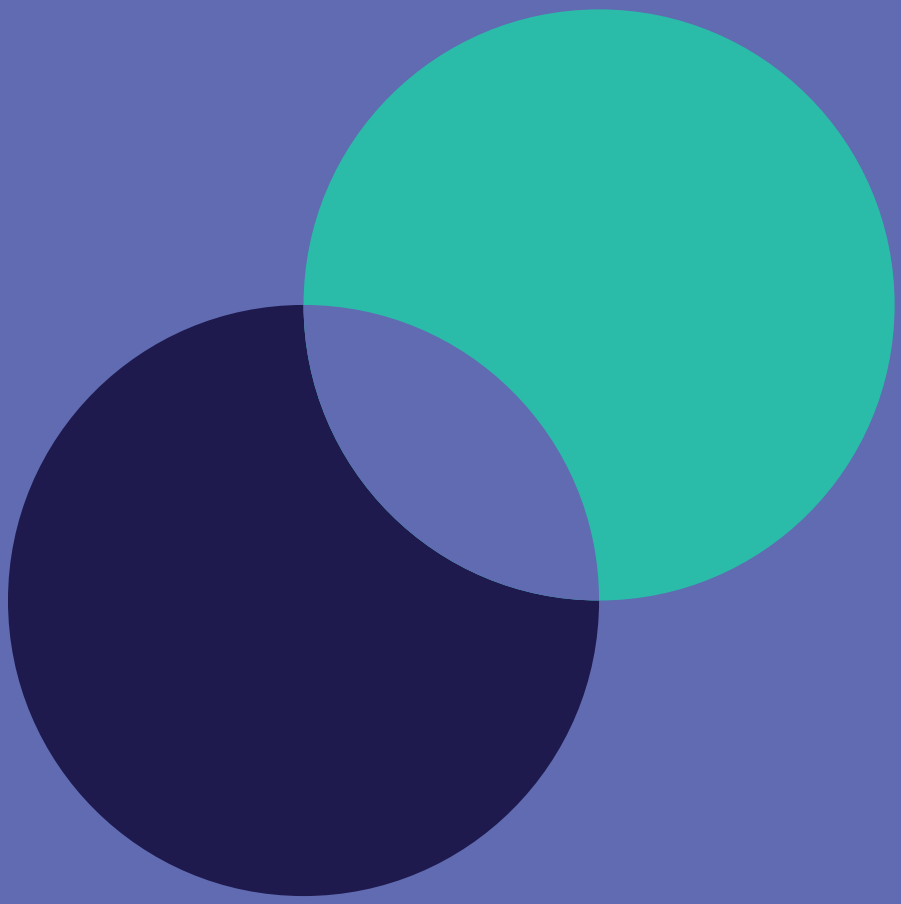
  Reactie:
  Deze aanbeveling kunnen wij ook onderschrijven. Wij gaan al periodiek de kernen in waarmee wij de verbinding maar ook onze zichtbaarheid willen vergroten. Wij achten het zeker zinvol om dit te verbreden waarbij raadsleden en/of ambtenaren aanhaken.

Voor het overige hebben wij geen opmerkingen. Het rapport is een gedegen analyse van de rekenkamer. Het rapport geeft onze raad en ons handvatten om de kwaliteit van onze bestuurlijke besluitvorming te optimaliseren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
ing.L.H.C. Bijl	ing. J.M.A. van Agtmaal

Openheid in het proces, kracht in het besluit

Een rekenkameronderzoek naar het bestuurlijk besluitvormingsproces in Roerdalen en Maasgouw

Rekenkamer **Roerdalen** & Rekenkamer **Maasgouw**

Opgesteld door
Carmen Geraads
Jan Haazen
Dien Wouda-Mueters

Verschijning
November 2025

Voorwoord

Voor u ligt het rapport van de Rekenkamer Roerdalen en de Rekenkamer Maasgouw over het bestuurlijk besluitvormingsproces binnen beide gemeenten. Hoewel het formeel twee aparte rekenkamers zijn, beschikken ze in de praktijk over dezelfde bemensing. Er is gekozen voor een gemeenschappelijk onderzoek naar het bestuurlijk besluitvormingsproces om inzicht te geven in de wijze waarop besluitvorming in beide gemeenten is georganiseerd en in de praktijk verloopt. Daarbij is gekeken naar sterke punten, leerzame ervaringen en verbeterpunten, zodat het lerend vermogen van beide gemeenten kan worden versterkt.

Tijdens de uitvoering van het onderzoek heeft de Rekenkamer te maken gehad met een bijzondere situatie. Twee van de drie leden hebben in de loop van het traject hun functie neergelegd. Dit heeft geleid tot enige vertraging in de oplevering. De Rekenkamer benadrukt dat de totstandkoming van dit rapport – inclusief alle teksten, analyses en interviews – steeds is getoetst volgens het vier-ogenprincipe.

Door de tijdelijke onderbezetting heeft de Rekenkamer keuzes moeten maken in de scope. Zo is het perspectief van de burger in dit onderzoek niet meegenomen. Wij vinden dit een belangrijk thema en zullen het onderwerp burgerbetrokkenheid nadrukkelijk opnemen in de meerjarenplanning van de Rekenkamer.

Het rapport geeft een beeld van de huidige praktijk in Roerdalen en Maasgouw. Daarbij zijn diverse voorbeelden van goede werkwijzen (best practices) naar voren gekomen, die ook voor de andere gemeente inspirerend kunnen zijn. Tegelijkertijd signaleren wij enkele aandachtspunten die verdere versterking van de transparantie, effectiviteit en legitimiteit van het besluitvormingsproces mogelijk maken.

De Rekenkamer spreekt haar dank uit aan alle raadsleden, bestuurders, griffie, ambtenaren en overige betrokkenen die hebben meegewerkt aan dit onderzoek. Hun openheid en bereidheid om ervaringen te delen hebben dit rapport mogelijk gemaakt.

Om lezers houvast te bieden bij het gebruik van dit rapport, wordt hieronder kort toegelicht hoe het is opgebouwd. Het rapport bestaat uit twee delen die samen een volledig beeld geven van het onderzoek en de bevindingen:

Deel 1 Bestuurlijk rapport

Bevat de belangrijkste resultaten van het onderzoek: de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer. Dit deel biedt in beknopte vorm inzicht in de kern van het onderzoek en is bedoeld voor lezers die snel zicht willen krijgen op de hoofduitkomsten en verbeterpunten.

Deel 2 Nota van bevindingen

Bevat de onderbouwing van de conclusies, met de onderzoeksopzet, aanpak en een gedetailleerde uitwerking van de bevindingen. Dit deel biedt verdieping voor lezers die de analyse en achtergrond van de resultaten nader willen bestuderen.

Wij hopen dat dit onderzoek bijdraagt aan een constructieve dialoog binnen beide raden en dat de inzichten en aanbevelingen zullen leiden tot verdere versterking van de kwaliteit van de besluitvorming.

Dien Wouda-Mueters

Waarnemend voorzitter Rekenkamer Roerdalen en Rekenkamer Maasgouw

Inhoud

Voorwoord 3

Bestuurlijk rapport 6

Conclusies en aanbevelingen 7

Nota van bevindingen 20

Inleiding 21

Bevindingen documentenstudie 28

Bevindingen interviews 34

Toetsen normenkader 67

Bronnenlijst 78

Bijlagen 80

Bestuurlijk rapport

1

Rekenkamer **Roerdalen** & Rekenkamer **Maasgouw** ©2025

Conclusies en aanbevelingen

Dit onderzoek is gericht op de kwaliteit en effectiviteit van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen binnen de gemeenten Maasgouw en Roerdalen. In dit onderzoek is gebruikgemaakt van een vastgesteld normenkader, dat als uitgangspunt diende voor een systematische beoordeling van de processen. Om de bevindingen te onderbouwen, is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd waarin deskresearch (documentenstudie) en fieldresearch (interviews) zijn gecombineerd. Door de onderzoeksaanpak en beoordelingssystematiek identiek toe te passen in beide gemeenten, is een evenwichtige vergelijking mogelijk gemaakt.

De belangrijkste bevindingen worden op de volgende pagina's per deelvraag gepresenteerd, waarna een integrale eindconclusie volgt die antwoord geeft op de centrale vraag en de algemene inzichten van het onderzoek samenvat. In deel 2 van het rapport is meer informatie opgenomen over de onderzoeksopzet en de bevindingen, die als onderbouwing dienen voor de hier gepresenteerde conclusies.

Beantwoording deelvragen

Deelvraag 1

Hoe is het bestuurlijk besluitvormingsproces voor de raad georganiseerd, welke afspraken zijn hierover gemaakt; en welke reglementen zijn hierover van toepassing?

Beantwoording

Uit het onderzoek komt naar voren dat de besluitvormingsprocessen voor de raden van Maasgouw en Roerdalen verankerd zijn in diverse officiële documenten die door de gemeenteraad zijn vastgesteld en gepubliceerd op Overheid.nl. Deze documenten vormen daarmee een heldere basis voor de organisatie van het besluitvormingsproces. Belangrijke regelingen zijn onder meer het reglement van orde van de gemeenteraad[1], de regeling voor raads(advies)commissie[2], de verordening van de auditcommissie, de verordening van de Rekenkamer, de verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning, diverse gedragscodes en werkinstructies voor het bestuurlijk besluitvormingsproces. Hierdoor zijn de procedures en stappen voor alle betrokkenen duidelijk en inzichtelijk.

Uit het onderzoek blijkt echter dat in de praktijk niet alle overleggen volledig openbaar zijn. Dit betreft vooral bijeenkomsten zonder formele besluitvorming, zoals themabijeenkomsten[3] of (raads)werkgroepen[4]. Hoewel formeel geen besluiten worden genomen, worden deze bijeenkomsten door geïnterviewden wél gezien als onderdeel van het bestuurlijk besluitvormingsproces. Vanuit het oogpunt van openbaarheid en democratische legitimiteit vormt dit daarom een aandachtspunt.

Ook de kwaliteit van raadsvoorstellen kan verder worden verbeterd. Hoewel bij beide gemeenten al inspanningen zijn geleverd om de kwaliteit van raadsvoorstellen te verbeteren, zien raadsleden nog mogelijkheden om deze verder te versterken, bijvoorbeeld door vaker scenario's toe te voegen aan een raadsvoorstel. Daarnaast leeft binnen beide gemeenten de vraag hoe vergaand burgers binnen het besluitvormingsproces betrokken dienen te worden.

De samenwerking tussen raad en college vertoont soms een monistisch karakter. Wethouders nemen namelijk soms deel aan fractie- of coalitieoverleggen, waardoor oppositiepartijen het gevoel hebben achter te blijven in de informatievoorziening. Bovendien is de inbreng van raadsleden vaak reactief en gericht op communiceren richting het college, waarbij het overleg meer agendavolgend dan agendastellend is. Dit beperkt de invloed van de raad op het proces en op de inhoud van de besluiten.

Samengevat is het besluitvormingsproces formeel goed georganiseerd en helder vastgelegd, maar in de praktijk zijn er verbeterpunten op het gebied van openbaarheid, kwaliteit van raadsvoorstellen en de actieve rol van de raad. Aandacht voor deze aspecten kan bijdragen aan een transparanter en effectiever besluitvormingsproces.

[1] Bij Maasgouw genaamd: reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad.

[2] Bij de gemeente Roerdalen gaat het om het reglement van orde van de raadsadviescommissie en bij de gemeente Maasgouw betreft het de verordening raadscommissie.

[3] Bij de gemeente Maasgouw zijn themabijeenkomsten niet openbaar; bij de gemeente Roerdalen is dit wisselend.

[4] In de gemeente Maasgouw wordt gesproken over werkgroepen, in Roerdalen over raadswerkgroepen.

Deelvraag 2

Hoe verschilt de rol van de gemeenteraad in de bestuurlijke besluitvormingsprocessen tussen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw, welke ervaringen en best practices kunnen worden geïdentificeerd, en welke adviezen[5] kunnen worden geformuleerd om het bestuurlijk besluitvormingsproces in beide gemeenten te verbeteren?

Beantwoording

In beide gemeenten bestaat over het algemeen tevredenheid over het bestuurlijk besluitvormingsproces. Raadsleden ervaren de samenwerking tussen raad en college als constructief en respectvol. De heersende cultuur wordt door veel betrokkenen omschreven als 'braaf', wat bijdraagt aan goede onderlinge verhoudingen en een prettige werksfeer binnen het gemeentebestuur. Deze respectvolle omgang kent echter ook een keerzijde: het debat in de raad is soms beperkt en de standpunten lijken vaak al te zijn bepaald vóór de raadsvergadering plaatsvindt. Hierdoor komt het politieke debat niet altijd volledig tot zijn recht.

Binnen beide gemeenten is sprake van een open cultuur waarin over integriteit gesproken kan worden. Tegelijkertijd worden raadsleden in de praktijk soms geconfronteerd met integriteitsdilemma's, bijvoorbeeld de vraag of zij wel of niet moeten meestemmen wanneer sprake is van (de schijn van) belangenverstrengeling. Opvallend is verder dat schriftelijke vragen (op grond van artikel 38 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad van Maasgouw en artikel 33 van dat van Roerdalen) bij beide gemeenten slechts zelden worden ingediend.

Tussen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw bestaan enkele duidelijke verschillen in de inrichting en uitvoering van het besluitvormingsproces. Roerdalen werkt in tegenstelling tot Maasgouw met meerdere vakcommissies. Binnen Roerdalen ervaren raadsleden soms onduidelijkheid over de betekenis van de verschillende niveaus van openbaarheid – openbaar, vertrouwelijk en geheim – een vraagstuk dat binnen Maasgouw niet speelt. Ook in de wijze van vergaderen zijn verschillen zichtbaar: in Maasgouw spreken raadsleden via de microfoon vanaf hun zitplaats, terwijl men in Roerdalen vaak achter het spreekgestoelte spreekt of bij de interruptiemicrofoons. De behandeling van technische vragen verschilt eveneens. In Maasgouw is de afspraak dat raadsleden voorafgaand aan de commissievergadering hun technische vragen kunnen indienen, terwijl in Roerdalen deze vragen ook tijdens deze vergadering gesteld mogen worden.

Tijdens het onderzoek zijn volgens de respondenten verschillende best practices naar voren gekomen. In Maasgouw worden met name de heidag, gericht op acties in het kader van bestuurlijke vernieuwing, en de 'Tour de Maasgouw', waarbij locaties worden bezocht om thema's in de praktijk te verkennen, als waardevolle instrumenten genoemd. Ook het hanteren van een vaste indeling van raadsvoorstellen – met de ambitie om deze verder te verbeteren – wordt gezien als een sterke en consistente werkwijze.

→

[5] De aanbevelingen zijn in dit hoofdstuk terug te vinden na de uitwerking van de eindconclusie.

→

In Roerdalen noemen respondenten vooral de periodieke evaluaties van het Presidium en het gebruik van raadswerkgroepen om specifieke thema's uit te diepen als positieve voorbeelden. Daarnaast worden de trainingen bestuurlijke stukken schrijven en de kwaliteitscheck binnen het collegeproces gewaardeerd, omdat deze bijdragen aan de verdere professionalisering van het besluitvormingsproces.

Tot slot wordt in beide gemeenten de eerdergenoemde positieve vergadercultuur als best practice uitgelicht, omdat de samenwerking tussen bestuur, raad en organisatie over het algemeen goed verloopt.

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de effectiviteit van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen binnen de gemeenten Maasgouw en Roerdalen. Centrale vraag was in hoeverre de procesgang bijdraagt aan de effectiviteit van de besluitvorming.

Uit het onderzoek blijkt de procesgang binnen zowel de gemeente Maasgouw als Roerdalen op papier zodanig is ingericht dat deze in hoge mate de effectiviteit van de besluitvorming ondersteunt. De procesgang is helder beschreven en voldoet aan de formele vereisten (rechtmatigheid, zorgvuldigheid en transparantie). Ook in de praktijk komt een overwegend positief beeld naar voren: de besluitvormingsprocessen verlopen ordelijk, voorspelbaar en met een duidelijke rolverdeling tussen raad, college en ambtelijke organisatie. Tegelijkertijd zijn er op enkele punten verbeterkansen zichtbaar die de effectiviteit verder kunnen versterken.

De bestuurscultuur binnen beide gemeenten wordt gekenmerkt door openheid, harmonie en onderling vertrouwen. Deze cultuur vormt een belangrijke kracht, omdat zij bijdraagt aan een constructieve samenwerking en een prettige werksfeer. Tegelijkertijd is zichtbaar dat deze harmonie soms ten koste gaat van een scherp politiek debat. Er lijkt sprake van een zekere terughoudendheid of ‘koudwatervrees’ om het debat stevig te voeren, waardoor de controlerende en kaderstellende rol van de raad minder zichtbaar wordt. Hier ligt een uitdaging voor de nieuwe raden om het evenwicht te vinden tussen harmonie en een kritisch, zichtbaar debat.

“De kracht van de bestuurscultuur ligt in vertrouwen – de uitdaging in meer openheid.”

Verder is vastgesteld dat niet alle overleggen die als onderdeel worden gezien van het bestuurlijk besluitvormingsproces openbaar plaatsvinden. Het gaat hierbij met name om themabijeenkomsten en (raads)werkgroepen. Hoewel deze bijeenkomsten bijdragen aan kennisdeling en afstemming, raken daarmee openbaarheid en democratische legitimiteit op de achtergrond. Dit vraagt om blijvende alertheid en reflectie op het zogeheten ‘zelfreinigend vermogen’ van de raad.

Ook op het gebied van de inhoudelijke kwaliteit van raadsvoorstellen is ruimte voor verdere verbetering. Ondanks dat in beide gemeenten al stappen zijn gezet om de kwaliteit van stukken te verhogen, zien raadsleden nog mogelijkheden om voorstellen beter te onderbouwen en/of alternatieve scenario’s vaker te verkennen. Een goed onderbouwd voorstel draagt immers direct bij aan de effectiviteit van de besluitvorming.

Ten slotte is er nog sprake van een zekere zoektocht naar de wijze waarop burgers verder/structureel kunnen worden betrokken bij het bestuurlijk besluitvormingsproces. Beide gemeenten erkennen het belang hiervan, maar de praktische invulling hiervan is nog in ontwikkeling.

De Rekenkamer concludeert dat de procesgang in zowel Maasgouw als Roerdalen in de kern solide en ondersteunend is aan effectieve besluitvorming. De formele inrichting is op orde en de bestuurscultuur vormt een sterk fundament voor samenwerking en vertrouwen. Tegelijkertijd liggen er duidelijke kansen om de effectiviteit verder te vergroten – vooral door meer openheid in het besluitvormingsproces. Openheid komt tot uiting in een scherper politiek debat, waarin verschillen en keuzes meer zichtbaar mogen zijn. Openheid groeit door raadsvoorstellen verder te verdiepen en vaker scenario’s te verkennen, zodat besluitvorming beter onderbouwd wordt. En openheid krijgt betekenis wanneer overleg – zoals (raads)werkgroepen – dat als onderdeel wordt gezien van het bestuurlijke besluitvormingsproces, in openbaarheid plaatsvindt. Zo ontstaat ruimte voor echte openheid in het proces – en daarmee kracht in het besluit.

Openheid in het proces, kracht in het besluit

 ©2025

Hieronder wordt ingezoomd op de aanbevelingen, zowel voor beide gemeenten gezamenlijk als voor Roerdalen en Maasgouw afzonderlijk.

Aanbevelingen beide gemeenten

Aanbeveling

‘Raadsvoorstellen 2.0’ ten behoeve van verdere kwaliteitsslag

Beide gemeenten hebben reeds stappen gezet om de kwaliteit van de vergaderstukken te verbeteren. Om een volgende kwaliteitsslag te maken, verdient het aanbeveling om een meer uniforme, structurele en transparante werkwijze te ontwikkelen, waarin leesbaarheid, volledigheid, scenario’s, evaluatie en burgerparticipatie expliciet worden meegenomen.

Voor beide gemeenten geldt het advies:

- Voeg standaard een evaluatieparagraaf toe aan elk raadsvoorstel, waarin wordt beschreven hoe en wanneer de effecten van het besluit worden gemeten en teruggekoppeld.
- Maak de betrokkenheid van burgers expliciet in elk voorstel, bijvoorbeeld door een standaardparagraaf over consultaties of bijlagen met verslagen van bijeenkomsten.
- Overweeg in meer voorstellen verschillende scenario’s uit te werken om de besluitvorming beter te onderbouwen. Door scenario’s die ambtelijk zijn uitgewerkt ook daadwerkelijk in de raadsstukken te laten terugkomen, krijgen raadsleden meer afwegingsruimte en een beter beeld van implicaties en keuzes.
- Overweeg het ontwikkelen van een gemeenschappelijk kwaliteitskader voor raadsvoorstellen, waarin best practices van beide gemeenten (zoals het nieuwe format van Roerdalen) worden gebundeld.

Specifiek voor Maasgouw

Overweeg om de training ‘bestuurlijke stukken schrijven’, welke een succes vormt bij de gemeente Roerdalen, ook in te zetten.

Specifiek voor Roerdalen

- Introduceer een ‘oplegvel’ of korte samenvatting bij elk raadsvoorstel waarin de kernpunten, keuzes en voorstellen duidelijk worden weergegeven. Dit vergemakkelijkt snelle en effectieve besluitvorming, zeker bij omvangrijke dossiers.
- Ontwikkel heldere richtlijnen en communicatie over hoe om te gaan met vertrouwelijke vergaderstukken, zodat raadsleden weten hoe ze hiermee moeten omgaan en dit consequent toepassen in hun besluitvorming. Dit zodat raadsleden ook het verschil beter begrijpen tussen vertrouwelijke stukken versus geheime of openbare stukken (gezien deze laatste twee varianten een wettelijke basis middels de Wet open overheid hebben).

Aanbevelingen beide gemeenten (vervolg)

Aanbeveling

Zorg voor transparantie over niet-openbare bijeenkomsten.

Vanuit het oogpunt van transparantie en democratische legitimatie van besluitvorming blijft het van belang er scherp op te blijven dat geen formele besluitvorming plaats kan vinden tijdens niet openbare (informele) overleggen. Ook als wel gebruik wordt gemaakt van niet openbare (informele) overleggen, is het van belang om hierover zo transparant mogelijk te zijn richting burgers. Zo kan bijvoorbeeld op de website van de gemeente worden geplaatst dat en wanneer een dergelijke niet-openbare (thema)bijeenkomst of (raads)werkgroep plaatsvindt. Ook kunnen eventuele documenten die er besproken worden actief openbaar gemaakt worden. Dit om een schijn van besloten besluitvorming te voorkomen. Zorg tevens voor transparantie over het doel van de bijeenkomst: is dit puur informatief of ook ten behoeve van het toetsen of verkennen van de richting. Een afweging kan verder zijn om de inhoud van de besloten (thema)bijeenkomsten en (raads)werkgroepen te laten landen in een commissievergadering.

Voorgaande speelt met name bij de gemeente Maasgouw; en in mindere mate bij de gemeente Roerdalen.

Aanbeveling

Werk (meer) met procesvoorstellen en benut de termijnkalender (meer) als strategisch stuurinstrument.

Het advies is om bij complexe, belangrijke of gevoelige dossiers te starten met een procesvoorstel vanuit het college. Hierin wordt duidelijk hoe het traject wordt opgezet en welke processtappen te verwachten zijn. Door dit voorstel in de termijnkalender te laten landen, ontstaat vooraf meer helderheid en grip. De termijnkalender wordt nu veelal gebruikt als planningsoverzicht, maar kan effectiever worden ingezet als strategisch instrument om besluitvorming te versterken.

Een strategische inzet van de termijnkalender biedt voordelen, zoals:

- Spreiding van werkdruk: tijdig clusteren of verspreiden van onderwerpen voorkomt piekbelasting.
- Duidelijkheid en voorspelbaarheid: vastleggen welke thema's via commissie, themabijeenkomst of andere vorm worden behandeld, verhoogt transparantie.
- Meer regie voor de raad: betrokkenheid bij de invulling en prioritering vergroot de kaderstellende rol.
- Proactief beïnvloeden: bij de invulling en prioritering van de termijnkalender kan de raad meer regie krijgen over de eigen agenda (bezien vanuit coalitie- of partijprogramma) en vergroot zij haar kaderstellende rol.

Aanbevelingen beide gemeenten (vervolg)

Aanbeveling

Stimuleer een kritische vergadercultuur.

De huidige vergadercultuur binnen beide gemeenten wordt gekenmerkt door loyaliteit, collegialiteit en een constructieve sfeer. Deze kernkwaliteiten zijn waardevol en dragen bij aan een open en respectvolle samenwerking. Tegelijkertijd schuilt er een risico in dat deze cultuur ertoe leidt dat verschillen in opvattingen onvoldoende naar voren komen en/of de inhoudelijke discussie soms te weinig scherpte krijgt.

Om de kracht van de huidige cultuur te behouden én de bijbehorende valkuil te voorkomen, is het van belang dat de gemeenteraad actief inzet op transparantie in het debat. De uitdaging is om verschillen van inzicht niet uitsluitend in fractie- of coalitieoverleg te bespreken, maar zichtbaar te maken in de openbare vergaderingen. Niet om de onderlinge samenwerking te ondermijnen, maar juist om de kracht van het debat te benutten en richting inwoners duidelijk te maken welke afwegingen de raad maakt. De raad kan dit realiseren door bijvoorbeeld:

- Afspraken te maken dat bij belangrijke voorstellen expliciet verschillende invalshoeken of scenario's worden besproken (zie ook de aanbeveling over de raadsvoorstellen, dit kan hierbij kan helpen).
- Raadsleden te stimuleren om vaker door te vragen en elkaar inhoudelijk uit te dagen.
- Vaker een motie of amendement vooraf aan te kondigen en bespreken, zodat er ruimte is voor inhoudelijke dialoog.
- In het presidium regelmatig stil te staan bij de kwaliteit en scherpte van het debat.

Op deze manier blijft de cultuur collegiaal, maar wordt zij verrijkt met meer kritische uitwisseling van standpunten, wat de rol en legitimiteit van de raad versterkt.

Figuur 1
Kernwadrant

Specifiek voor Roerdalen: Verlaag de drempel tot het debat

Het is aanbevolen om in het reglement van orde voor de gemeenteraad (art. 13.6) de bepaling dat de voorkeur uitgaat naar fysiek spreken vanaf het spreekgestoelte te versoepelen, omdat dit een onnodige drempel vormt voor raadsleden om deel te nemen aan het debat.

Aanbevelingen beide gemeenten (vervolg)

Aanbeveling

Evalueer de rol van wethouders in fractie- en coalitieoverleggen.

Bij zowel de gemeente Maasgouw als Roerdalen nemen sommige wethouders (soms) nog deel aan fractie- of coalitieoverleggen. Hoewel dit vanuit de praktijk begrijpelijk is, kan het leiden tot een vervaging van rollen: de raad is verantwoordelijk voor kaderstelling en controle, het college voor de uitvoering. Wanneer wethouders in partijpolitieke overleggen aanwezig zijn, kan de indruk ontstaan dat besluiten feitelijk daar al worden voorbereid, wat de openbaarheid en geloofwaardigheid van het raadsdebat onder druk zet. Het is daarom zinvol dat de raad de huidige handelswijze evalueert en bespreekt of deze past bij de gewenste bestuurscultuur. Daarbij kan overwogen worden om informatievoorziening en overlegvormen transparanter en raadbreed te organiseren, bijvoorbeeld via openbare themasessies, technische briefings of schriftelijke informatievoorziening. Zo krijgt ieder raadslid (coalitie/oppositie) dezelfde informatie.

Aanbeveling

Overweeg een structurele evaluatie van raadsbesluiten.

Belangrijk is dat afspraken over evaluaties daadwerkelijk worden opgevolgd en niet vrijblijvend blijven. Zo blijft de raad in positie en kan zij beter toezien op de uitvoering van haar besluiten.

Aanbeveling

Verordening auditcommissie aanpassen

Vanuit het oogpunt van een optimale inzet van mensen en middelen wordt aanbevolen de Verordening auditcommissie aan te passen, zodat deze beter aansluit op de feitelijke werkwijze. In de praktijk vindt de afstemming tussen raad en Rekenkamer immers plaats via de klankbordgroep en niet via de auditcommissie. Daarom ligt het voor de hand om in de verordening te schrappen dat de auditcommissie een overlegplatform vormt voor onder meer de Rekenkamer. Hiermee wordt de formele regeling in overeenstemming gebracht met de bestaande praktijk en ontstaat een helderder rolverdeling tussen auditcommissie, Rekenkamer en klankbordgroep.

Aanbeveling

Versterk en verduidelijk de betrokkenheid van burgers in het besluitvormingsproces.

Maak de rol van burgers in het besluitvormingsproces helder en voorspelbaar. Ontwikkel een gemeentebreed kader hiertoe, waarin duidelijk is wie, wanneer en op welke manier betrokken wordt.

Specifiek voor Maasgouw

Maak het (net als bij de gemeente Roerdalen) mogelijk dat burgers naast commissievergaderingen ook tijdens raadsvergaderingen hun standpunt kunnen toelichten. Stel duidelijke regels op voor duur en inhoud van het (in)spreekrecht, zodat de vergaderingen efficiënt blijven verlopen.

Aanbevelingen beide gemeenten (vervolg)

Aanbeveling

Blijf het gesprek aangaan over integriteit.

Blijf actief inzetten op een open en veilige cultuur waarin raadsleden integriteitsdilemma's kunnen bespreken, zowel individueel als in groepsverband. Gezien dat de perceptie van integriteit en belangenverstrengeling tussen personen kan verschillen, is het belangrijk dat raadsleden elkaar aanspreken en het gesprek hierover continu voeren. Dit draagt bij aan het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling en versterkt het vertrouwen in de raad als geheel. Om dit te bewerkstelligen is het advies om bijvoorbeeld (meer) periodiek trainingen, casuïstiekbesprekingen of intervisies over integriteit te organiseren, zodat raadsleden handvatten krijgen om dilemma's tijdig te herkennen en bespreekbaar te maken.

Aanbevelingen Roerdalen

Aanbeveling Roerdalen

Introduceer een 'Tour de Roerdalen'.

De buurgemeente kent 'Tour de Maasgouw': Hierbij gaan de gemeenteraadsleden, ambtenaren en college volgens een vaste cyclus (!) samen op pad om burgers, ondernemers of verenigingen te ontmoeten. De 'tour' vindt zo'n drie tot viermaal per jaar plaats. De tour is erop gericht om meer verdieping te krijgen op een bepaald onderwerp (eventueel in aanwezigheid van externe deskundigen om de ins en outs gepresenteerd te krijgen). Deze best practice vanuit Maasgouw verdient aanbeveling om ook bij Roerdalen in te voeren.

Aanbevelingen Maasgouw

Aanbeveling Maasgouw

Evalueer de commissiestructuur

Evalueer de huidige commissiestructuur in Maasgouw met als doel om beter aan te sluiten bij het BOB-model en de kwaliteit van de oordeelsvorming te versterken. Daarbij kan worden onderzocht in hoeverre thematische of vakcommissies alsnog meerwaarde bieden, bijvoorbeeld door specialismen te ontwikkelen en meer raadsleden actief te betrekken bij de voorbereiding van besluitvorming. Betrek fracties nadrukkelijk bij deze evaluatie, zodat er draagvlak ontstaat voor eventuele aanpassingen en de werkwijze minder als abrupt wordt ervaren. Besteed in de evaluatie ook aandacht aan de vergadercultuur: hoe kan worden gestimuleerd dat moties en ideeën eerder worden gedeeld en het debat in de commissie meer inhoud en richting krijgt, zodat de raadsvergadering zich kan richten op oordeels- en besluitvorming.

Aanbevelingen Maasgouw (vervolg)

Aanbeveling Maasgouw

Nadere instructies ter ondersteuning van (met name nieuwe) raadsleden

De gemeente Roerdalen heeft, in aanvulling op het reglement van orde, nadere instructies uitgewerkt over onder andere emailvragen en technische (email)vragen over geagendeerde onderwerpen. De gemeente Maasgouw heeft dergelijke instructies nog niet opgesteld. Het verdient aanbeveling dat ook Maasgouw dergelijke praktische richtlijnen ontwikkelt en beschikbaar stelt. Dit kan met name nieuwe raadsleden ondersteunen bij hun werkzaamheden en bijdragen aan een sneller en eenduidiger proces. Door deze instructies op te nemen in het introductieprogramma voor nieuwe raadsleden, wordt de toegankelijkheid en effectiviteit van de raadswerkzaamheden verder vergroot.

Voor alle aanbevelingen geldt dat de gemeenteraad verantwoordelijk is (zelf, of voor aansporen tot actie bij bijvoorbeeld college).

Overzicht aanbevelingen en verantwoordelijkheden

Gemeente	Aanbeveling	Gericht op/uit te voeren door
Beide	Raadsvoorstellen 2.0: kwaliteitsslag met evaluatie, scenario's en participatie	College en griffie aansporen
Beide	Zorg voor transparantie over niet openbare bijeenkomsten.	Gemeenteraad en college aansporen
Beide	Werk (meer) met procesvoorstellen en benut de termijnkalender (meer) als strategisch stuurinstrument.	College en griffie aansporen
Beide	Stimuleer een kritische vergadercultuur.	Gemeenteraad (zelf)
Beide	Blijf het gesprek aangaan over integriteit.	Gemeenteraad (zelf)
Beide	Verordening auditcommissie aanpassen	Gemeenteraad (zelf)
Beide	Versterk en verduidelijk de betrokkenheid van burgers in het besluitvormingsproces.	College en griffie aansporen
Beide	Evalueer de rol van wethouders in fractie- en coalitieoverleggen.	Gemeenteraad (zelf)
Beide	Overweeg een structurele evaluatie van raadsbesluiten.	Gemeenteraad (zelf)
Roerdalen	Introduceer een 'Tour de Roerdalen'.	College aansporen
Maasgouw	Evalueer de commissiestructuur.	Gemeenteraad (zelf), college/griffie betrekken
Maasgouw	Nadere instructies ter ondersteuning	Gemeenteraad (zelf), griffie betrekken

Tabel 1
Aanbevelingenmatrix

Nota van bevindingen

2

Hoofdstuk 1

Inleiding

Een zorgvuldig en transparant bestuurlijk besluitvormingsproces is essentieel voor goed bestuur. Het bepaalt niet alleen de kwaliteit van besluiten, maar ook het vertrouwen van burgers, partners en medewerkers in het bestuur. De Rekenkamer heeft onderzocht in hoeverre het huidige bestuurlijke besluitvormingsproces binnen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw juist en effectief verloopt. Daarbij is onder meer gekeken naar de voorbereiding en vaststelling van besluiten, de betrokkenheid van relevante partijen en de naleving van kaders. Dit onderzoek biedt inzicht in sterke punten en aandachtspunten, met als doel het bestuur te ondersteunen bij het verbeteren van de kwaliteit van besluitvorming.

“Een onderzoek heeft toegevoegde waarde en zet een leer- en verbeterproces in gang met als doel stapsgewijs te verbeteren. Niet eenmalig, maar continu.”

De Rekenkamer Maasgouw en Rekenkamer Roerdalen heeft in de eerste helft van 2024 bij de fracties van beide gemeenten diverse onderzoeksthema’s geïnventariseerd.

Op basis van deze gesprekken is gekozen voor een gemeenschappelijk onderzoek, omdat de Rekenkamer een breed draagvlak constateerde voor een onderzoek over het bestuurlijk besluitvormingsproces binnen beide gemeenten.

Uit de gesprekken met de fracties is namelijk het beeld naar voren gekomen dat op verschillende beleidsterreinen de besluitvormingsprocessen - zoals ze zijn ingebed in het dualistisch stelsel - niet altijd lijken te voldoen aan de basiseisen van transparantie, tijdige communicatie en betrokkenheid belanghouders.

Daarnaast is het leren van elkaar (Maasgouw vs. Roerdalen) een belangrijke doelstelling. Dit is het leidmotief van de Rekenkamer: “Een onderzoek heeft toegevoegde waarde en zet een leer- en verbeterproces in gang met als doel stapsgewijs te verbeteren. Niet eenmalig, maar continu”. Om die reden worden beide gemeenten met elkaar vergeleken.

De belangrijkste doelstelling is om inzicht te geven in de praktijk van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen en de rol van de gemeenteraad hierin.

Centrale vraag

De centrale vraag voor het onderzoek luidt:

In hoeverre draagt de procesgang bij aan de effectiviteit van het bestuurlijke besluitvormingsproces?

Deelvragen

Deelvraag 1

Hoe is het bestuurlijk besluitvormingsproces voor de raad georganiseerd, welke afspraken zijn hierover gemaakt; en welke reglementen zijn hierover van toepassing?

Deelvraag 2

Hoe verschilt de rol van de gemeenteraad in de bestuurlijke besluitvormingsprocessen tussen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw, welke ervaringen en best practices kunnen worden geïdentificeerd, en welke adviezen kunnen worden geformuleerd om het besluitvormingsproces in beide gemeenten te verbeteren?[6]

[6] Tijdens het onderzoek is binnen de Rekenkamer onderbezetting ontstaan. Om de doorlooptijd van het onderzoek acceptabel te houden is ervoor gekozen om de voorgenomen deelvraag 3 “Hoe verloopt de communicatie met de burgers en welke rol spelen burgers in het besluitvormingsproces?” buiten beschouwing te laten. De Rekenkamer gaat het onderwerp in relatie tot de communicatie met de burger echter wel opnemen in de (meerjaren)planning. Om die reden zal dit aspect op een later tijdstip in een onderzoek aan de orde komen.

1.3 Normenkader

Voor dit onderzoek is een normenkader gehanteerd. Voor de onderbouwing van het normenkader is een beroep gedaan op verschillende wetenschappelijke bronnen die inzicht bieden in het besluitvormingsproces, waaronder bijvoorbeeld besluitvormingstheorieën. Voor een uitwerking van deze onderbouwing wordt verwezen naar het theoretisch kader, welke is opgenomen in bijlage 1 van dit onderzoek.

In het onderzoek is het volgende normenkader gehanteerd[7]:

Deelvraag	Norm
Hoe is het bestuurlijk besluitvormingsproces voor de raad georganiseerd, welke afspraken zijn hierover gemaakt; en welke reglementen zijn hierover van toepassing?	✓ De gemeente heeft reglementen/verordeningen en vastgelegde werkafspraken. ✓ De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers. ✓ Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid. ✓ Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden). ✓ Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels. ✓ Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd. ✓ Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.
Hoe verschilt de rol van de gemeenteraad in de bestuurlijke besluitvormingsprocessen tussen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw, welke ervaringen en best practices kunnen worden geïdentificeerd, en welke adviezen kunnen worden geformuleerd om het bestuurlijk besluitvormingsproces in beide gemeenten te verbeteren?	✓ Een vergelijking van de processen van beide gemeenten; en hoe deze van elkaar verschillen. ✓ De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.

Tabel 2
Normenkader

[7] Tijdens het onderzoek is binnen de Rekenkamer onderbezetting ontstaan. Om de doorlooptijd van het onderzoek acceptabel te houden is ervoor gekozen om de volgende normen niet mee te nemen in het onderzoek: het communicatiebeleid en de instrumenten, transparantie van het proces om bezwaar te maken. Om een beeld te schetsen van de rol van burgers in het besluitvormingsproces, is een norm hieromtrent toegevoegd aan het normenkader.

1.4 Onderzoeksopzet

Het normenkader biedt een basis voor het onderzoeken (en beoordelen) van de effectiviteit van het gemeentelijk besluitvormingsproces. Om het normenkader te kunnen beoordelen, is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd, waarbij gebruik is gemaakt van een combinatie van desk -en fieldresearch. De aanpak van het onderzoek is identiek voor de gemeenten Maasgouw en Roerdalen.

Deskresearch

Onderzoek documentatie

Deskresearch is ingezet om relevante documenten te onderzoeken die een beeld geven van hoe het besluitvormingsproces (in theorie en in de praktijk) verloopt:

- Allereerst is documentatie onderzocht die inzicht geeft in hoe het besluitvormingsproces voor de raad is georganiseerd en welke afspraken hierover gemaakt zijn. Hierbij kan gedacht worden aan het reglement van orde voor de gemeenteraad, de verordening op de commissies van de gemeenteraad en de Gemeentewet.
- Tevens zijn documenten onderzocht die inzicht geven in hoe het proces in de praktijk verloopt. Hierbij kan gedacht worden aan besluitenlijst/video-opnames van raadsvergaderingen, raadsstukken en adviezen.

Een overzicht van de onderzochte documentatie is in bijlage 2 terug te vinden.

Fieldresearch

Interviews

Fieldresearch is ingezet om te toetsen hoe de normen in de praktijk worden ervaren. Het is van belang om interviews af te nemen met een breed scala aan betrokkenen om een volledig beeld te krijgen van het proces, de dynamiek en de verschillende perspectieven.

De matrix op de volgende pagina omvat de relevante betrokkenen bij het bestuurlijk besluitvormingsproces. Een nadere specificatie van de respondenten per gemeente is in bijlage 3 terug te vinden. In totaliteit zijn 26 interviews afgenomen (12 interviews bij gemeente Roerdalen en 14 interviews bij gemeente Maasgouw). De interviews zijn afgenomen in het eerste kwartaal van 2025.

1.4 Onderzoeksopzet

Betrokkenen	Relatie tot besluitvormingsproces	Relevante inzichten
Burgemeester	Voorzitter van de gemeenteraad en het college van B&W, spil in bestuurlijke coördinatie.	Rol in faciliteren van besluitvorming, agendering van onderwerpen, neutrale procesbewaking.
Wethouder	Voorbereiding en uitvoering van beleid, sturen het bestuurlijk proces.	Samenwerking met gemeenteraad, verdediging van beleidsvoorstellen.
Griffier	Ondersteunt en adviseert de gemeenteraad en organiseert raadsvergaderingen.	Procedures rondom besluitvorming, voorbereiding van raadsleden, interne dynamiek tussen raad en college.
Gemeentesecretaris	Adviseert het college en geeft leiding aan de ambtelijke organisatie, coördineert ambtelijke voorbereiding van besluiten.	Rol van ambtelijke organisatie, afstemming met bestuurders.
Raadsleden (waaronder, fractievoorzitters en zowel coalitie als oppositie)	Direct betrokken bij de besluitvorming van de gemeenteraad.	Inzicht in raadswerk, besluitvorming, politieke dynamiek en invloed op uiteindelijke besluiten, strategische keuzes van fracties.
Voorzitters en/of leden van raadscommissies	Leiding van commissievergaderingen die besluiten voorbereiden.	Voorbereiding van besluiten, rol van commissies in verdiepingsdiscussies en aanbevelingen voor de raad.

Tabel 3
Overzicht respondenten

1.5 Scope en afbakening

Het onderzoek richt zich op de achterliggende processen naar aanleiding van een raadsagenda en niet op de beoordeling van de inhoudelijke dossiers uit de raadsagenda.

Ten behoeve van de dossierstudie is gekozen om de volgende agenda's van de raadsvergaderingen hiertoe als uitgangspunt te nemen: 5 maart 2024 (Maasgouw) en 29 februari 2024 (Roerdalen). Bij de interviews is niet specifiek ingezoomd op voorgaande raadsvergaderingen om zodoende een overall beeld op te halen.

Binnen dit onderzoek is de insteek beperkt tot de vraag in hoeverre raadsleden een beeld hebben van de belangen van deze burgers; en of zij van mening zijn dat burgers in voldoende mate bij het besluitvormingsproces worden betrokken. Burgers zijn niet geraadpleegd in dit onderzoek.

Hoofdstuk 2

Bevindingen Documentenstudie

In dit hoofdstuk worden de bevindingen gepresenteerd die zijn voortgekomen uit de documentenstudie die in het kader van dit onderzoek is uitgevoerd (deskresearch). Voor de bevindingen op basis van de interviews (fieldresearch) wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Het besluitvormingsproces

De volgende regelingen en/of verordeningen van toepassing op het besluitvormingsproces:

Roerdalen

Regeling	Datum vastgesteld
Reglement van orde gemeenteraad 2023	6/7/2023
Reglement van orde raadsadviescommissie 2023	6/7/2023
Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen houdende regels omtrent de auditcommissie Verordening auditcommissie gemeente Roerdalen 2018	22/10/2018
Verordening gemeentelijke rekenkamer Roerdalen 2023*	11/7/2023
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Roerdalen 2024	2/9/2024
Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Roerdalen	10/3/2024
Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Roerdalen	10/3/2024
Processtappen/Werkinstructies m.b.t. Bestuurlijk BesluitvormingsProces (BBP)	

Maasgouw

Regeling	Datum vastgesteld
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Maasgouw 2021	21/12/2021
Verordening op de raadscommissie 2021	21/12/2021
Wijziging op verordening op de raadscommissie 2021	1/6/2022
Verordening op de auditcommissie gemeente Maasgouw 2014	18/12/2014
Verordening gemeentelijke rekenkamer Maasgouw 2023	11/7/2023
Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2007 gemeente Maasgouw	2/1/2007
Gedragscode politieke ambtsdragers en protocol integriteitsmeldingen gemeente Maasgouw (inclusief burgemeester en wethouders)	30/5/2023
Processtappen/Werkinstructies m.b.t. Bestuurlijk BesluitvormingsProces (BBP)	

Tabel 4
Overzicht reglementen/verordeningen

2.1 Reglementen en verordeningen

Het besluitvormingsproces is formeel goed georganiseerd. De werking van de relevante reglementen en bijbehorende instrumenten is aan de hand van de raadsvergaderingen van 5 maart 2024 (Maasgouw) en 29 februari 2024 (Roerdalen) getoetst, aangevuld met algemene indrukken en bevindingen die tijdens het onderzoek zijn opgedaan. In bijlage 4 is het toetsingskader terug te vinden. Het volgende beeld komt hierbij naar voren:

Reglement van orde gemeenteraad
Ten aanzien van het reglement van orde zijn er bij beide gemeenten geen constateringen gedaan waarbij de werking afwijkt.

Verordening raadscommissie (Maasgouw) - Reglement van orde raadsadviescommissie (Roerdalen)
In beide gemeenten wordt naast de formele raads- en commissievergadering gewerkt met (informele) themabijeenkomsten, informatieavonden en (raads) werkgroepen. Hierover zijn bij beide gemeenten geen werkafspraken/ reglementen aangetroffen. De themabijeenkomsten zijn bij Maasgouw nooit openbaar en bij Roerdalen soms. De (raads)werkgroepen zijn bij beide gemeenten nooit openbaar. De bijbehorende agenda en documenten van de niet openbare bijeenkomsten zijn ook niet openbaar.

Het is essentieel voor een goed functionerend openbaar bestuur dat politieke besluitvorming helder en duidelijk is voor de burgers. Als het gaat om de openbaarheid van overleggen van de gemeenteraad zijn er twee verschillende situaties mogelijk: er is sprake van een vergadering in de zin van de Gemeentewet of er is sprake van een ander type bijeenkomst. Indien sprake is van een vergadering in de zin van de Gemeentewet, is op grond van artikel 125, eerste lid, Grondwet en van artikel 23, eerste lid, Gemeentewet het uitgangspunt dat de besluitvorming door de gemeenteraad en de beraadslaging die aan deze besluitvorming voorafgaat, volledig in de openbaarheid plaatsvinden. Dit uitgangspunt geldt voor de raadsvergadering en voor de vergaderingen van raadscommissies, die zijn ingesteld op grond van artikel 82 Gemeentewet en de besluitvorming van de raad voorbereiden. Dit is een groot goed, omdat voor de burgers van de gemeente duidelijk moet zijn hoe de besluitvorming in de raad, die er namens hen zit, plaatsvindt. Wel biedt de Gemeentewet een procedure voor het voortzetten van een vergadering achter gesloten deuren. De raad kan besluiten tot een besloten vergadering, indien ten minste een vijfde van het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend daarom verzoekt of de voorzitter dit nodig oordeelt, in de zin van artikel 23, tweede lid, van de Gemeentewet.

Naast de vergaderingen in de zin van de Gemeentewet, kunnen in een gemeente ook andere bijeenkomsten plaatsvinden, waarbij geen politiek debat of besluitvorming plaatsvindt maar die een informerend dan wel beeldvormend karakter hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om technische sessies met ambtenaren of bijeenkomsten met zowel raadsleden (en eventueel leden van het college) als burgers. Dit type bijeenkomsten wordt niet gereguleerd in de Gemeentewet. Van belang is dat tijdens deze bijeenkomsten geen besluitvorming of finale beraadslaging kan plaatsvinden. Die behoren op grond van de wet altijd in een raadsvergadering plaats te vinden (zie ook antwoord op Kamervragen 3491 31-8-2023).

“Voor een goed functionerend openbaar bestuur is het cruciaal dat politieke besluitvorming helder en zichtbaar is voor burgers.”

2.1 Reglementen en verordeningen

De verordening auditcommissie
Beide verordeningen bevatten een artikel waarin is opgenomen dat de auditcommissie een overlegplatform is tussen accountant, Rekenkamercommissie en college (Roerdalen) ofwel afstemmingsoverleg over de voorgenomen audits voor accountant, Rekenkamercommissie en college (Maasgouw). Zie ook bijlage 4.

Daarnaast hebben beide gemeenten op grond van de verordening gemeentelijke Rekenkamer 2023 een raadsbesluit genomen voor de bemensing van een klankbordgroep Rekenkamer. Als doelstelling is hierin opgenomen: De klankbordgroep zal als gespreks- en sparringpartner fungeren voor de Rekenkamer. Periodiek en/of op verzoek van een van beide partijen kan informatie-uitwisseling plaatsvinden, waarbij de onafhankelijkheid van de Rekenkamer voorop staat. Daarnaast heeft de klankbordgroep de opdracht om de vacatures voor leden voor de Rekenkamer in te vullen.

In de praktijk vindt er afstemming plaats tussen raad en Rekenkamer via de klankbordgroep en niet via de auditcommissie.

Verordening gemeentelijke Rekenkamer
Er zijn geen constateringen gedaan waarbij de werking afwijkt van de verordening.

Verordening ambtelijke bijstand
Er zijn geen constateringen gedaan waarbij de werking afwijkt van de verordening.

Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers en gedragscode burgemeester en wethouders (Roerdalen) en gedragscode politieke ambtsdragers en protocol integriteitsmeldingen (Maasgouw)
Ten aanzien van deze gedragscodes zijn er geen constateringen gedaan waarbij de werking afwijkt van de regeling.

Processtappen/werkinstructies omtrent het bestuurlijk besluitvormingsproces
De processtappen van het interne besluitvormingsproces zijn uitgebreid beschreven. De werking van het interne proces maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek.

Ten aanzien van de reglementen en verordeningen komen de volgende verschillen naar voren:

Het reglement van orde gemeenteraad

In grote lijnen zijn de reglementen gelijk aan elkaar. De meest opvallende verschillen zijn:

- Gemeente Roerdalen biedt haar burgers de gelegenheid om gebruik te maken van het spreekrecht tijdens de raadsvergadering (art.12). De gemeente Maasgouw heeft deze mogelijkheid voor haar burgers niet in het reglement opgenomen. Bij de gemeente Roerdalen wordt de voorkeur gegeven om te spreken vanaf het spreekgestoelte (art.13.6). De gemeente Maasgouw heeft deze voorkeur niet in haar regeling opgenomen.
- Bij de gemeente Maasgouw zijn de vergaderingen van het presidium in de praktijk altijd opgesplitst in twee delen: de agendacommissie en het seniorenconvent. Bij de gemeente Roerdalen is in de huidige regeling het seniorenconvent niet meer opgenomen en er wordt ook niet meer mee gewerkt.

Gemeente Roerdalen heeft in aanvulling op deze regeling nadere instructies uitgewerkt bijvoorbeeld over emailvragen en technische (email)vragen over geagendeerde onderwerpen. Gemeente Maasgouw heeft geen nadere instructies uitgewerkt.

Raads(advies)commissie

Instelling raadscommissie

De gemeente Maasgouw heeft in artikel 2 van de verordening opgenomen dat er één raadscommissie is. Bij de gemeente Roerdalen is een raadscommissie opgenomen in artikel 2 van het reglement. In de praktijk werkt de gemeente Roerdalen met meerdere raadscommissies.

In artikel 17 van de verordening heeft de gemeente Maasgouw het spreekrecht voor burgers opgenomen. De gemeente Roerdalen kent uitgebreid spreekrecht, in twee termijnen, bij commissievergaderingen en daarnaast (in)spreekrecht bij raadsvergaderingen.

Taken

Gemeente Maasgouw heeft in haar verordening opgenomen dat de taken bestaan uit beeldvorming, oordeelsvorming, het aangeven welke voorstellen als hamer- of bespreekstuk op de concept-raadsagenda komen te staan en het voeren van overleg met het college over de verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur ten aanzien van de onderwerpen die ter voorbereiding zijn voorgelegd.

→

2.2 Verschillen tussen Roerdalen en Maasgouw

Raads(advies)commissie (vervolg)

De taken van de raadscommissie in de gemeente Roerdalen bestaan uit het advies uitbrengen over die onderwerpen waarop haar werkzaamheden betrekking heeft, kan advies uitbrengen over andere onderwerpen en voert overleg met het college over in de door hen verstrekte inlichtingen en het gevoerde bestuur.

Samenstelling

Gemeente Roerdalen

Elke fractie is met maximaal 2 leden vertegenwoordigd (art. 4.5). Per fractie kunnen maximaal 6 leden, niet zijnde raadsleden, worden benoemd (art. 4.2). Raasleden, niet zijnde de commissieleden, kunnen tijdens de vergadering optreden als lid van de raadscommissie (art.4.4). Tijdens de vergadering kunnen de leden van de fractie per agendapunt wisselen (art.4.6).

Gemeente Maasgouw

Een fractie heeft in de raadscommissie net zoveel zetels als in de raad. Voor fracties met 1 raadszetel wordt 1 extra commissiezetel toegevoegd (art. 4.1). De fractie mag tijdens de commissievergadering de bezetting van de commissiezetels per agendapunt wijzigen (art. 4.2). De raad benoemt maximaal 7 burgerleden per fractie (art. 4.4). Voor wat betreft de samenstelling geldt dat zowel raadsleden als burgerleden commissielid kunnen zijn (art. 1).

Gedragscode

Gemeente Roerdalen heeft twee gedragscodes opgesteld, één voor volksvertegenwoordigers en één voor burgemeester en wethouders. De gemeente Maasgouw heeft één gedragscode voor politieke ambtsdragers (inclusief burgemeester en wethouders). Inhoudelijk zijn er geen noemenswaardige verschillen.

Processtappen/ werkinstructies omtrent het bestuurlijk besluitvormingsproces

Op hoofdlijnen verloopt het proces nagenoeg hetzelfde. Een verschil dat opvalt is dat binnen de gemeente Roerdalen bij de auteur bij de start van een proces een kick-off organiseert (fase nul), waarin de steller het onderwerp toelicht aan de betrokkenen en haalt op waar, vanuit de diverse contexten, rekening mee gehouden dient te worden bij de uitwerking. (Aanbeveling voor Maasgouw).

Beide gemeenten werken aan het verbeteren van de kwaliteitscontrole op de dossiers aan de voorkant van het proces. Bij de gemeente Maasgouw is de kwaliteitscontrole ingevoerd in januari 2025.

Hoofdstuk 3

Bevindingen Interviews

In dit hoofdstuk worden de bevindingen gepresenteerd die zijn voortgekomen uit de interviews die in het kader van dit onderzoek zijn afgenomen. In paragraaf 1 wordt hierbij ingezoomd op de bevindingen van Maasgouw; en in paragraaf 2 op de bevindingen van Roerdalen. De focus ligt daarbij op het perspectief van het gemeenteraadslid: hoe ervaart de raad het besluitvormingsproces en welke rol speelt zij daarin? Om dit perspectief goed te kunnen duiden en in context te plaatsen, zijn daarnaast ook andere sleutelactoren geïnterviewd, waaronder de burgemeester, wethouders, de gemeentesecretaris en de griffier.

3.1 Gemeente Maasgouw

Bijsturingsmogelijkheden in het besluitvormingsproces

Of binnen het besluitvormingsproces kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden en/of bijgestuurd kan worden, is afhankelijk van de situatie en voorgaande besluitvorming. Gemeenteraadsleden geven aan in sommige gevallen ‘met de rug tegen de muur’ te staan bij de besluitvorming. Een veelvuldig genoemd voorbeeld hiervan is als een Gemeenschappelijke Regeling geagendeerd is. In dat geval zijn de mogelijkheden beperkt om een afwijkend besluit te nemen. In andere gevallen zijn de mogelijkheden om bij te sturen in het besluitvormingsproces toereikend. Zo kunnen tussen bijvoorbeeld tussen de commissie- en de raadsvergadering zaken zich voordoen, die invloed hebben op het raadsbesluit. Het komt ook voor dat om moverende redenen agendapunten door worden geschoven naar een andere vergadering. Een andere mogelijkheid is om de vergadering te schorsen om ‘ad hoc’ te bespreken hoe bijgestuurd kan worden (bijv. in geval van een deadline).

Voorafgaand aan commissie- en raadsvergadering

Raadsleden worden in de aanloop naar een commissie- en raadsvergadering via verschillende kanalen geïnformeerd: onder andere via raadsinformatiebrieven, themabijeenkomsten, informatieavonden, werkgroepen en via vergaderstukken in relatie tot de commissie- en raadsvergaderingen. Een aantal kanalen wordt hier nader toelicht.

Informatieavonden

Allereerst organiseert de gemeente met regelmaat informatieavonden voor burgers, welke ook voor raadsleden interessant zijn. Deze bijeenkomsten zijn niet alleen voor burgers interessant, maar ook voor Raadsleden, die tijdens deze bijeenkomsten al op kunnen halen hoe er ‘buiten’ tegen onderwerpen aangekeken wordt.

Raadsinformatiebrieven en themabijeenkomsten

In 2024 stuurde het college van burgemeester en wethouders 58 raadsinformatie-brieven naar de gemeenteraad; en hield 27 themabijeenkomsten om de raadsleden en burgerleden te informeren over een breed scala aan onderwerpen (Waekblaad, 2025). De tevredenheid over de themabijeenkomsten is wisselend. Een aantal geïnterviewden is tevreden over deze bijeenkomsten, gezien dit wat meer open en ‘ongeremder’ voelt. Tegelijkertijd klinken er overwegend kritische geluiden over de themabijeenkomsten:

- De themabijeenkomsten zijn niet direct gelinkt aan een commissie- en raadsvergadering. Soms vinden de bijeenkomsten al maanden voorafgaand aan agendering in de gemeenteraad plaats.
- Er is onduidelijkheid of de themabijeenkomsten puur informatief (dienen te) zijn; of dat het verkennen, dan wel toetsen van de richting (ook) het doel is. Ervaring is namelijk dat ook gevoeld wordt wat de raad ergens van vindt.

→

Voorafgaand aan commissie- en raadsvergadering (vervolg)

- De themabijeenkomsten zijn niet openbaar en er zijn geen notulen. Dit staat (mede in relatie tot het vorige aandachtspunt) volgens sommige geïnterviewden haaks op de democratische legitimatie/transparantie: *"Het voelt een beetje als achterkamertjespolitiek" (geïnterviewde, 2025).*
- Er zijn geen leesstukken en een eventuele presentatie wordt vrij laat gedeeld, waardoor een gedegen voorbereiding niet echt mogelijk is en een ad hoc discussie ontstaat.

Een idee, mede in relatie tot voorgaande kritische geluiden, van een aantal geïnterviewden is om de onderwerpen van de themabijeenkomsten te laten landen in de commissievergadering - en deze eventueel meer thematisch op te zetten. Hiermee wordt niet alleen de openbaarheid een dienst bewezen (weg van het gevoel van de 'achterkamertjespolitiek'), maar wordt ook het politieke debat gestimuleerd. Zie ook: 'Verloop commissie- en raadsvergadering' en 'Vergadercultuur'.

Werkgroepen

Naast de themabijeenkomsten wordt er soms ook een tijdelijke werkgroep opgezet, gericht op een specifiek beleidsterrein met als belangrijkste doel om voorbereidend werk te verrichten voor de gemeenteraad. Een voorbeeld hiervan is de werkgroep wonen, waar onder meer de wethouder, een of twee fractiespecialisten van elke partij en (op uitnodiging) de ambtenaren zitting in hebben. Deze werkwijze verdient volgens de deelnemers ook navolging op andere beleidsterreinen. De geïnterviewden zijn overall gezien dus tevreden over het functioneren van de werkgroepen, gezien het onder meer draagvlak creëert.

Tour de Maasgouw

Tot slot is er 'Tour de Maasgouw'. Hierbij gaan de gemeenteraadsleden, ambtenaren en college samen op pad om burgers, ondernemers of verenigingen te ontmoeten. De 'tour' vindt zo'n drie tot viermaal per jaar plaats. De tour is erop gericht om meer verdieping te krijgen op een bepaald onderwerp (eventueel in aanwezigheid van externe deskundigen om de ins en outs gepresenteerd te krijgen). Voorbeelden van locaties die zijn bezocht zijn de bunkerhaven en stichting Wel.Kom. Geïnterviewden vinden het prettig om op deze manier meer over een onderwerp te weten te komen. De tour wordt door sommige geïnterviewden zelfs als 'best practice' aangemerkt.

De *Tour de Maasgouw* wordt door geïnterviewden als ‘best practice’ aangemerkt.

3.1 Gemeente Maasgouw

Presidium, agendacommissie, seniorenconvent

Het college beslist om een stuk aan de gemeenteraad ter besluitvorming aan te bieden. Het presidium (de agendacommissie) beslist of een stuk wordt geagendeerd. Het presidium voert de taken overeenkomstig het reglement van orde uit. Het presidium vindt voorafgaand aan de commissievergadering plaats. Het presidium bereidt de voorlopige agenda van de raad en van de raadscommissie voor en stelt ze vast. Het presidium beoordeelt de raadsvoorstellen op basis van het criterium volledigheid.

In 2025 is er als test een wijziging doorgevoerd in de bezetting van de agendacommissie. De agendacommissie wordt nu gevormd door: voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de raad en voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de commissie.

Door de gewijzigde samenstelling maken de fractievoorzitters niet langer onderdeel uit van de agendacommissie. Geïnterviewden geven aan dat deze keuze is gemaakt, omdat er geen ‘politieke kleur’ nodig is om te beoordelen of stukken rijp zijn voor de besluitvorming. Niet alle geïnterviewden hebben het idee dat de raad zich bewust is van (de essentie van) deze reden. Het komt zelden voor dat een stuk niet wordt doorgeleid naar de raadsagenda. Uit de interviews komt verder naar voren dat raadsleden de termen presidium en agendacommissie door elkaar halen.

Daarnaast functioneert het 'Seniorenconvent', dat met name vertrouwelijk de overleggen, uitdagingen, ontwikkelingen en eventueel het functioneren van overlegorganen evalueert. De samenstelling van dit overleg bestaat (sinds 2025, als test) uit de fractievoorzitters en de voorzitter van de raad. Verslagen van dit overleg worden niet verspreid.

Kwaliteit van de vergaderstukken

De gemeente Maasgouw kent een kwaliteitsteam, met kwaliteitsmedewerkers die zich o.a. focussen op hoe processen (nog) meer ‘lean’ ingeregeld kunnen worden). Er wordt gewerkt middels zaakgericht werken. Sinds januari 2025 vindt er een binnen het ambtelijk proces een kwaliteitscontrole van de raadsvoorstellen plaats door een adviseur bedrijfsvoering. Hierbij wordt onder meer gelet op uniformiteit met het doel om toe te werken naar kwalitatief (nog) betere voorstellen. In sommige gevallen wordt de griffier ook door het ambtelijk apparaat aan de voorkant betrokken om mee te kijken naar de opbouw/samenstelling van een conceptvoorstel (voordat het stuk wordt aangeboden aan het college). Dit is echter geen ‘verplichte stap’.

Uit de interviews komt naar voren dat de kwaliteit van de vergaderstukken/ informatievoorziening over het algeheel toereikend is. De vaste onderdelen van een raadsvoorstel (argumenten, kanttekeningen, financieel) geven houvast. Tegelijkertijd zijn er een aantal verbeterpunten aan te merken volgens de geïnterviewden:

→

Kwaliteit van de vergaderstukken (vervolg)

Tijdigheid

Enkele geïnterviewden geven aan dat de stukken niet altijd tijdig worden ontvangen. Zo geeft een geïnterviewde aan dat de *"tijdigheid soms wel een aandachtspunt"* is. Het komt ook voor dat aan het presidium/agendacommissie om toestemming wordt gevraagd om de stukken die later dan de afgesproken deadline komen, later aan te leveren.

Evaluatie

Het wordt door diverse raadsleden als waardevol gezien om (meer) aan de voorkant van de besluitvorming aandacht te hebben voor (tussentijdse) evaluatie van het besluit (zie ook de toelichting bij 'evaluatie'). Bij het nemen van een besluit is er namelijk niet structureel aandacht voor de evaluatie. De meerderheid van de respondenten geeft aan het wenselijk te vinden als evaluatie een standaard onderdeel van het raadsvoorstel zou vormen. Zo geeft een raadslid aan: *"Eigenlijk zou er in elk raadsvoorstel een kopje moeten staan dat de evaluatie volgt op moment X; en er dan wordt gekeken wat de effecten zijn"*.

Rol van burgers

Het is voor geïnterviewden nog niet altijd zichtbaar of en hoe burgers (of werkgroepen van burgers, dorpsraden, enzovoort) betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het raadsvoorstel. Dit blijkt niet altijd uit de stukken.[8] Indien er bijvoorbeeld een bijeenkomst met burgers heeft plaatsgevonden, is het van meerwaarde wanneer hier niet alleen naar wordt verwezen, maar tevens het bijbehorende verslag als bijlage bij de vergaderstukken is opgenomen.

Een aantal geïnterviewden geeft aan het wenselijk te vinden als de betrokkenheid van burgers standaard wordt uitgewerkt in een raadsvoorstel (eventueel door dit een standaard onderdeel te maken van de indeling van het raadsvoorstel). Daarnaast geven geïnterviewden aan dat er nog "niet een duidelijke uniforme lijn" is in hoe de gemeente de burgers betrekt bij de totstandkoming van een raadsvoorstel.

Scenario's

Er zijn wel eens raadsstukken waar opties in worden uitgewerkt, waar het college dan een keuze uit maakt. Dergelijke opties, die soms al richting geven, worden in de praktijk als prettig ervaren. Echter, het wordt wenselijk geacht om dergelijke scenario's in meer raadsstukken uit te werken (bijvoorbeeld de light versus medium variant). *"Dergelijke scenario's toevoegen aan een raadsstuk maken uiteindelijk de besluitvorming beter"* geeft een geïnterviewde aan.

[8] Zienswijzen worden bijgevoegd of hiervan wordt melding gemaakt in het raadsvoorstel.

3.1 Gemeente Maasgouw

Ambtelijke bijstand

Uit de interviews komt naar voren dat raadsleden vrijwel geen gebruik van ambtelijke ondersteuning maken (bijvoorbeeld bij de voorbereiding van moties of amendementen). Indien hier wel gebruik van wordt gemaakt loopt het verzoek hiertoe formeel gezien (en in de praktijk ook meestal) via de griffier. Incidenteel neemt een raadslid rechtstreeks contact op met een ambtenaar. Echter, het wordt ontmoedigd om rechtstreeks met een ambtenaar in contact te treden. Dit is zo afgesproken om de ambtenaar enerzijds enigszins in bescherming te nemen, maar anderzijds ook om alle raadsleden van dezelfde informatie te voorzien. Zo geeft een raadslid aan: *"In aansluiting op een overleg van een werkgroep is een vraag aan een ambtenaar voorgelegd. Eigenlijk hoor je dit via de griffie te vragen. Zij moeten er een bepaald zicht op hebben – ook om de ambtenaren te beschermen"*.

Verloop commissie- en raadsvergadering

In 2024 vergaderde de gemeenteraad 7 keer. Er werd over 83 voorstellen een besluit genomen (Waekblaad, 2025). De algemene ervaring van de geïnterviewden is dat het proces behoorlijk gestructureerd verloopt en deadlines nageleefd worden. De gemeentelijke reglementen en verordeningen zijn bekend en geven houvast.

Bij gemeenteraadsleden is niet altijd even helder wat er aan een raadsvoorstel vooraf is gegaan (vanuit de ambtenarij, inhoud van burgerbijeenkomsten). Het ambtelijke proces van totstandkoming van een raadsvoorstel bij het college komt, daar heeft de gemeenteraad amper zicht op. Ze krijgen veelal het 'kant en klare' stuk met onderbouwing.

Binnen de commissievergadering wordt onder meer besproken of een agendapunt een hamerstuk betreft of niet. Het is mogelijk om een stuk weer te 'onthameren', bijvoorbeeld als er in de tussentijd een ontwikkeling heeft plaatsgevonden.

Voorafgaand aan de commissievergadering is het mogelijk om technische vragen in te dienen. De antwoorden hierop zijn openbaar en worden voorgaand aan de commissievergadering schriftelijk beantwoord. Tijdens de commissievergadering is het (in principe) niet de bedoeling om nieuwe technische vragen te stellen; een verdiepende of vervolgvraag stellen is toegestaan. Deze werkwijze wordt wisselend ervaren. De indruk van de oppositie is dat zij relatief meer technische vragen stellen dan de coalitie, gezien ze soms een informatieachterstand hebben (zie ook: 'Rol oppositie versus coalitie'). In de commissie mogen geen nieuwe technische vragen gesteld worden (alleen n.a.v. de gegeven antwoorden). Dat werd door oppositie als minder prettig ervaren.

Voorheen werden alle technische vragen tijdens de vergadering gesteld en dat werkte minder prettig (volgens de geïnterviewden die deze situatie hebben gekend). Een beperkt aantal geïnterviewden is van mening dat ook nieuwe technische vragen tijdens de commissievragen gesteld mogen worden.

→

Verloop commissie- en raadsvergadering (vervolg)

Naast technische vragen, kunnen raadsleden ook de volgende vragen stellen:

- Raadsvragen en antwoorden zijn niet openbaar, maar wel beschikbaar voor alle raads- en burgerleden. Voor wat betreft de niet openbare vragen, hierover kan een raadslid dus zelf eventueel/waar relevant naar de buitenwereld benoemen dat deze gesteld zijn. Op basis van de documentenstudie blijkt dat in 2024 er 72 raadsvragen gesteld zijn.
- Schriftelijke vragen (RvO art. 38 vragen) en antwoorden hierop zijn openbaar. Deze worden volgens de geïnterviewden zelden tot niet gesteld bij de gemeente Maasgouw.[9]

De burgemeester heeft begin 2024 getracht de structuur van de commissievergaderingen te wijzigen. Het voorstel was om van één commissie naar meerdere vak/themacommissies over te gaan. Dit met als voordeel dat specialismen ontwikkelt kunnen worden (en fracties de specialismen onderling verdelen) en meer leden van een partij aan bod kunnen komen. Een aantal fracties vond het voorstel rondom de twee vakcommissies echter te abrupt, waardoor het niet is ingevoerd.

Tijdens de commissievergadering is er sprake van weinig debat (zie ook: 'vergadercultuur'). De oordeelsvorming in de commissie blijft vaak uit, voor het gevoel worden vaak de kaarten (bewust) tegen de borst gehouden. Hierdoor komt het geambieerde BOB-model niet zo zeer tot uitdrukking tijdens de vergaderingen. De bedoeling is dat beeld- en oordeelsvorming in de commissie plaatsvindt en oordeels- en besluitvorming in de gemeenteraadsvergadering.

"In de commissie worden de moties niet al aangekondigd. Het is meer een kwestie van wie weet de beste vragen te stellen, daardoor is het moeilijk om te peilen of er andere ideeën zijn" (geïnterviewde, 2025).

Een aantal raadsleden geeft aan dat er wel eens voorzichtig wordt geprobeerd om een amendement of motie tijdens de commissievergadering aan te kondigen. In die (uitzonderlijke) situaties wordt meer het debat aangegaan, wat als positief ervaren wordt. De wens van diverse geïnterviewden is om nog meer (op die manier) het voorbereidend debat met elkaar aan te gaan, gezien dit de kwaliteit van de besluitvorming ten goede komt. Stemverklaringen worden niet vaak al voorafgaand aan de raadsvergadering gedeeld.

"Soms volgt ook al een stemverklaring vooraf; dat betekent dat we dus niet de kaarten tegen de borst houden. Dat geeft veel meer verdieping. De griffie heeft ons opgeroepen om dat vooral te blijven doen: Een aanmoediging om al meer het debat op te zoeken; en niet alleen maar te blijven komen met nieuwe vragen.

→

[9] Vanaf 2023 zijn er geen schriftelijke vragen gesteld in relatie tot artikel 38 RvO (bron: Ibabs gemeente Maasgouw). Zie ook het artikel van VML Nieuws (5 juli 2024) hieromtrent: https://www.vmlnieuws.nl/maasgouw/maasgouw-houdt-raadsvragen-verborgen-voor-publiek/.

3.1 Gemeente Maasgouw

Verloop commissie- en raadsvergadering (vervolg)

Dat verbetert ook het besluitvormingsproces en dan voorkom je dat één iemand de hele vergadering naar zich toetrekt (waardoor de balans weg is). Soms worden voor 'het publiek' de vragen ook wel eens opnieuw gesteld" (geïnterviewde, 2025).

De driehoek burgemeester, secretaris en griffier werken in gezamenlijkheid aan het bevorderen van de politieke discussie in de overtuiging, dat dit bijdraagt aan betere besluitvorming.

Een geïnterviewde geeft aan dat de digitale toegankelijkheid nog niet aan de maat is (bijvoorbeeld notulen voor doven/slechthorenden; streaming van vergaderingen zouden ondertiteld kunnen worden).

Betrokkenheid burgers

Hoewel 'belanghebbenden' in verschillende categorieën kunnen worden onderverdeeld, richt dit onderzoek zich – in het kader van betrokkenheid bij besluitvorming – specifiek op de burgers. Daarbij is de insteek beperkt tot de vraag in hoeverre raadsleden een beeld hebben van de belangen van deze burgers en of zij van mening zijn dat burgers in voldoende mate bij het besluitvormingsproces worden betrokken. Van belang om hierbij op te merken is dat burgers niet zijn geraadpleegd in dit onderzoek.

Binnen de gemeente Maasgouw worden burgers op verschillende manieren in het bestuurlijk besluitvormingsproces (actief dan wel passief) betrokken, waarbij zij in de verschillende fases verschillende mogelijkheden hebben om hun inbreng te leveren. Zo kunnen burgers zienswijzen indienen, inspreken bij commissievergaderingen of zich melden bij de dorpscontactpersoon via de rondrijdende 'keet'. Verder kunnen burgers bij een commissievergadering gebruik maken van spreekrecht (bij een raadsvergadering is die mogelijkheid er niet). Verder wordt voor sommige beleidsonderwerpen de bewonersenquête ingezet. Daarnaast worden informatiebijeenkomsten georganiseerd, welke ook door raadsleden bezocht worden om voeling te houden met wat leeft in de gemeenschap.

Raadsleden houden niet alleen via de informatiebijeenkomsten voeling met de burgers. Zij onderhouden ook zelfstandig contact met hun eigen achterban, al worstelen zij daarbij soms met het spanningsveld tussen draagvlak en het algemeen belang.

Uit de interviews komt naar voren dat het de rol van burgers in het besluitvormingsproces een complexe aangelegenheid is. Zo geeft een geïnterviewde aan: *"Inwoners betrekken bij belangrijke projecten is van belang. Er kan een verschil zijn in hoe en wanneer je inwoners betrekt in een proces. Liggen er dan al concrete voorstellen of begin je helemaal blanco?"*

→

Themabijeenkomsten verkennen soms richting, maar zijn niet openbaar. Dit raakt de democratische legitimatie.

3.1 Gemeente Maasgouw

Betrokkenheid burgers (vervolg)

Een raadslid geeft aan dat het belangrijk is om niet alleen aan de voorkant de verbinding met burgers te zoeken, maar ook aan de achterkant van het besluitvormingsproces (om de relatie te onderhouden). Aan de voorkant is het belangrijk om te voorkomen dat er verkeerde verwachtingen of aannames ontstaan. Dat de gemeente niet iedereen volledig tevreden kan stellen is onontkoombaar, zo wordt gesteld. Uit de interviews blijkt dat van praktijkvoorbeelden al veel kan worden geleerd. Als voorbeelden – een positief versus een negatief – wordt gewezen op de 'herinrichting van de kern in Stevensweert' versus de 'dijk ten behoeve van de overstromingen in Wessem'. De indruk van de geïnterviewden is dat burgers van de laatstgenoemde kern hebben de aanpak hebben ervaren als het 'lopen tegen een muur'.

Communicatie wordt gezien als het sleutelwoord. Het is van belang dat alle betrokkenen - zowel ambtenaren als bestuurders - zuiver in hun rol goede communicatie met betrokkenen onderhouden. Zo geven meer geïnterviewden aan dat de communicatie met burgers over (te maken) besluiten beter zou kunnen.

Vergadercultuur

Voor wat betreft de vergadercultuur is er uniformiteit onder de geïnterviewden dat deze als 'braaf' kan worden aangemerkt (woorden van soortgelijke strekking die genoemd zijn: tam, kalm, open, gemoedelijk, volgzaam, rustig, harmonieus, veilig). Gemeenschappelijke deler is dat men deze cultuur als een kracht ervaart. In de praktijk uit zich deze cultuur onder meer op de volgende wijze: Er wordt politiek gezien niet op de man gespeeld, portefeuillehouders worden zelden onder druk gezet en de samenwerking is constructief. De sfeer is goed en niet vijandig. Door een aantal geïnterviewden wordt de open vergadercultuur als 'best practice' aangemerkt.

Tegelijkertijd is men zich bewust van de keerzijde/valkuil van deze brave cultuur. Uit de interviews komt naar voren dat de raadsleden weinig (durven te) debatteren. Geïnterviewde raadsleden geven aan dat de burgemeester reeds heeft getracht om het debat meer te prikkelen. Ook vanuit de griffie wordt meer debat gestimuleerd. Echter, het debat blijft (vooralsnog) beperkt. Er is duidelijk behoefte aan meer peper/wrijving/scherpte/pit in het debat; en er wordt aangegeven dat de oppositie meer het vuur aan de schenen van de coalitie mag leggen. Men is zich ervan bewust dat meer debat de besluitvorming ten goede kan komen:

"Op het scherpst van de snede debatteren doen we nooit, maar dat zou wel goed zijn voor de besluitvorming. Dat zou de verschillen beter blootleggen en voor betere besluitvorming kunnen zorgen. In Maasgouw heerst er een cultuur dat als iemand heel uitgesproken is, dat men dat niet zo 'chique' vindt. Daar pas je je stijl wel op aan" (geïnterviewde, 2025).

Een aantal geïnterviewden noemt de laatste commissiebespreking van de begroting in 2024 een mooi voorbeeld van meer debat. Het wordt als waardevol aangemerkt om de zienswijze of motie onderling te bespreken, om zodoende te achterhalen waar draagvlak voor is en wat en waarom de raadsleden ergens van vinden.

3.1 Gemeente Maasgouw

Rol oppositie versus coalitie

De meerderheid van de geïnterviewden geeft aan dat de coalitie soms ook meegaat in een voorstel van de oppositie. Andersom geldt eveneens dat de oppositie ook een goed voorstel vanuit de coalitie kan steunen. Het krachtenveld oppositie versus coalitie wordt niet door alle geïnterviewden (even sterk) herkent.

De oppositie ervaart op twee manieren soms een informatieachterstand ten opzichte van de coalitie. Allereerst, de ervaring is dat de coalitie via met name de eigen wethouder eerder en/of meer informatie krijgt. Dit komt omdat de wethouder bij sommige partijen standaard bij het fractieoverleg aansluit (niet bij alle partijen sluit de wethouder standaard aan). Tevens sluiten de wethouders soms ook bij het coalitieoverleg aan (niet standaard). De coalitieleden zijn zich ervan bewust dat dit strikt gezien niet als 'dualistisch' kan worden aangemerkt, maar vinden dat het in de praktijk geen afbreuk doet aan het dualistisch handelen/gedachtegoed. De coalitieleden ervaren het juist als waardevol en zien het als handig om bepaalde informatie (al) te krijgen. De coalitieleden geven aan dat er geen sprake is van sturing vanuit de wethouder, maar het doel enkel informeren en duidelijkheid verschaffen is. Als een wethouder de coalitie- of fractievergadering bijwoont, dan is het duidelijk dat de besluitvorming bij de raad ligt. "*Je moet elkaar informeren, maar niet verrassen*", geeft een coalitielid aan. Tegelijkertijd geeft een aantal coalitieleden aan dat de mening van de wethouder en de coalitie uit elkaar kan liggen, maar dat het weinig voorkomt dat de coalitie tegen het voorstel van de wethouder stemt.[10]

Ten tweede, de oppositie hoort soms pas laat of de coalitie met bijvoorbeeld een amendement gaat komen tijdens de raadsvergadering. Dit wordt niet gedeeld in de commissievergadering, maar veelal kort voorafgaand aan de raadsvergadering waardoor de tijd om gedegen inhoudelijk te reageren kort kan zijn.

[10] In 2024 werd over 83 voorstellen door de gemeenteraad Maasgouw een besluit genomen. De raad besloot vijf keer anders dan werd voorgesteld. Negen keer vroeg de raad het college nog iets uit te onderzoeken of uit te werken (Waekblaad, 2025).

Reactief opereren ('nu') vs. proactief opereren ('ontwikkelwens')

Uit de interviews komt naar voren dat de handelswijze van de gemeenteraad in relatie tot het proces van bestuurlijke besluitvorming overwegend reactief is. De gemeenteraad heeft grotendeels een afwachtende en volgende houding, waardoor de regie over het proces van kaderstelling weinig bij de gemeenteraad ligt. Dat betekent in de praktijk niet dat de raad alleen maar reactief haar belangen verdedigd. Ter voorbereiding op sommige kaderstellende documenten vinden er thema- of werkgroep bijeenkomsten plaats, waardoor de raad in die situaties de kans krijgt om meer proactief beleid te beïnvloeden (zie ook: 'Voorgaand aan commissie/ raadsvergadering'). In andere gevallen waar dergelijke bijeenkomsten (vooraf) niet aan de orde zijn, is de rol van de raad meer beperkt tot het (achteraf) reflecteren op de voorstellen aan het college.

→

3.1 Gemeente Maasgouw

Reactief opereren (‘nu’) vs. proactief opereren (‘ontwikkelwens’) (vervolg)

Bij uitzondering initieert de raad zelf agendapunten, terwijl volgens een aantal respondenten de griffie juist wel daartoe aanspoort. Diverse geïnterviewde gemeenteraadsleden geven aan de wens te hebben dat de gemeenteraad meer proactief zou mogen opereren en dus meer een eigen inbreng mag tonen. Niet gedeeld is hoe de gemeenteraad meer zelf de regie kan nemen bij het formuleren van de actuele agenda en de gewenste richting van de gemeente. Er zijn ook geen ‘gemeenteraadsbrede’ acties ondernomen om dat te bewerkstelligen. Uit de interviews komt naar voren dat de reactieve rol ook samenhangt met de ‘brave’ cultuur die heerst (zie ook: ‘Vergadercultuur’).

Evaluatie in relatie tot besluitvorming

Uit de interviews komen drie soorten ‘aandachtspunten’ naar voren.

Aandachtspunt 1
Allereerst is er bij de besluitvorming niet altijd aandacht voor de evaluatie. Zie voor een nadere toelichting: ‘Kwaliteit van de vergaderstukken’.

Aandachtspunt 2
Ten tweede is er na de besluitvorming weinig aandacht voor evaluatie. Zo geven geïnterviewden aan:

- *“Na de raadsbesluiten kraait er geen haan meer naar, er is nooit een follow up, een evaluatie. Alleen als er extra krediet nodig is, dan komt het verhaal terug (bijvoorbeeld verhoogde prijzen). Dat is wel jammer, je zou eigenlijk eens in de zo veel tijd moeten kijken of de besluiten de gewenste effecten hebben (of niet). Dat gebeurt te weinig”.*
- *“Het zou goed zijn om meer alertheid te tonen rondom dossiers die een langere looptijd hebben en deze aan de orde laten komen om tegen het licht te houden/ evalueren hoe de vlag erbij hangt”.*

Aandachtspunt 3
Ten derde is evaluatie niet altijd eenvoudig. Een geïnterviewde benadrukt dat evaluatie in besluitvorming complex is, omdat succes lastig te definiëren en te meten is, en het onduidelijk blijft wat er met de uitkomsten van een evaluatie gedaan moet worden.

> “Evalueren is lastig, omdat succes moeilijk te meten is en onduidelijk blijft wat er met de uitkomsten gebeurt.”

3.1 Gemeente Maasgouw

Integriteit en belangenverstrengeling

Zoals uit de documentenstudie blijkt heeft de gemeenteraad van Maasgouw een gedragscode vastgesteld voor politieke ambtsdragers en een protocol integriteitsmeldingen. In de interviews wordt ook gerefereerd aan deze documenten. Het kan voorkomen dat er op basis van de vastgestelde 'Gedragscode politieke ambtsdragers Maasgouw' mogelijk sprake is van een integriteitsschending. De gemeente kent daarom ook een protocol integriteitsmeldingen dat helpt om in een dergelijke situatie de juiste stappen te volgen. Het protocol geldt voor raadsleden, burgerleden, wethouders en de burgemeester. In de gesprekken die de Rekenkamer heeft gevoerd is dit protocol niet uitgelicht door de geïnterviewden.

De burgemeester heeft op grond van artikel 170, tweede lid, van de Gemeentewet de taak de bestuurlijke integriteit van de gemeente te bevorderen. Uit de interviews komt deze sleutelrol van de burgemeester ook naar voren. Daarnaast blijkt uit de interviews dat de burgemeester ook een integriteitskwestie rondom een raadslid heeft afgehandeld.

Juist de raadsleden zijn veelal (buiten de gemeenteraad om) actief in de gemeenschap; of hebben familie of kennissen die (neven)functies hebben die kunnen linken aan de besluitvorming. Uit de gesprekken komt naar voren dat raadsleden met nevenfuncties in principe mogen meestemmen met een onderwerp dat een relatie heeft met nevenfunctie (bijvoorbeeld als iemand bestuurslid is van een lokale vereniging). De beslissing over het wel of niet meestemmen ligt bij het raadslid zelf. Het komt wel eens voor dat iemand zich onthoudt van stemming om redenen/ vanwege een nevenfunctie.

Verder blijkt uit de interviews dat ook training en/of onderzoeken helpend kunnen zijn als het gaat om voorkomen van integriteitsissues. De gemeenteraad heeft in het verleden bijvoorbeeld deelgenomen aan een sessie over integriteit. Wethouders worden bij aanstelling op het gebied van integriteit getoetst door een extern bureau, waarbij soms aanbevelingen volgen.

Door de geïnterviewden worden soms toch nog dilemma's ervaren. Enkele voorbeelden:

- Als iemand zich van de coalitie zich terugtrekt om belangenverstrengeling te voorkomen, moet iemand van de oppositie zich dan ook terugtrekken om te voorkomen dat het raadsvoorstel het anders niet zou halen?
- Als iemand niet meestemt in de raadsvergadering, mag deze persoon dan wel 'losgaan' binnen de commissievergadering? Er zijn partijen die hierover zelf afspraken hebben gemaakt.
- Mag iemand meestemmen als deze zelf van mening is de rollen goed te kunnen scheiden, of moet je de schijn van ook al willen voorkomen?

→

Integriteit en belangenverstrengeling (vervolg)

Uit de interviews komt naar voren dat de grens in relatie tot integriteit tussen personen kan verschillen; en sommigen ook van mening zijn dat een eventuele schijn van belangenverstrengeling kan afstralen op de raad als geheel. Het gesprek met elkaar aangaan over integriteit/belangenverstrengeling wordt door de geïnterviewden dan ook als belangrijk aangemerkt. De open cultuur (zie ‘vergadercultuur’) die heerst binnen het gemeentebestuur is hierin helpend.

Best practices

In de voorgaande uiteenzetting zijn de best practices waar van toepassing reeds benoemd. Samengevat zijn de best practices:

- ✓ De vergadercultuur en goede verhoudingen die er zijn (respectvol, open met elkaar omgegaan);
- ✓ De heidag, waarbij acties zijn besproken onder meer in het kader van een soort bestuurlijke vernieuwing;
- ✓ De 'Tour de Maasgouw', waarbij een locatie wordt bezocht om een thema te verkennen;
- ✓ Vasthouden aan een vaste indeling van raadsvoorstellen (en deze verder uitbouwen).

3.2 Gemeente Roerdalen

Bijsturingsmogelijkheden in het besluitvormingsproces

Binnen het besluitvormingsproces kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden (te denken valt aan de veranderende markt in relatie tot de zonne-energie) via bijvoorbeeld een 'nota van wijziging'. Zo'n nota wordt door meerdere geïnterviewden als bijsturingsmogelijkheid genoemd.

Met een nota van wijziging (soms inclusief nieuw raadsvoorstel) kan het concept besluit door het college worden aangepast in geval van veranderende omstandigheden. Diverse geïnterviewden refereren - als het gaat om bijsturingsmogelijkheden - ook aan de 'motie vreemd aan de orde van de dag'. Deze motie kan door een raadslid worden ingediend als iets niet op de agenda staat, maar wel spoedeisend is. Tegelijkertijd komt uit de interviews naar voren dat in algehele zin de besluitvorming bij de complexere dossiers te maken krijgt met vertraging, door bijvoorbeeld vragen, rechtszaken, enzovoort.

Voorgaand aan commissie/ raadsvergadering

Raadsleden worden in de aanloop naar een commissie- en raadsvergadering via verschillende kanalen geïnformeerd, onder meer via vergaderstukken in relatie tot de commissie- en raadsvergaderingen. In 2024 stuurde het college van burgemeester en wethouders 41 raadsinformatiebrieven aan de gemeenteraad. Daarnaast waren er 10 raadswerkgroepen en vonden er 28 informatie-, beeldvormende en themabijeenkomsten[11] om raadsleden en burgerleden te informeren over een breed scala aan onderwerpen[12].

De gemeenteraadsleden gaan soms binnen de gemeente Roerdalen samen op pad om bijvoorbeeld een bedrijf of locatie te bezoeken. Dit vindt niet plaats volgens een vaste cyclus (geijkt aantal momenten per jaar).

Themabijeenkomsten vinden minder vaak plaats. De openbaarheid van deze bijeenkomsten is wisselend. Uit de interviews komt naar voren dat er ook wel eens themabijeenkomsten zijn georganiseerd waarbij burgers mogen aansluiten. Er vinden ook informatiebijeenkomsten plaats, om eerder in het traject over een bepaald onderwerp te kunnen spreken (ook met andere belanghebbenden, zoals burgers).

"Er is niet een consequente aanpak dat er altijd een beeldvormende bijeenkomst wordt gehouden voordat het stuk wordt voorgelegd aan de raad. Je kunt vooraf eigenlijk al bedenken welke onderwerpen zich daar wel voor lenen. Dat zou ingevoerd kunnen worden. Er is een termijn kalender die ieder presidium wordt besproken. Je ziet op die lijst ook de thema-avondbijeenkomsten al terug" (geïnterviewde, 2025).

→

[11] Dit is inclusief de bijeenkomsten die in relatie tot de Gemeenschappelijke Regelingen zijn georganiseerd.

[12] Bron: https://roerdalen.bestuurlijkeinformatie.nl/

3.2 Gemeente Roerdalen

Voorgaand aan commissie/ raadsvergadering (vervolg)

In de aanloop naar de commissie -en raadsvergadering vinden voor wat betreft sommige thema's raadswerkgroepen plaats. Hierbij kan gedacht worden aan thema's als duurzaamheid of financiën.

In elke raadswerkgroep hebben per partij twee raads- en commissieleden zitting. Daarnaast nemen de medewerkers die ambtelijk betrokken zijn bij het onderwerp deel aan de raadswerkgroep. Tot slot sluit de verantwoordelijk wethouder aan, welke veelal meer op de achtergrond bewaakt dat het gesprek over de inhoud gaat, dat kan worden meegedacht en niet te politiek wordt.

Het werken met de raadswerkgroep wordt door de geïnterviewden als positief (en soms zelfs als best practice) ervaren omwille van onder meer de volgende redenen:

- Raads- en commissieleden krijgen eerder in het proces een rol/invloed: Hun input kan worden meegenomen in de voorbereiding van stukken.
- Het wordt door de geïnterviewde als prettig ervaren dat ambtenaren aan tafel zitten om een gezamenlijk gesprek te voeren. *"Voor ambtenaren is het fijn om te leren hoe een raadslid kijkt naar een bepaald vraagstuk. Dat geeft ambtenaren veel meer mogelijkheden om kennis over te dragen ten opzichte van de officiële route" (Geïnterviewde, 2025).*
- Een geïnterviewde geeft aan dat het meerwaarde heeft als bij elke raadswerkgroep-bijeenkomst gericht een vraag centraal staat. In dat geval lukt het beter om als raad al kaders mee te geven (bijv. wat gaan we doen, wat zijn ideeën, welke ideeën zijn kansrijk).

Als uitdaging/kanttekeningen komen de volgende punten naar voren voor wat betreft het werken met raadswerkgroepen:

- Er wordt soms een spanningsveld gevoeld met betrekking tot hoever een raads- of commissielid input kan leveren: Raadsleden kunnen niet geheel het beleid bepalen. *"Het gevaar is dat ze te veel in de details gaan zitten. Sommigen zitten meer op proces/sturing; en een ander houdt zich veel met details bezig. Het is wel eens schipperen hoe we de rollen voor iedereen duidelijk houden" (Geïnterviewde, 2025).*
- De indruk kan ontstaan dat als een onderwerp via de raadswerkgroep is afgestemd, dat het dan automatisch als hamerstuk naar de gemeenteraad kan gaan. De raadswerkgroep kan iets voorbereiden, maar de gemeenteraad beslist. De indruk kan ontstaan dat alle raadsleden op de hoogte zijn van alles dat is afgestemd in de raadswerkgroep. De informatie van de raadswerkgroep is niet beschikbaar voor de gehele raad. Dit kan wel via de fractie worden ontsloten. Zo geeft een geïnterviewde aan: *"Nu ben ik afhankelijk van de doorvertaling van wat iemand mij vertelt. Dilemma's worden daar besproken; en die komen niet altijd in de raad"*. De oordeelsvorming vindt daarmee – naar het idee van de geïnterviewden – niet altijd in het openbaar plaats[13].

[13] Uit het onderzoek komt naar voren dat een fractie eigenlijk het vertrouwen hoort te geven aan twee personen om over een bepaald onderwerp mee te denken met de ambtenaren en wethouder en eventueel een voorstel mee voor te bereiden. De oordeelsvorming en besluitvorming over dit voorstel vindt formeel gezien plaats in een reguliere commissievergadering en raadsvergadering.

3.2 Gemeente Roerdalen

Ambtelijke bijstand

Uit de interviews komt naar voren dat raadsleden beperkt gebruikmaken van ambtelijke ondersteuning (bijvoorbeeld bij de voorbereiding van moties of amendementen of bij het opstellen van een initiatiefvoorstel). Als er contact plaatsvindt in relatie tot een initiatiefvoorstel, dan wordt dat door sommigen gezien als een mooi voorbeeld van hoe het kan. Contact met ambtenaren wordt voor een stukje ook georganiseerd via de raadswerkgroepen. Daarnaast zijn er ook raadsleden die rechtstreeks contact opnemen met ambtenaren, maar dat gebeurt niet structureel. Er is ook weleens discussie over geweest - en het spanningsveld dat dit met zich meebrengt - wordt herkend. Uit de interviews blijkt dat onderling contact voordelen biedt: raadsleden blijven beter op de hoogte, ambtenaren kunnen vragen beter duiden en krijgen meer inzicht in de achterliggende intentie. Tegelijkertijd schuilt er een risico in dit contact: het is niet de bedoeling dat een ambtenaar een raadslid politiek voedt, ten koste van de wethouder.

Verloop commissie- en raadsvergadering

In 2024 vergaderde de gemeenteraad 10 keer (bron: Ibabs gemeente Roerdalen). Het besluitvormingsproces is helder vastgelegd volgens de geïnterviewden. De protocollen worden als dienend ervaren. In algehele zin is er tevredenheid over de wijze waarop het besluitvormingsproces verloopt.

Geïnterviewden geven aan dat burgers vaak gebruikmaken van spreekrecht tijdens de commissie- en/of raadsvergadering. Eén geïnterviewde geeft aan het opvallend te vinden dat een raadslid fysiek dient op te staan om te spreken (dus niet via een knop met microfoon op de tafel). Dit vormt een drempel om te spreken: *"De meeste raadsleden op de flanken blijven zitten" (geïnterviewde, 2025).*

Een aantal geïnterviewde raadsleden geeft aan ontevreden te zijn over de lange doorlooptijd van totstandkoming/initiatief tot besluitvorming. Dit staat los van de formele termijn voor het aanleveren van raadsstukken, die in de praktijk niet worden overgeschreden. De periode vanaf het opstellen van een beleidsstuk door een ambtenaar tot het nemen van een besluit in de raad wordt als onnodig lang ervaren.

Zo geeft een geïnterviewd raadslid aan: *"Het moet niet zo zijn dat ambtenaren al die tijd mogen benutten; en wij maar kort. Men houdt zich stipt aan de weken, daarmee worden we altijd min of meer onder druk gezet. De aanloop duurt vaak lang, uiteindelijk bij besluitvorming sta je vaak met de rug tegen de muur"*. De geïnterviewden geven aan dat voor een 'spoedje' na zorgvuldige afweging toch een oplossing wordt gevonden.

Er is tevredenheid over de commissiestructuur. De commissie bestaat per onderwerp uit twee leden van de fractie. Per fractie zijn er maximaal zes commissieleden, ongeacht de grootte van de fractie.

→

Verloop commissie- en raadsvergadering (vervolg)

De bemensing kan daarmee wisselen per bijeenkomst. Er worden drie dagen gereserveerd, maar in de praktijk wordt niet altijd op alle dagen ook daadwerkelijk een commissievergadering gepland.

In de commissie wordt op basis van de meerderheid getoetst of een voorstel rijp is voor behandeling in de raad. Daarnaast geeft de commissie een positief of negatief advies, waarbij de vraag 'waarom' niet (standaard) aan de orde komt. Tot slot wordt besproken of het een hamerstuk/bespreekstuk betreft. Als iedereen positief is wordt het een hamerstuk.

De technische vragen worden voorafgaand aan de commissievergadering gesteld, maar mogen ook tijdens de vergadering nog gesteld worden. Technische vragen mogen worden gesteld door raads -en burgerleden. Er zijn fracties die zelden een technische vraag vooraf al indienen, maar de voorkeur geven aan 'on spot' vragen stellen (en andersom). Het komt ook voor dat in de raadsvergadering nog een technische vraag wordt gesteld.

Naast technische vragen, kunnen raadsleden ook schriftelijke vragen (RvO art. 33 vragen) stellen. De antwoorden hierop zijn openbaar. Uit de interviews blijkt dat sommige geïnterviewden de indruk hebben dat de oppositie regelmatig schriftelijke vragen indient. In werkelijkheid zijn er in 2024 echter slechts twee van dergelijke vragen door de oppositie gesteld. Andere geïnterviewden geven juist aan dat er inderdaad terughoudend wordt omgegaan met dit type vragen. Voor burger commissieleden geldt bovendien dat zij geen schriftelijke vragen kunnen indienen. Een geïnterviewde geeft aan dat de situatie hierdoor ontstaat dat raadsleden worden gecontacteerd om alsnog de vraag te stellen. Raadsleden kunnen ook per e-mail vragen stellen. De antwoorden hierop zijn niet openbaar. Diverse raadsleden geven aan dat er nog meerdere e-mailvragen openstaan (sommige al sinds 2024 of zelfs nog uit de vorige collegeperiode). Uit het onderzoek/I-Babs blijkt echter dat dit niet klopt: er staan momenteel slechts twee e-mailvragen open.

In de commissievergadering wordt het gesprek tussen fracties onderling – wat is belangrijk voor een goede afweging – niet of nauwelijks gevoerd. *"Daarna wordt het politiek en zijn de kaarten al geschud. Het is zelden dat door een debat nog iets schuift en de afweging nog anders wordt gemaakt" (geïnterviewde, 2025)*. Diverse geïnterviewden geven aan dat het debat/gesprek met elkaar veel meer gevoerd mag worden (zie ook 'vergadercultuur'). Een geïnterviewde geeft aan dat voor een bepaalde fractie de commissievergadering als proefvijver voor kandidaat raadsleden wordt gezien: *"zodat ze toch een beetje politiek kunnen bedrijven in de commissie" (geïnterviewde, 2025)*. Er is dus sprake van weinig tot geen oordeelsvorming in de commissievergadering. Na de commissievergadering is er een fractievergadering en coalitievergadering; en dan vindt pas de definitieve oordeelsvorming plaats (met raadsleden, wethouder, commissieleden, fractie-burgers).

Het presenteren van scenario's stelt raadsleden beter in staat om een eigen afweging te maken.

 ©2025

3.2 Gemeente Roerdalen

Presidium

Het presidium vindt plaats na de commissievergadering. De timing van de vergadering (voorafgaand aan de raadsvergadering) wordt door sommige geïnterviewden als een voordeel ervaren, gezien dit meer flexibiliteit geeft.

Alle fracties zijn vertegenwoordigd in het presidium. Tijdens het presidium worden onder meer de volgende zaken besproken:

- Er wordt definitief bepaald of een stuk een hamer/bespreekpunt betreft. Het komt wel eens voor dat een bespreekstuk na verduidelijking in het presidium toch een hamerstuk wordt.
- Tijdens het presidium ligt ook de termijnkalender voor, waarin de onderwerpen voor de volgende commissie worden bepaald (en het aantal vergaderingen dat daarvoor nodig is). De termijnkalender wordt nauwelijks als 'stuurinstrument' gebruikt om de jaaragenda te bepalen of om te komen tot initiatiefvoorstellen. Alleen de aanwezigen van het presidium hebben toegang tot de termijnkalender. Een geïnterviewde laat blijken dat het presidium sterker zou mogen sturen richting het college (betere spreiding van besluiten en dus de werkdruk over het jaar).
- Het presidium besluit of er een vragen half uurtje voorafgaand aan de raadsvergadering wordt ingezet.
- Tijdens het presidium worden (bij uitzondering) ook stukken gedeeld die niet in de commissie zijn besproken. Het Presidium doet voorstellen aan de raad over de eigen organisatie van de raad. Een raadsvoorstel voor bijv. de Verordening gemeentelijke Rekenkamer wordt via het Presidium in de routing gebracht voor de raadsvergadering (niet via het college).
- Er wordt teruggeblikt op de vorige vergadering. Deze evaluatie wordt als waardevol aangemerkt.
- Tijdens het presidium worden inhoudelijk zaken besproken (losstaand van de raadsagenda). Het komt voor dat aan de burgemeester vragen worden gesteld over bepaalde onderwerpen. Er is ook een rondvraag geagendeerd als: wat verder ter tafel komt. Als hierbij iets aan de orde komt, dan komt dit in het verslag te staan. Het verslag wordt aan alle raadsleden gemaild. Desalniettemin komt uit de interviews het signaal naar voren dat raadsleden die geen zitting hebben in het presidium, geen kennis kunnen nemen van de antwoorden. Aangegeven wordt dat de aanwezige fractievoorzitters hierin wel als doorgeefluik kunnen opereren.

De burgemeester maakt soms gebruik van het seniorenconvent. Formeel kent de gemeente dit niet, maar dan wordt het presidium afgerond om vervolgens bijvoorbeeld verder in te zoomen op een onderwerp als integriteit (hoe daarmee om te gaan).

Kwaliteit van de vergaderstukken

Uit de interviews blijkt dat het proces rondom de vergaderstukken – ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit - een aantal jaar geleden onder de loep is genomen. Ambtelijk vindt er om te beginnen een 'fase nul gesprek' plaats met de bestuursadviseur. Tijdens dit gesprek komt de essentie/het doel aan bod; en wordt getracht de blik van de ambtenaar te laten verbreden (ook financiële/juridische componenten die bijvoorbeeld van belang zijn). Uit de interviews blijkt dat de bestuursadviseur deze nieuwe werkwijze nog niet consequent inzet omwille van onder meer praktische redenen. Het stuk wordt ook altijd door de teammanager geaccordeerd.

Op het moment dat een voorstel aan het college volgt, start nog een kwaliteitscontrole. De juristen en de bestuursadviseur worden dan betrokken om een 'finale check' uit te voeren, waarbij onder meer wordt gekeken naar de opbouw van het voorstel en of de geheimhouding en mandatering juist is. De gemeentesecretaris bepaalt daarna of het rijp is voor het college.

De griffie vervult in de omgang met gevoelige informatie (in complexe/incidentele gevallen) soms een tussenschakel voordat een voorstel in het college wordt behandeld. Dat wil zeggen dat de griffier soms controleert of op goede gronden geheimhouding wordt opgelegd. Dit is echter geen standaard stap.

Het format voor een raadsvoorstel is nieuw ontworpen, zodat het een duidelijke lijn omvat met betrekking tot opbouw, kanttekeningen besluit, enzovoort. Ten aanzien van de leesbaarheid van de stukken zijn er ook al stappen gezet na een training 'Schrijven van bestuurlijke stukken' (op basis van het nieuwe format). Dit wordt door een geïnterviewde zelfs als best practice gezien.

Uit de interviews komt naar voren dat voor wat betreft de kwaliteit van de vergaderstukken/informatievoorziening er een aantal verbeterpunten aan te merken zijn.

Samenvatting

Gezien de omvang van de beschikbare informatie doen een aantal raadsleden de suggestie om – in het besef, dat compactheid en compleetheid met elkaar concurreren – te werken met een oplegvel. Dit oplegvel dient de essenties van het te behandelen voorstel weer te geven. Zo geven geïnterviewden aan:

- *"Maak er een soort mini-versie van of voeg een oplegger toe met de belangrijkste punten. Een samenvatting vanuit de gemeente zou daarom erg handig zijn"*.
- *"Probeer meer samenvattend bezig te zijn, zodat niet iedereen per se alle documenten hoeft door te worstelen. Het raadsvoorstel zie ik als een oplegvel. Ik ben er voorstander van om de raadsvoorstellen meer te zien als een fatsoenlijke samenvatting van de onderliggende stukken; en daar moet ook het voorstel van het college in zitten waar de raad over moet beslissen"*.

→

3.2 Gemeente Roerdalen

Kwaliteit van de vergaderstukken (vervolg)

Scenario's

Een aantal geïnterviewden geeft aan dat scenario's (nog) beter geduid mogen worden in de vergaderstukken. Het gaat dan om meer dan alleen de keuze tussen 'ja' en 'nee'. Zo geeft een geïnterviewde aan: *"We kunnen ons nog verbeteren in het weergeven van verschillende scenario's. Het is makkelijk om te zeggen: Het voorstel omvat (alleen) scenario a, want we hebben daar over nagedacht. Je ziet vaak dat in de stap naar het college wel scenario's zijn uitgewerkt. Vervolgens gaat het stuk dan zonder scenario's naar de raad. Het presenteren van scenario's stelt raadsleden beter in staat om een eigen afweging te maken"*. Een presentatie van de scenario's – zo is de verwachting – draagt bij aan de bevordering van het debat en daarmee aan de verbetering van de besluitvorming.

Compleetheid

Verschillende geïnterviewden geven aan dat ze een voorstel/besluit graag zo compleet mogelijk wensen; en daarmee wordt vooral gedoeld op de onderliggende/bijbehorende documenten. Hierbij kan gedacht worden aan een (werkende) 'link' naar verslaglegging van besprekingen met belanghebbenden. Indien wet- en regelgeving van medeoverheden op het voorstel van invloed zijn worden raadsleden hieromtrent graag geïnformeerd.

Evaluatie

Ten slotte wordt het door diverse raadsleden als waardevol gezien indien ook aan de voorkant van de besluitvorming meer aandacht is voor (eventueel tussentijdse) evaluatie van het besluit (zie ook de toelichting bij 'evaluatie').

Onduidelijkheid over gevoeligheid

Voor wat betreft de vergaderstukken wordt binnen de gemeente Roerdalen onderscheid gemaakt tussen openbaar, geheim en vertrouwelijk. Het onderscheid tussen de smaken 'geheim' en 'vertrouwelijk' is voor sommige geïnterviewde raadsleden onduidelijk.[14] Het blijkt lastig om de rol van een raadslid te vervullen, wanneer er informatie in vertrouwelijkheid is verkregen. Zo geeft een geïnterviewde aan: *"Sommigen ontwijken deze informatie bij voorkeur"*. Er zijn echter ook dossiers, waarbij de informatie dermate gevoelig ligt, dat het raadslid het juist prettig vindt dat deze niet met burgers hoeft te worden besproken. Als voorbeeld kunnen de uitbreidingslocaties voor woningbouw worden genoemd.

[14] In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen kort samengevat. Vertrouwelijkheid heeft geen formele status onder de Woo. Bij de gemeente Roerdalen zijn geen afspraken en/of gedragscodes opgesteld omtrent vertrouwelijkheid (zie ook hoofdstuk 2).

Aspect	Openbaarheid	Geheimhouding	Vertrouwelijkheid
Wettelijke basis	Wet open overheid (Woo): openbaarheid is het uitgangspunt	Gemeentewet art. 25 en Woo art. 5.1 (uitzonderingsgronden)	Geen formele basis in Woo; gebaseerd op afspraken of gedragscodes)
Formeel besluit nodig?	Nee, tenzij er reden is voor beperking	Ja – college, burgemeester of raad legt het op; raad bekrachtigt	Nee – informele afspraak
Doel	Transparantie, democratische controle	Bescherming van zwaarwegende belangen (bijv. veiligheid, privacy, economie)	Vertrouwen in besluitvorming of overleg bevorderen

3.2 Gemeente Roerdalen

Betrokkenheid burgers

Hoewel 'belanghebbenden' in verschillende categorieën kunnen worden onderverdeeld, richt dit onderzoek zich – in het kader van betrokkenheid bij besluitvorming – specifiek op de burgers. Daarbij is de insteek beperkt tot de vraag in hoeverre raadsleden een beeld hebben van de belangen van deze burgers en of zij van mening zijn dat burgers in voldoende mate bij het besluitvormingsproces worden betrokken. Van belang om hierbij op te merken is dat burgers niet zijn geraadpleegd in dit onderzoek.

Binnen de gemeente Roerdalen worden burgers op verschillende manieren binnen het bestuurlijk besluitvormingsproces (actief dan wel passief) betrokken, waarbij zij in de verschillende fases verschillende mogelijkheden hebben om hun inbreng te leveren. Zo kunnen burgers zienswijzen indienen of gebruik maken van het inspreekrecht bij commissie -of raadsvergaderingen. Om burgers bij de besluitvormingsprocessen te betrekken zijn er ook burgerpanels ingericht. Het burgerpanel wordt niet als instrument gebruikt door de gemeenteraad.

De ervaring van diverse geïnterviewden is dat de betrokkenheid van burgers toeneemt, zodra zij (meer) geraakt worden door een onderwerp. Dit betekent dat de betrokkenheid van burgers bijvoorbeeld tijdens informatieavonden groter is, zodra het thema direct op hunzelf betrekking heeft. Er zijn pogingen ondernomen door 'ad random'/via loting een representatieve vertegenwoordiging samen te stellen. Welke aanpak het meest geschikt is, wordt momenteel nog verkend.

Uit de interviews komt naar voren dat het de rol van burgers in het besluitvormingsproces een complexe aangelegenheid is. De wensen van burgers kunnen op gespannen voet staan met hetgeen realistisch is. Zo geven geïnterviewden aan:

- *"Kun je nog wel 'nee' zeggen als raadslid als veel inwoners betrokken zijn, of moet je vooraf als raad meegeven wat je wil?"*
- *"Betrokkenheid van burgers bij de totstandkoming van besluitvorming is moeilijk: Dat is meepraten, gehoord worden. Echter, het is niet meebeslissen en dat is een misvatting die bij veel bewoners leeft".*
- *"We hebben wel eens problemen met burgers die geen 'nee' willen horen (...). Dat komt regelmatig voor".*

Dit roept volgens diverse geïnterviewden de vraag op 'hoe ver' je burgers dient te betrekken bij het bestuurlijk besluitvormingsproces. Diverse geïnterviewden geven aan dat er een verordening dient te komen hiervoor (mede in relatie tot burgerparticipatie).

“De vergadercultuur is *braaf*. Het debat mag scherper.”

Vergadercultuur

Onder de geïnterviewden is tevredenheid over de goede onderlinge verhoudingen. Er wordt politiek gezien niet op de man gespeeld. De politiek wordt bedreven met inachtneming van de fatsoensnormen en de samenwerking wordt aangemerkt als constructief. In dat kader worden momenten als de borrel na afloop van de raadsvergadering ook als belangrijk aangemerkt.

Ondanks de algehele tevredenheid over de constructieve samenwerking, klinken er ook kritische geluiden in relatie tot de vergadercultuur. De ervaring van sommige geïnterviewden is dat het voorkomt dat:

- Fracties een stuk niet rijp achten voor behandeling in de gemeenteraad, omdat ze het er eigenlijk niet mee eens zijn.
- Dat fracties zich (om de verkeerde reden) onthouden van advies: *“Als een partij zich onthoudt van advies, dan wordt het automatisch een bespreekpunt. Dit terwijl het misschien over iets simpels gaat” (geïnterviewde, 2025).*

De vergadercultuur wordt als ‘braaf’ aangemerkt. Dit heeft in de praktijk ook een keerzijde: Er is sprake van weinig debat en er wordt weinig geïnterrumpeerd volgens de geïnterviewden. Vanuit de burgemeester is getracht om meer debat te stimuleren. De raadsleden hebben hiertoe in het verleden ook de cursus ‘debating’ aangeboden gekregen. Het wordt echter door het gros van de geïnterviewden nog steeds als een kans gezien om meer het gesprek met elkaar te voeren en/of de scherpte op te zoeken, om zodoende tot een beter besluit te komen:

“Scherpe tegenstellingen worden in de fractie eruit gehaald; en dan volgt een unanieme verklaring. Dan wordt het debat in de achterkamer gevoerd. De burger krijgt een afgevlakt verhaal, maar die herkent zich daar dus niet zo zeer in. Met hoofdelijke stemming blijkt dan, wie ertegen was” (geïnterviewde, 2025).

Er is onder de geïnterviewden geen gedeelde oplossing voorhanden om meer debat te bewerkstellingen. Een raadslid oppert het idee voor een training ‘scherpte opzoeken in debat’.

3.2 Gemeente Roerdalen

Reactief opereren van de gemeenteraad

Uit de interviews komt naar voren dat de handelswijze van de gemeenteraad in relatie tot het proces van bestuurlijke besluitvorming overwegend reactief is. De gemeenteraad heeft grotendeels een afwachtende en volgende houding. De hoofdmoot van de stukken wordt voorgesteld door college, waarbij veelal op initiatief van de ambtelijke organisatie de stukken zijn uitgewerkt op basis van de kaders die de leidraad vormen hiervoor. *"Het komt ook voor dat een wethouder zegt, dit speelt in de regio en hier moeten we iets mee" (geïnterviewde, 2025).*

Geïnterviewden geven aan dat er in 2024 één initiatiefvoorstel van de gemeenteraad is geweest, waarvoor ook ambtelijke bijstand heeft plaatsgevonden. Dat er weinig initiatief is van de gemeenteraad hangt volgens de geïnterviewden onder meer samen met de steeds meer en complexer wordende materie en de tijdsdruk (gezien het raadslidmaatschap veelal een nevenfunctie betreft). Uit de interviews blijkt dat er bij de gemeenteraad geen (ontwikkel)wens leeft om in de toekomst meer proactief te opereren/initiatiefvoorstellen in te dienen.

Rol oppositie versus coalitie

De meerderheid van de geïnterviewden geeft aan dat de oppositie een goed voorstel vanuit de coalitie kan steunen; en andersom geldt dat de coalitie soms ook meegaat in een voorstel van de oppositie. *"Wat als de oppositie een motie indient? Zij hebben zeker kans van slagen. We hebben ook wel eens met een voltallige meerderheid een amendement of motie van de oppositiepartij aangenomen. Het wordt niet aan de kant geschoven, omdat het van die fractie is" (geïnterviewde, 2025).* Echter, voor de oppositie is de ervaring dat meestal de afspraak geldt dat de coalitie niet de motie of het amendement steunt.

Uit de interviews komt verder naar voren dat de coalitieleden soms een informatievoorsprong (lijken te) hebben ten opzichte van de oppositie. Voor de oppositie geldt dat eventuele moties soms laat bij hen bekend zijn. De geïnterviewde coalitieleden geven ook aan soms wat beter geïnformeerd te zijn door de eigen wethouder. Dit hangt samen met het gegeven dat een aantal wethouders bij het fractieoverleg aanschuift; en alle wethouders structureel aanwezig zijn bij het coalitieoverleg. Een mogelijk nadeel van deze informatievoorsprong is dat coalitieleden in het belang van het meerderheidsbesluit al vroegtijdig rekening houden met de mening van andere fracties.

De geïnterviewden geven aan dat in de praktijk wordt getracht om de rollen/handelswijze zo veel mogelijk gescheiden te houden, ondanks dat voorgaande werkwijze tussen wethouder-coalitie strikt genomen niet als dualistisch kan worden aangemerkt. Zo wordt aangegeven dat de wethouders zich op de juiste momenten afzijdig houden, maar wordt wel afgetast hoe fracties ergens over denken. Ook worden waar nodig verkeerde aannames bijgestuurd en lichten wethouders zaken toe.

→

3.2 Gemeente Roerdalen

Rol oppositie versus coalitie (vervolg)

Dat de handelswijze afdoende duaal is, blijkt volgens de geïnterviewden ook uit het stemgedrag. De geïnterviewde coalitieleden geven aan dat het voorkomt dat tegen het standpunt van de eigen wethouder wordt gestemd. Zo wordt aangegeven: *"Soms komt de wethouder wel eens voor tribunaal te staan. Het wordt niet altijd al dichtgetimmerd in de coalitie" (geïnterviewde, 2025)*. Naast dat wordt aangegeven dat de coalitieleden soms een informatievoorsprong hebben doordat de eigen wethouder aansluit bij het coalitie en/of fractieoverleg, wordt ook aangegeven dat voor alle fracties – dus ook de oppositie – het contact met de wethouder laagdrempelig kan worden opgezocht: *"Het maakt niets uit van welke partij een wethouder dan is. Als er iets speelt, kun je makkelijk op de wethouder afstappen" (geïnterviewde, 2025)*.

Evaluatie in relatie tot besluitvorming

De meerwaarde van evaluatie wordt breed onderkend. Desalniettemin wordt er in de praktijk wisselend mee omgegaan. Uit de interviews komen drie soorten 'aandachtspunten' naar voren.

Aandachtspunt 1
Allereerst is er bij de besluitvorming niet altijd aandacht voor de evaluatie. Uit de interviews komt verder naar voren dat evaluatie niet standaard in het format is opgenomen, maar bij een aantal voorstellen is evaluatie wel van begin af aan onderdeel van het voorstel.

Aandachtspunt 2
Ten tweede wordt de afgesproken evaluatie niet altijd (tijdig) uitgevoerd. Voor verschillende beleidsterreinen zijn evaluaties aangekondigd, die nog niet zijn uitgevoerd. Zo kan bijvoorbeeld vastgesteld worden of regelingen te moeilijk zijn voor de doelgroep. Zo geeft een geïnterviewde hierover aan: *"Een toegezegd plan blijft in 2024 uit. Het gemak waarmee en het niet uitleggen waarom het wordt doorgeschoven... Laat zien wat je wel in die tijd gedaan hebt"*. Dat dergelijke evaluaties niet worden uitgevoerd wordt door verschillende geïnterviewden als een gemiste kans gezien. Zo geeft een geïnterviewde hierover aan: *"De evaluatie die vaak ontbreekt is wel een aandachtspunt, want het is zonde van al het werk, dat daar al aan vooraf is gegaan. Begin niet telkens opnieuw en maak eens iets af. Evalueer en kijk er ook met elkaar naar"*.

Aandachtspunt 3
Ten derde is evaluatie niet altijd eenvoudig. Buiten dat evalueren tijd en dus ambtelijke capaciteit kost, zijn soms ook de effecten van beleid lastig te meten (bijvoorbeeld voor wat betreft het sociaal domein). In dat geval gaat de aandacht dan ook meer uit naar de processen. Zo geeft een geïnterviewde aan: *"Vaak zit in het besluit ook het evaluatieproces opgenomen. Dat is in ieder geval zo bij het sociaal domein. Dit terwijl we juist voor wat betreft dat domein de minst tastbare resultaten hebben. Als je afspreekt dat je 120 woningen per jaar bouwt, dan is dat een hard criterium. Bij het sociaal domein kan vaak meer geleerd worden uit het proces dan de absolute gegevens"*.

Een meer open gesprek tussen fracties geeft het debat betekenis en vergroot de kwaliteit van de uiteindelijke afweging.

3.2 Gemeente Roerdalen

Integriteit en belangenverstrengeling

De burgemeester heeft op grond van artikel 170, tweede lid, van de Gemeentewet de taak de bestuurlijke integriteit van de gemeente te bevorderen. De burgemeester wordt door de geïnterviewden inderdaad ook gezien als hoeder van de integriteit. Wethouders worden voor aantreden getoetst op mogelijke belangenverstrengeling en/of integriteitskwesties. De gemeente kent een gedragscode integriteit voor burgemeester en wethouders en een aparte gedragscode voor volksvertegenwoordigers, waarbij is vastgelegd hoe in bepaalde situaties gehandeld dient te worden. Eens in de zoveel tijd is er een bijeenkomst waarin de integriteit 'gefinetuned' wordt.

Bij het vermoeden van belangenverstrengeling wordt het gesprek hierover gevoerd. Sommige raadsleden onthouden zich van actie of inbreng, indien zij bij een organisatie (als bestuurslid) betrokken zijn. Hierbij komt het voor dat zij de raadszaal verlaten.

"We bespreken of er sprake is van een integriteitsissue. Het is ook niet kiezen of je als raadslid 'zin hebt' om mee te stemmen. We hebben ook wel eens gezegd, je bent verplicht om te stemmen of juist niet".

De open overlegcultuur (zie ook 'vergadercultuur') draagt bij aan het bespreekbaar maken van het thema integriteit/belangenverstrengeling. Door deze openheid schiet niemand in een kramp, wanneer er aandacht nodig is voor het thema. Ondanks het open gesprek en de ondersteunende gedragscode wordt integriteit en/of belangenverstrengeling soms ook als een lastig onderwerp ervaren. Zo zijn juist de raadsleden veelal (buiten de gemeenteraad om) actief in de gemeenschap; of hebben zij familie of kennissen die (neven)functies hebben die kunnen linken aan de besluitvorming. Een geïnterviewde geeft hierover aan: *"Die (schijn van) belangenverstrengeling is moeilijk. Als je het letterlijk gaat doen, dan houd je weinig mensen over om in besluitvormingsprocessen deel te nemen".*

De geïnterviewden bestempelen het als prettig dat de 'druk' vanuit de samenleving (in relatie tot de voorgenomen besluiten) vooralsnog altijd binnen de aanvaardbare proporties is gebleven. De bestuurlijke en maatschappelijke omstandigheden - waaronder tot besluitvorming wordt gekomen - worden als 'rustig vaarwater' gekwalificeerd. Dat wil zeggen dat de daarbij bestuurlijk direct betrokkenen geen onevenredige druk vanuit de samenleving ervaren.

Best practices

In de voorgaande uiteenzetting zijn de best practices waar van toepassing reeds benoemd. Samengevat zijn de best practices:

- ✓ De vergadercultuur en goede verhoudingen die er zijn (respectvol, open met elkaar omgegaan)
- ✓ De standaard evaluatie in relatie tot de werkwijze van het Presidium
- ✓ De praktijk van de raadswerkgroepen om specifieke thema's uit te diepen
- ✓ De training 'bestuurlijke stukken schrijven' op basis van het nieuwe format (ambtelijk)
- ✓ De kwaliteitscheck in het collegeproces

3.3 Verschillen en overeenkomsten tussen Maasgouw en Roerdalen

Verschillen

Op basis van de voorgaande paragrafen zijn enkele verschillen tussen de gemeenten Maasgouw en Roerdalen te benoemen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste verschillen die naar voren zijn gekomen uit de interviews. Het overzicht is bedoeld ter illustratie van de meest opvallende overeenkomsten en is niet uitputtend. De verschillen die zijn gebaseerd op de documentenstudie zijn reeds in het voorgaande hoofdstuk uitgewerkt.

Maasgouw	Roerdalen
In 2024 stuurde het college van burgemeester en wethouders 58 raadsinformatiebrieven naar de gemeenteraad; en hield 27 themabijeenkomsten.	In 2024 stuurde het college van burgemeester en wethouders 41 raadsinformatiebrieven naar de gemeenteraad; hield 10 raadswerkgroepen. Er waren 28 informatie-, beeldvormende en themabijeenkomsten.
Spreekrecht burgers alleen tijdens commissievergadering.	Spreekrecht burgers bij commissie- én raadsvergadering
Tijdens raadsvergadering spreken via knop/microfoon.	Raadsleden dienen te spreken achter het spreekgestoelte (of bij de interruptiemicrofoons).
Ontevredenheid/weinig zicht op ambtelijk proces voorafgaand iets bij het college komt (inhoudelijke afwegingen).	Ontevredenheid over (ambtelijk) proces voorafgaand iets bij het college komt (doorlooptijd/duur totstandkoming beleidsstuk).
Uiteenlopende (on)tevredenheid over de commissiestructuur.	Grotendeels tevredenheid over de commissiestructuur.
Commissie gepland over één avond.	Commissie gepland over (maximaal) drie dagen.
Technische vragen moeten voorafgaand aan commissievergadering gesteld worden. Technische vragen komen niet aan de orde in raadsvergadering.	Technische vragen mogen vooraf én tijdens commissie-vergadering gesteld worden. Technische vragen worden soms, tegen de bedoeling in, in de raadsvergadering gesteld.
Presidium is gepland voorafgaand aan de commissievergadering.	Presidium is gepland na de commissievergadering.
Er vinden met name themabijeenkomsten (niet openbaar) plaats. Raadswerkgroepen vinden minder vaak plaats.	Er vinden met name raadswerkgroepen (niet openbaar) plaats. De openbaarheid van de (thema)bijeenkomsten is wisselend.
De kwaliteit van raadsvoorstellen kan verbeterd worden voor wat betreft: Tijdigheid, evaluatie, rol van inwoners, scenario's.	De kwaliteit van raadsvoorstellen kan verbeterd worden voor wat betreft: doorlooptijd, scenario's, evaluatie, compleetheid, duidelijkheid omtrent gevoeligheid.
De gemeenteraadsleden gaan volgens een vaste cyclus samen op pad om bijvoorbeeld een bedrijf of locatie te bezoeken ('Tour de Maasgouw').	De gemeenteraadsleden gaan soms samen op pad om bijvoorbeeld een bedrijf of locatie te bezoeken. Dit vindt niet plaats volgens een vaste cyclus (geijkt aantal momenten per jaar).

Tabel 5
Verschillen gemeente Maasgouw en Roerdalen op basis van interviews

Overeenkomsten

Naast verschillen, zijn er ook een aantal belangrijkste overeenkomsten te benoemen tussen de gemeente Maasgouw en gemeente Roerdalen. Onderstaande uiteenzetting is bedoeld ter illustratie van de meest opvallende overeenkomsten en is niet uitputtend. Verdere verdieping op deze punten is te vinden in de voorgaande paragrafen.

Een aantal overeenkomsten tussen de gemeenten Maasgouw en Roerdalen	+ / –
Er is overall gezien sprake van weinig debat. De 'brave' cultuur is kenmerkend voor de gemeentepolitiek. De kaarten zijn vaak al geschud voor aanvang raadsvergadering.	–
De inbreng van de gemeenteraadsleden is veelal gericht op zenden richting het college. Er is sprake van weinig onderling ideeën uitwisselen binnen de (raads/commissie)vergaderingen.	–
De 'brave' cultuur kent ook een positief aspect: Deze zorgt voor goede onderlinge verhoudingen: Er is tevredenheid over de constructieve samenwerking binnen de raad en tussen de raad en college.	+
Er is veelal sprake van reactief belangen verdedigen van de gemeenteraad; en dus in mindere mate proactief beleid beïnvloeden.	+ / –
Er wordt beperkt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om schriftelijke vragen te stellen in relatie tot het reglement van orde.	+ / –
De werkwijze tussen raad en college is soms monistisch van aard: De wethouder sluit soms aan bij het fractie en/of coalitieoverleg.	+ / –
Er wordt beperkt gebruik gemaakt van ambtelijke bijstand.	–
De oppositie ervaart soms een informatieachterstand ten opzichte van de coalitie.	–
Door de geïnterviewden worden soms toch nog dilemma's ervaren met betrekking tot integriteit.	+ / –
Schriftelijke (openbare) vragen worden zelden gesteld.	+ / –
Voor en na de besluitvorming is er nog (te) weinig aandacht voor evaluatie.	–

Hoofdstuk 4

Toetsen normenkader op basis van bevindingen

Op basis van de bevindingen uit de documentenstudie en de interviews is beoordeeld in hoeverre de praktijk overeenkomt met het normenkader, en waar sprake is van afwijkingen of aandachtspunten.

4.1 Inleiding

In de voorgaande twee hoofdstukken zijn de bevindingen uitgewerkt op basis van de interviews en de documentenstudie. Beide manieren van onderzoek geven inzicht in de mate waarin de praktijk aansluit bij de geldende normen.

De bevindingen zijn door de Rekenkamer getoetst aan het normenkader dat als uitgangspunt dient voor dit onderzoek. De tabel (rechts) maakt duidelijk op welke wijze (field en/of deskresearch) elke norm is getoetst.

Norm	Getoetst door middel van
De gemeente heeft reglementen/verordeningen en vastgelegde werkafspraken.	Documentenstudie
Raadsstukken en adviezen (t.b.v. de besluitvorming) zijn tijdig, volledig en correct beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.	Documentenstudie én interviews
De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers.	Interviews
Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid.	Documentenstudie én interviews
Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden).	Documentenstudie én interviews
Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels.	Documentenstudie én interviews
Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd.	Documentenstudie én interviews
Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.	Interviews
De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.	Interviews
Een vergelijking van de processen van beide gemeenten; en hoe deze van elkaar verschillen.	Documentenstudie én interviews

Tabel 6
Weergave onderzoeksmethode per norm

4.1 Inleiding

Op basis van de bevindingen uit de documentenstudie en de interviews is beoordeeld in hoeverre de praktijk overeenkomt met het normenkader, en waar sprake is van afwijkingen of aandachtspunten.

In de volgende twee paragrafen zijn de belangrijkste bevindingen per norm en per gemeente samengevat. Een vergelijking van de processen van beide gemeenten – betrekking hebbend op de laatste norm uit tabel 6 – wordt daarna in een aparte paragraaf behandeld.

De tabellen in deze paragrafen bieden een overzichtelijke confrontatie tussen wat zou moeten zijn (het normenkader) en wat daadwerkelijk gebeurt (de praktijk zoals door de respondenten is geschetst). Dit draagt bij aan een onderbouwde analyse. In tabel 7 is de betekenis van de gehanteerde oordelen nader uitgewerkt.

Betekenis van de oordelen ten opzichte van het normenkader

Voldoet volledig aan de norm	**Typische interpretatie** Er is aantoonbaar bewijs dat in de praktijk wordt voldaan aan alle aspecten van de norm.	**Actieadvies** Behouden en monitoren.
Gedeeltelijke naleving	**Typische interpretatie** Uit het onderzoek blijkt dat niet volledig of niet consistent wordt voldaan aan de norm.	**Actieadvies** Verbeteren om naar groen te gaan.
Voldoet niet aan de norm(en)	**Typische interpretatie** Uit het onderzoek blijkt dat (grotendeels) niet aan de norm wordt voldaan.	**Actieadvies** Direct actie ondernemen; plan opstellen om te voldoen.

Tabel 7
Legenda tabel toetsen normenkadering

4.2 Gemeente Maasgouw

In onderstaande tabel is voor de gemeente Maasgouw per norm het oordeel en de onderbouw uitgewerkt.

Norm	Oordeel
De gemeente heeft reglementen/ verordeningen en vastgelegde werkafspraken.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De onderzochte regelingen zijn vastgesteld door de gemeenteraad en gepubliceerd op Overheid.nl en voldoen daarmee aan de norm. Er bestaat naast een auditcommissie ook een Rekenkamer klankbordgroep, waarbij overlap van taken bestaat.
Raadsstukken en adviezen (t.b.v. de besluitvorming) zijn tijdig, volledig en correct beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De raadsstukken worden tijdig en volledig aangeboden aan de raads- en commissieleden. Alle openbare documenten in relatie tot de raads- en commissievergadering zijn via de website van de gemeente beschikbaar. **Onderbouwing op basis van interviews** In algehele zin worden de stukken als toereikend ervaren door de geïnterviewden. Echter, door een aantal geïnterviewden wordt aangegeven dat de stukken niet altijd tijdig worden ontvangen. Daarnaast geeft de meerderheid aan dat de kwaliteit van de raadsvoorstellen verhoogd kan worden als: • Evaluatie een standaard onderdeel vormt; • De betrokkenheid van burgers bij de besluitvorming standaard omschreven wordt; • Waar relevant verschillende scenario's worden uitgewerkt.
De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers.	**Onderbouwing op basis van interviews** Uit de interviews komen geen onduidelijkheden/opmerkingen hierover naar voren. Voor wat betreft de themabijeenkomsten geldt alleen dat het doel niet altijd voor alle deelnemers duidelijk is (informeren vs. ook richting bepalen?).
Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Formele besluitvorming vindt plaats in openbare vergaderingen, tenzij er sprake is van geheimhouding. Uit de werking in de praktijk is naar voren gekomen dat niet alle overleggen met de raad en de daarbij behorende documenten (zoals agenda en achterliggende stukken) openbaar zijn. Het gaat hierbij om overleggen waar geen besluitvorming plaatsvindt, bijv. themabijeenkomsten of werkgroepen. **Onderbouwing op basis van interviews** Uit de interviews komt naar voren dat besluiten in openbaarheid worden genomen. Echter, uit de interviews blijkt ook dat niet iedereen het wenselijk vindt dat themabijeenkomsten niet in openbaarheid plaatsvinden, gezien het belang van democratische legitimatie en transparantie.

→

4.2 Gemeente Maasgouw

Norm	Oordeel
Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden).	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Voldoet aan de norm. **Onderbouwing op basis van interviews** Van commissie- en raadsvergaderingen zijn onder meer verslagen beschikbaar. Uit de interviews komt naar voren dat er in relatie tot de themabijeenkomsten geen leesstukken of notulen beschikbaar zijn, waardoor volgens geïnterviewden een gedegen voorbereiding niet echt mogelijk is en/of een ad hoc discussie ontstaat. De themabijeenkomsten geven (in de praktijk) soms richting en worden door de geïnterviewden daarmee als onderdeel van het bestuurlijk besluitvormingsproces gezien.
Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Integriteitsregels zijn vastgesteld. Op basis van de documenten kan de werking in de praktijk niet worden vastgesteld. **Onderbouwing op basis van interviews** Er is een open cultuur om over integriteit te spreken. De gedragscode is bekend. Er zijn enkele integriteitsissues bekend/afgehandeld. Voor geïnterviewden wordt soms toch nog een grijs gebied ervaren met betrekking tot waar de grens ligt als het gaat om belangenverstrengeling (en/of de schijn ervan voorkomen).
Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De stukken voor de raads- en commissieleden worden tijdig en volledig aangeleverd en beschikbaar gesteld. Voor (urgente) nagekomen stukken wordt gehandeld op basis van de stand van zaken, en worden raadsleden hierover geïnformeerd. De overige criteria zijn op basis van de documenten niet vast te stellen. **Onderbouwing op basis van interviews** De informatievoorziening is over het algemeen toereikend. Er zijn wel enkele opmerkingen over de raadsvoorstellen gemaakt, zie voorgaande uitwerking. Daarnaast heeft de raad weinig zicht op het proces voorafgaand iets bij het college komt (inhoudelijke afwegingen). De oppositie ervaart soms een informatieachterstand ten opzichte van de coalitie. Tot slot is er na de besluitvorming soms weinig aandacht voor evaluatie.
Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.	**Onderbouwing op basis van interviews** Geïnterviewden geven aan dat er nog geen duidelijke, uniforme lijn is en dat in de praktijk ook nog niet altijd duidelijk is hoe de gemeente burgers betrekt bij de totstandkoming van een raadsvoorstel.

→

4.2 Gemeente Maasgouw

Norm	Oordeel
De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.	**Onderbouwing op basis van interviews** In grote lijnen is men tevreden over het besluitvormingsproces. De ‘tour de Maasgouw’ – waarbij laagdrempelig een onderwerp wordt verkend - wordt als een van de best practices ervaren. Er is onder een aantal geïnterviewden ontevredenheid over de commissiestructuur. Uit de interviews komt naar voren dat de respectvolle cultuur ook een keerzijde heeft: er is soms sprake van (te) weinig debat en de kaarten zijn vaak al geschud voor aanvang van de raadsvergadering.

Tabel 8
Toetsen normenkader gemeente Maasgouw

4.3 Gemeente Roerdalen

In onderstaande tabel is voor de gemeente Roerdalen per norm het oordeel en de onderbouw uitgewerkt.

Norm	Oordeel
De gemeente heeft reglementen/ verordeningen en vastgelegde werkafspraken.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De onderzochte regelingen zijn vastgesteld door de gemeenteraad en gepubliceerd op Overheid.nl en voldoen daarmee aan de norm. Het instrumentarium voor de gemeenteraad is volledig uitgewerkt. Verder bestaat er naast een auditcommissie ook een Rekenkamer klankbordgroep, waarbij overlap van taken bestaat.
Raadsstukken en adviezen (t.b.v. de besluitvorming) zijn tijdig, volledig en correct beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De raadsstukken worden tijdig en volledig aangeboden aan de raads- en commissieleden. Alle openbare documenten in relatie tot de raads- en commissievergadering zijn via de website van de gemeente beschikbaar. **Onderbouwing op basis van interviews** De afgelopen tijd hebben er diverse inspanningen plaatsgevonden teneinde de kwaliteit van de vergaderstukken te verhogen (o.a. nieuw format). Uit de interviews komt naar voren dat de kwaliteit van de raadsvoorstellen (verder) verhoogd kan worden als: • Evaluatie een standaard onderdeel vormt; • Waar relevant verschillende scenario's worden uitgewerkt; • De doorlooptijden ingekort worden; • Een samenvatting/oplegger wordt toegevoegd die de lading van het stuk dekt; De compleetheid verbeterd wordt door werkende links en alle relevante stukken bij te voegen.
De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers.	**Onderbouwing op basis van interviews** De procedures in het besluitvormingsproces zijn helder. Er is niet een consequente aanpak dat er altijd een beeldvormende bijeenkomst wordt gehouden voordat het stuk wordt voorgelegd aan de raad.

→

4.3 Gemeente Roerdalen

Norm	Oordeel
Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Formele besluitvorming vindt plaats in openbare vergaderingen, tenzij er sprake is van geheimhouding. Uit de werking in de praktijk is naar voren gekomen dat niet alle overleggen met de raad en de daarbij behorende documenten (zoals agenda en achterliggende stukken) openbaar zijn. Het gaat hierbij om overleggen waar geen besluitvorming plaatsvindt, bijv. themabijeenkomsten of raadswerkgroepen. **Onderbouwing op basis van interviews** Uit de interviews komt naar voren dat besluiten in openbaarheid worden genomen. Echter, er wordt geconstateerd dat het verschil tussen openbaarheid-vertrouwelijk-geheimhouding voor betrokkenen niet altijd helder is. Als onderdeel van het bestuurlijk besluitvormingsproces worden daarnaast raadswerkgroepen gehouden voorafgaand aan de commissie- en raadsvergadering. Hoewel er tevredenheid is over deze werkwijze, worden ook nadelen van het vergaderen gezien (niet openbaar).
Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden).	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Voldoet aan de norm. **Onderbouwing op basis van interviews** Van commissie- en raadsvergaderingen zijn onder meer verslagen beschikbaar. Uit het onderzoek blijkt niet dat geïnterviewden leesstukken of notulen missen in relatie tot bijvoorbeeld themabijeenkomsten.
Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** Integriteitsregels zijn vastgesteld. Op basis van de documenten kan de werking in de praktijk niet worden vastgesteld. **Onderbouwing op basis van interviews** Er is een open cultuur om over integriteit te spreken. De gedragscode is bekend. Er wordt soms geworsteld met ‘hoe ver’ je moet gaan om belangenverstrengeling te voorkomen.

4.3 Gemeente Roerdalen

Norm	Oordeel
Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd.	**Onderbouwing op basis van documentenstudie** De stukken voor de raads- en commissieleden worden tijdig en volledig aangeleverd en beschikbaar gesteld. Voor (urgente) nagekomen stukken wordt naar bevind van zaken gehandeld en worden raadsleden hierover geïnformeerd. De overige criteria zijn op basis van de documenten niet vast te stellen. **Onderbouwing op basis van interviews** De informatievoorziening is over het algemeen toereikend. Er zijn wel enkele opmerkingen over de raadsvoorstellen gemaakt, zie voorgaande uitwerking. De oppositie ervaart soms een informatieachterstand ten opzichte van de coalitie. Tot slot is er na de besluitvorming soms weinig aandacht voor evaluatie.
Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.	**Onderbouwing op basis van interviews** Uit de interviews blijkt dat er soms wordt geworsteld met de manier waarop met burgers contact moet worden opgenomen. De vraag is hoe (ver) de burgers betrokken dienen te worden in bestuurlijk besluitvormingsproces.
De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.	**Onderbouwing op basis van interviews** In grote lijnen is men tevreden over het besluitvormingsproces. Uit de interviews komt naar voren dat de respectvolle cultuur ook een keerzijde heeft: er is soms sprake van (te) weinig debat. Er is tevredenheid over de commissiestructuur.

Tabel 9
Toetsen normenkader gemeente Roerdalen

4.4 Vergelijking oordelen normenkader Roerdalen en Maasgouw

In deze paragraaf wordt ingezoomd op de verschillen en overeenkomsten tussen de gemeenten Maasgouw en Roerdalen aan de hand van de beoordeling volgens het normenkader.

Normen met eenzelfde oordeel bij Maasgouw en Roerdalen

In de tabel (rechts) zijn de normen weergegeven waarop de gemeenten Maasgouw en Roerdalen hetzelfde scoren.

Normen met eenzelfde oordeel	Oordeel Maasgouw	Oordeel Roerdalen
De gemeente heeft reglementen/ verordeningen en vastgelegde werkafspraken.	●	●
Raadsstukken en adviezen (t.b.v. de besluitvorming) zijn tijdig, volledig en correct beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.	●	●
De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers.	●	●
Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid.	●	●
Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels.	●	●
Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd.	●	●
Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.	●	●
De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.	●	●

Tabel 10
Toetsen normenkader overeenkomsten gemeente Maasgouw en Roerdalen

4.4 Vergelijking oordelen normenkader Roerdalen en Maasgouw

Normen met afwijkend oordeel bij Maasgouw en Roerdalen

In de tabel (rechts) zijn de normen weergegeven waarop de gemeenten Maasgouw en Roerdalen afwijkend scoren; en (nog meer) van elkaar kunnen leren.

Normen met een afwijkend oordeel	Oordeel Maasgouw	Oordeel Roerdalen
Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden).	●	●

Tabel 11
Toetsen normenkader verschillen gemeente Maasgouw en Roerdalen

Bronnenlijst

Bovens, Mark, 'Analysing and Assessing Accountability: A Conceptual Framework', *European Law Journal*, 13.4 (2007), 447–468.

Heald, David, 'Varieties of Transparency', in *Transparency: The Key to Better Governance?*, ed. by Christopher Hood and David Heald (Oxford: Oxford University Press, 2006).

Hood, Christopher, 'Transparency in Historical Perspective', in *Transparency: The Key to Better Governance?*, ed. by Christopher Hood and David Heald (Oxford: Oxford University Press, 2006), pp. 3–23.

Huberts, Leo, *The Integrity of Governance: What It Is, What We Know, What Is Done, and Where to Go* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014).

Martens, Annette, Koen Vringer, Jelle Porsius, Jos Tennekes, and PBL Planbureau voor de Leefomgeving, *Legitimiteit van Beleid in Beleidsevaluaties: Een Analysekader en een Empirische Toepassing op de Regionale Energie Strategieën (RES)* (Den Haag: PBL Planbureau voor de Leefomgeving, 2023) https://www.pbl.nl/uploads/default/downloads/pbl-2023-legitimiteit-van-beleid-in-beleidsevaluaties-3850_0.pdf.

Norris, Donald F., and Christopher G. Reddick, 'E-Government and Digital Divides: Evidence from Cross-National Data', *Government Information Quarterly*, 30.1 (2013), 10–22 https://doi.org/10.1016/j.giq.2012.06.004.

Rijksoverheid, *Raadsleden*, Gemeenten | Rijksoverheid.nl (11 April 2024) https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/raadsleden.

Rowe, Gene, and Lynn J. Frewer, 'Public Participation Methods: A Framework for Evaluation', *Science, Technology, & Human Values*, 25.1 (2000), 3–29 https://doi.org/10.1177/016224390002500101.

Scharpf, Fritz W., *Governing in Europe: Effective and Democratic?* (Oxford: Oxford University Press, 1999).

Schweitzer, Lisa, 'The Impact of Government Communication on Trust in Local Government', *Public Administration Review*, 70.3 (2010), 434–443 https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2010.02155.x.

Van der Meer, Frits M., Theo A. J. Toonen, and Jos C. N. Raadschelders, *Comparative Civil Service Systems in the 21st Century* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010).

Van der Sterren, Martijn, 'Maasgouw Houdt Raadsvragen Verborgen voor Publiek', *VML Nieuws* (5 July 2024) https://www.vmlnieuws.nl/maasgouw/maasgouw-houdt-raadsvragen-verborgen-voor-publiek/.

Waekblaad, *Waekblaad* (12 February 2025) https://issuu.com/asensmick/docs/waekblaad2025wk07.

VML Nieuws, (5 July 2024).

Bijlagen

Bijlage 1 - Theoretisch kader

Voor de onderbouwing van het normenkader is een beroep gedaan op verschillende wetenschappelijke bronnen die inzicht bieden in het besluitvormingsproces, waaronder bijvoorbeeld besluitvormingstheorieën. De normen zijn ingedeeld in een aantal overkoepelende kernbegrippen, die hieronder worden toegelicht. Voor de volgende twee algemene normen is geen theoretisch kader uitgewerkt.

Kernbegrip	Deelvraag	Norm
Algemene norm	2	Een vergelijking van de processen van beide gemeenten; en hoe deze van elkaar verschillen.
	2	De tevredenheid van de gemeenteraad, college, gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over het besluitvormingsproces.

Tabel 12
Algemene norm

Transparantie

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan in de gemeente. De leden van de gemeenteraad (raadsleden) nemen alle beslissingen die voor de gemeente van belang zijn. Raadsleden bepalen de belangrijkste punten van het beleid van de gemeente (Rijksoverheid, 2024). Mede gezien de gemeenteraad de democratisch gekozen vertegenwoordiger is van de burger, is het van belang dat het proces van bestuurlijke besluitvorming transparant is. Het proces moet controleerbaar zijn voor betrokkenen (zoals burgers, dorpsraad, verenigingen, enzovoort). Volgens Hood (2006) bevordert transparantie niet alleen deze publieke controle, maar draagt het ook bij aan het vertrouwen in de gemeente als overheidsorgaan (gezien de informatie breed toegankelijk wordt gemaakt). In aanvulling hierop stelt Bovens (2007) dat deze publieke controle ook bijdraagt aan het corrigeren van mogelijke fouten in relatie tot de bestuurlijk besluitvorming. Heald (2006) benadrukt dat transparantie in het bestuurlijk besluitvormingsproces ook de publieke verantwoording versterkt.

Kernbegrip	Deelvraag	Norm
Transparantie	1	De procedures en stappen in het besluitvormingsproces zijn duidelijk voor alle deelnemers.
	1	Besluiten worden in openbare vergaderingen genomen, tenzij er een wettelijke basis is voor beslotenheid.
	1	De gemeente heeft reglementen/verordeningen en vastgelegde werkafspraken.
	1	Er is een heldere vastlegging van het besluitvormingsproces (o.a. besluitenlijst, beslissingscriteria, stemgedrag van raadsleden).

Tabel 13
Algemene norm

Bijlage 1 - Theoretisch kader

Informatievoorziening

Artikel 169, lid twee en drie, van de Gemeentewet betreft de actieve en passieve informatieplicht van het college richting de raad. De passieve plicht betekent dat het college gevraagde informatie dient te verstrekken aan de gemeenteraad, tenzij dit in strijd is met het openbaar belang. Door de dualisering van het gemeentebestuur zijn de verhoudingen tussen college en gemeenteraad gewijzigd, teneinde een meer duale en zelfstandige positie tussen hen te creëren. Een instrument om invulling te geven aan de dualistische verhouding betreft de uitbreiding van de bestaande passieve informatieplicht met de actieve informatieplicht. De actieve informatieplicht houdt in dat het college uit eigen beweging alle informatie aan de raad moeten verstrekken die zij nodig hebben voor de uitoefening van hun taak (Gemeentewet, artikel 169).

Kernbegrip	Deelvraag	Norm
Informatievoorziening	1	Raadsstukken en adviezen (t.b.v. de besluitvorming) zijn tijdig, volledig en correct beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.
	1	Het college heeft de raad tijdig, juist, en begrijpelijk geïnformeerd.

Tabel 14
Algemene norm

Integriteit

Integriteit vormt binnen het bestuurlijk besluitvormingsproces een belangrijk aspect. Dit omdat integriteit eraan bijdraagt dat besluiten objectief en zonder belangenverstrengeling worden genomen. Dit maakt heldere integriteitsregels binnen de gemeente van belang (Huberts, 2014). Besluiten moeten immers genomen worden zonder ongewenste externe beïnvloeding of persoonlijke belangen van de betrokken raads- en/of collegeleden.

Kernbegrip	Deelvraag	Norm
Integriteit	1	Besluiten worden genomen zonder belangenverstrengeling. Deelnemers aan het besluitvormingsproces handelen volgens integriteitsregels.

Tabel 15
Algemene norm

Bijlage 1 - Theoretisch kader

Communicatie

Communicatie vormt een belangrijk aspect van het bestuurlijk besluitvormingsproces van een gemeente. Goede communicatie draagt bij aan (twee eerder uitgewerkte begrippen, namelijk) de transparantie en legitimiteit van het bestuurlijk besluitvormingsproces. Volgens Rowe en Frewer (2000) draagt communicatiebeleid eraan bij om het bestuurlijk besluitvormingsproces soepel te laten verlopen. Tevens kan communicatiebeleid de kloof tussen burgers en de overheid verkleinen. Naast het hebben van een beleid is het belangrijk dat de boodschap eenduidig is en de juiste middelen worden ingezet. Schweitzer (2010) benadrukt dat duidelijke communicatie bijdraagt aan het vertrouwen van burgers in het gemeentebestuur. Tegelijkertijd wijzen Norris en Reddick (2013) op het toenemende belang van de inzet van digitale (communicatie)instrumenten. Toch is het belangrijk om niet uitsluitend op digitale kanalen te vertrouwen. Hood (2006) waarschuwt namelijk dat dit kan leiden tot uitsluiting van bepaalde groepen (zoals ouderen of laaggeletterden). Een mix van communicatie-instrumenten is daarom van belang om iedereen goed te informeren over het bestuurlijk besluitvormingsproces.

Kernbegrip	Deelvraag	Norm
Communicatie	1	Er is tevredenheid van de gemeenteraad, het college, de gemeentesecretaris (vanuit zijn rol als algemeen directeur) en de griffier over de rol van burgers binnen het besluitvormingsproces.

Tabel 16
Algemene norm

Regelingen en verordeningen

Maasgouw

- ✓ Reglement van orde gemeenteraad 2023
- ✓ Notitie vragenrecht
- ✓ Instructieoverzicht instrumentarium gemeenteraad
- ✓ Reglement van orde raadsadviescommissie 2023
- ✓ Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Roerdalen houdende regels omtrent de auditcommissie Verordening auditcommissie gemeente Roerdalen 2018
- ✓ Verordening gemeentelijke rekenkamer Roerdalen 2023 *
- ✓ Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Roerdalen 2024
- ✓ Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Roerdalen 2022
- ✓ Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Roerdalen 2022

Roerdalen

- ✓ Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Maasgouw 2021
- ✓ Verordening op de raadscommissie 2021
- ✓ Wijziging op verordening op de raadscommissie 2021
- ✓ Verordening op de auditcommissie gemeente Maasgouw 2014
- ✓ Verordening gemeentelijke rekenkamer Maasgouw 2023
- ✓ Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2007 gemeente Maasgouw
- ✓ "Gedragscode politieke ambtsdragers en protocol integriteitsmeldingen gemeente Maasgouw (inclusief burgemeester en wethouders)"

Documenten n.a.v. Raadsagenda

Maasgouw, Raadsagenda 5/3/2024

- ✓ Agenda raadsvergadering 5 maart 2024 (en uitzending raadsvergadering)
- ✓ Besluitenlijst Raad 05-03-2024
- ✓ Raadsvoorstel Verkeers- en parkeerplan Thorn
- ✓ Document is digitaal ondertekend Raadsbesluit Verkeers- en parkeerplan Thorn
- ✓ Bijlage 1 Verkeers- en parkeerplan Thorn
- ✓ Bijlage 2 Zienswijzerapportage verkeersplan Thorn
- ✓ Technische vragen en antwoorden voorstel vaststelling verkeers- en parkeerplan Thorn
- ✓ Beantwoording toezegging (1 t/m 3) m.b.t. RVST Verkeers- en parkeerplan Thorn
- ✓ Raadsvoorstel Openbare verlichting fietspad Heerbaan te Thorn
- ✓ Bijlage 1 Voorlopig ontwerp (VO) varianten verlichting fietspad Heerbaan te Thorn
- ✓ Technische vragen en antwoorden voorstel tot aanbrengen openbare verlichting fietspad Heerbaan Thorn
- ✓ Beantwoording toezeggingm.b.t. RVST Openbare verlichting fietspad Heerbaan Thorn
- ✓ Amendement VVD fietspad heerbaan
- ✓ Raadsbesluit Openbare verlichting fietspad Heerbaan te Thorn
- ✓ Raadsvoorstel Uitbreiding Boa capaciteit
- ✓ Bijlage 1. Notitie Boa-toezicht Maasgouw
- ✓ Technische vragen en antwoorden voorstel tot uitbreiding BOA-capaciteit
- ✓ Beantwoording toezegging (1 t/m 3) m.b.t. RVST uitbreiding BOA capaciteit

→

Documenten n.a.v. Raadsagenda

Maasgouw, Raadsagenda 5/3/2024 (vervolg)

- ✓ MOTIE handhavingsboot - VVD
- ✓ Reactie op ingediende motie handhavingsboot
- ✓ AMENDEMENT BOA-capaciteit - CDA-LB-VVD
- ✓ Uitbreiding boa capaciteit
- ✓ Raadsvoorstel Wijzigen Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Maasgouw 2020
- ✓ Wijzigingsbesluit Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Maasgouw
- ✓ Bijlage 2: Advies Regeling Tegemoetkoming meerkosten chronisch zieken Adviesraad Sociaal Domein
- ✓ Technische vragen en antwoorden voorstel tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeent
- ✓ Beantwoording toezegging (1 t/m 2) m.b.t. RVST Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp
- ✓ Raadsvoorstel -Aanvragen suppletie-uitkering Niet Gesprongen Explosieven
- ✓ Raadsbesluit-Aanvragen suppletie-uitkering Niet Gesprongen Explosieven
- ✓ Raadsvoorstel Vaststellen Archiefverordening gemeente Maasgouw 2024
- ✓ Bijlage 1: Raadsbesluit Vaststellen Archiefverordening gemeente Maasgouw 2024
- ✓ Bijlage 2; Overzicht wijzigingen in oude en nieuwe Archiefverordeningen 21 KB
- ✓ Raadsvoorstel controleprotocol 2023
- ✓ Raadsbesluit controleprotocol 2023
- ✓ Controleprotocol gemeente Maasgouw 2023
- ✓ Advies auditcommissie controleprotocol accountantscontrole 2023 17 januari 2024
- ✓ Raadsvoorstel benoeming lid vertrouwenscommissie Maasgouw 103 KB
- ✓ RAADSBESLUIT benoeming lid vertrouwenscommissie Maasgouw
- ✓ RVST tot kennisname lijst ingekomen stukken
- ✓ RBSL tot kennisname lijst ingekomen stukken
- ✓ BIJLAGE 1 Definitieve Lijst ingekomen stukken
- ✓ RVST vaststelling besluitenlijst 19-12-2023
- ✓ RBSL vaststelling besluitenlijst 19-12-2023
- ✓ BIJLAGE 1 Besluitenlijst Raad 19-12-2023
- ✓ Raadsvoorstel wijziging post onvoorzien structureel 5-03-2024
- ✓ 139585-Raadsbesluit wijziging post onvoorzien structureel 5-3-2024
- ✓ Bijlage 1 Verloopoverzicht Onvoorzien structureel 2024-2027 raad 2024-03-05 aangepast
- ✓ Bijlage 2 verloopoverzicht AI_Bijlage 2 Verloopoverzicht Algemene Reserve raad 2024-03-05
- ✓ RONDVRAAG Raad 05-03-2024

Documenten n.a.v. Raadsagenda

Roerdalen, Raadsagenda 29/2/2024

- ✓ Overzicht vragen ex art. 34 RvO, 29 februari 2024
- ✓ Voorlopige agenda raadsvergadering 29 februari 2024
- ✓ Oplegvel - Lijst ingekomen stukken
- ✓ Raadsvoorstel - Lijst ingekomen stukken def.
- ✓ Raadsbesluit - Lijst ingekomen stukken
- ✓ Ingekomen stukken Raad van 2 december tot en met 16 februari 2024
- ✓ Oplegvel - Besluitenlijst raadsvergadering 1 februari 2024
- ✓ Besluitenlijst raadsvergadering 1 februari 2024
- ✓ Oplegvel Toestemming wijziging GR SC MER
- ✓ Raadsvoorstel toestemming wijzigen Gemeenschappelijk Regeling Servicecentrum- MER
- ✓ Raadsbesluit toestemming wijzigen Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum MER
- ✓ Bijlage 1. Ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Servicecentrum-MER
- ✓ Oplegvel Afvalstoffenverordening
- ✓ Raadsvoorstel - wijziging Afvalstoffenverordening Roerdalen 2022
- ✓ Raadsbesluit wijziging Afvalstoffenverordening Roerdalen 2022
- ✓ Bijlage 1 Afvalstoffenverordening Roerdalen 2022
- ✓ Oplegvel archiefverordening gemeente Roerdalen 2024
- ✓ Raadsvoorstel - Archiefverordening 2024
- ✓ Raadsbesluit - INT Archiefverordening 2024
- ✓ Bijlage 2: was-wordt overzicht
- ✓ Oplegvel suppletie aanvraag opsporen en ruimen niet gesprongen explosieven 20232024
- ✓ Raadsvoorstel - Suppletie aanvraag opsporen en ruimen niet gesprongen explosieven 2023 / 2024
- ✓ Raadsbesluit suppletie aanvraag opsporen en ruimen niet gesprongen explosieven 20232024
- ✓ Bijlage 1 Totaaloverzicht te declareren kosten diverse projecten aanvraag suppletie 2024
- ✓ Bijlage 2 Aanvraag Limburgs Landschap _ inrichten Reigersbroek
- ✓ Bijlage 3 Aanvraag NV WML _ Waarderweg Montfort
- ✓ Bijlage 4 Aanvraag NV WML _ Aan t water Montfort
- ✓ Bijlage 5 Aanvraag NV WML _ Herkenbosch
- ✓ Bijlage 6 Aanvraag Roerdalen _ Schepersheuvel St. O'berg
- ✓ Bijlage 7 Aanvraag Roerdalen _ Reconstructie Markt Vlodrop
- ✓ Bijlage 8 Aanvraag Roerdalen Historisch vooronderzoek
- ✓ Oplegvel Verklaring van geen bedenkingen Molenbergweg 1 Herkenbosch
- ✓ Raadsvoorstel - Ontwerp verklaring van geen bedenkingen Molenbergweg 1 in Herkenbosch
- ✓ Raadsbesluit - VvGB Molenbergweg 1 Herkenbosch
- ✓ Bijlage 2 aanvraag omgevingsvergunning - Ontwerp verklaring van geen bedenkingen Molenbergweg 1 in Herkenbosch
- ✓ Bijlage 3 situatie - Ontwerp verklaring van geen bedenkingen Molenbergweg 1 in Herkenbosch
- ✓ Bijlage 4 ruimtelijke onderbouwing - Ontwerp verklaring van geen bedenkingen Molenbergweg 1 in Herkenbosch
- ✓ Oplegvel Vvgb Stationsweg 65 Herkenbosch
- ✓ Raadsvoorstel
- ✓ Raadsbesluit Ontwerp verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning Stationsweg 65 Herkenbosch
- ✓ Bijlage 2 aanvraag omgevingsvergunning
- ✓ Bijlage 3 Situatietekening
- ✓ Bijlage 4 Ruimtelijke onderbouwing
- ✓ Oplegvel vaststelling bestemmingsplan Waterschei 71 Melick
- ✓ Raadsvoorstel

Documenten n.a.v. Raadsagenda

Roerdalen, Raadsagenda 29/2/2024 (vervolg)

- ✓ Raadsbesluit - INT Ontwerp-raadsbesluit
- ✓ Bijlage 2. Verbeelding
- ✓ Bijlage 3. Regels
- ✓ Bijlage 4. Toelichting
- ✓ Bijlage 5. Bijlagen bij de toelichting
- ✓ Bijlage 6. Nota van Zienswijzen bestemmingsplan 'Waterschei 71 Melick' d.d. 8 december 2023
- ✓ Oplegvel Controleprotocol 2023
- ✓ Raadsvoorstel Controleprotocol 2023
- ✓ Raadsbesluit - INT Controleprotocol 2023
- ✓ Advies Auditcommissie Controleprotocol 2023 d.d. 1 februari 2024
- ✓ Bijlage 2: Controleprotocol 2023
- ✓ Bijlage 3: Inventarisatie wet- en regelgeving
- ✓ Bijlage 4: verschillen tussen normenkader 2022 en 2023
- ✓ Bijlage 5 en 6: Normenkader begrotingsrechtmatigheid en Afwijkingen van wet- en regelgeving

Overige

Maasgouw

- ✓ Gespreksverslagen interviews

Roerdalen

- ✓ Gespreksverslagen interviews

Tabel 17
Overzicht van de onderzochte documenten

Regelingen en verordeningen

Maasgouw

Rol
Burgemeester
Griffier
Gemeentesecretaris
Wethouder
Fractievoorzitter Lokaal belang
Fractievoorzitter CDA
Plaatsvervangend fractievoorzitter CDA
Fractievoorzitter VVD
Fractievoorzitter Lokaal voor Maasgouw
Fractievoorzitter Nieuw Links Maasgouw
Fractievoorzitter D66
Raadslid CDA/voorzitter auditcommissie
Burger commissielid D66
Commissievoorzitter

Roerdalen

Rol
Burgemeester
Griffier
Gemeentesecretaris
Wethouder
Fractievoorzitter Roerstreek Lokaal
Fractievoorzitter CDA
Fractievoorzitter Democraten Roerdalen
Fractievoorzitter PvdA-GroenLinks
Fractievoorzitter Ons Roerdalen
Raadslid Roerstreek Lokaal/voorzitter auditcommissie
Burgerlid Raadsadviescommissie CDA
Commissievoorzitter

Tabel 18
Lijst van personen die tijdens het onderzoek zijn geïnterviewd

Voor wat betreft de burgemeester van Roerdalen wordt opgemerkt dat in Q1 2025 het interview heeft plaatsgevonden. Op 1 juli 2025 (Q3) is een nieuwe burgemeester geïnstalleerd.

Toetsingskader

Hoe is het besluitvormingsproces voor de raad georganiseerd, welke afspraken zijn hierover gemaakt; en welke reglementen zijn hierover van toepassing?

	Zeggen wat je doet		Doen wat je zegt		
Gemeente	**Regeling**	**Vastgesteld**		**Toets**	
Roerdalen	Reglement van orde gemeenteraad	7/6/2023	Presidium: wordt gehandeld cf. art. 2?		✓
			Is de oproep en agenda 8 dagen van te voren?		✓
			Voorlopige agenda en stukken gelijktijdig verzonden?		✓
			Spoedeisend: max. 48 uur van te voren?		✓
			Stukken die ter inzage worden gelegd gelijktijdig met het verzenden van de stukken?		✓
			Bekendmaking via gemeentelijk informatieblad en website?		✓
			Spreekrecht burgers: wordt er gehandeld cf. art. 12?		✓
			Worden de maximale termijnen van beraadslaging gehanteerd (2)?		✓
			Stemming: wordt gehandeld cf. art. 16, 18, 19 en 20?		✓
			Beslissing: wordt gehandeld cf. art. 17?		✓
			Verslaglegging: wordt gehandeld cf. art. 21 en 22?		✓
			Besloten vergadering: wordt gehandeld cf. art. 23 t/m 25?	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Toehoorders en pers: wordt gehandeld cf. art. 26 en 27?		✓
			Amendementen: wordt gehandeld cf. art. 28?		✓
			Moties: wordt gehandeld cf. art. 29?		✓
			Initiatiefvoorstel: wordt gehandeld cf. art. 30?		*Niet kunnen vaststellen*
			Collegevoorstel: wordt gehandeld cf. art. 32?		✓
			Interpellatie: wordt gehandeld cf. art. 37?		*Niet kunnen vaststellen*
			Schriftelijke vragen en inlichtingen: wordt er gehandeld cf. art. 33?		✓
			Vragenhalfuurtje: wordt er gehandeld cf. art. 34?		✓
			Voorstellen van orde: ?		✓
			Quorum aanwezig bij opening?		✓
			Handhaving/schorsing: wordt gehandeld?		✓
			Rondvraag: ?		✓
			Procedure begroting: en rekening: ?	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Lidmaatschap andere organisaties: ?		✓

→

Bijlage 4 - Toetsingskader documentenstudie

	Zeggen wat je doet		Doen wat je zegt		
Gemeente	**Regeling**	**Vastgesteld**		**Toets**	
Maasgouw	Reglement van orde gemeenteraad	12/21/2021	Presidium: wordt gehandeld cf. art. 5?		✓
			Is de oproep en agenda 7 dagen van te voren?		✓
			Voorlopige agenda en stukken gelijktijdig verzonden?		✓
			Spoedeisend: max. 48 uur van te voren?		✓
			Stukken die ter inzage worden gelegd gelijktijdig met het verzenden van de stukken?		✓
			Bekendmaking via gemeentelijk informatieblad en website?		✓
			Quorum aanwezig bij opening?		✓
			Beeldverslag en besluitenlijst: wordt gehandeld cf. art. 18?		✓
			Ingekomen stukken: wordt gehandeld cf. art. 19?		✓
			Worden de maximale termijnen van beraadslaging gehanteerd (2)?		✓
			Handhaving/schorsing: wordt gehandeld cf. art. 22?		✓
			Wordt gelegenheid geboden om stemverklaring af te leggen?		✓
			Beslissing: wordt gehandeld cf. art. 26?		✓
			Stemming: wordt gehandeld cf. art. 27 t/m 31?		✓
			Amendementen: wordt gehandeld cf. art. 32?		✓
			Moties: wordt gehandeld cf. art. 33?		✓
			Voorstellen van orde: wordt gehandeld cf. art. 34?		✓
			Initiatiefvoorstel: wordt gehandeld cf. art. 35?		✓
			Collegevoorstel: wordt gehandeld cf. art. 36?		✓
			Interpellatie: wordt gehandeld cf. art. 37?		✓
			Schriftelijke vragen: wordt gehandeld cf. art. 38?		✓
			Rondvraag: wordt gehandeld cf. art. 39?		✓
			Inlichtingen: wordt gehandeld cf. art. 40?		✓
			Procedure begroting: en rekening: wordt gehandeld cf. art. 41 en 42?	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Lidmaatschap andere organisaties: Wordt gehandeld cf. art. 43?		✓
			Besloten vergadering: wordt gehandeld cf. art. 44 t/m 47	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Toehoorders en pers: wordt gehandeld cf. art. 48 t/m 50?		✓
	Wijziging op verordening op de raadscommissie 2021	6/1/2021			

→

Bijlage 4 - Toetsingskader documentenstudie

	Zeggen wat je doet		Doen wat je zegt		
Gemeente	**Regeling**	**Vastgesteld**		**Toets**	
Roerdalen	Reglement van orde raadsadviescommissie 2023	7/6/2023	Is er een commissiegriffier benoemd?		✓
			Is de oproep en agenda 19 dagen van te voren?		✓
			Spoedeisende gevallen: uiterlijk 48 uur		✓
			Stukken die ter inzage worden gelegd gelijktijdig met het verzenden van de stukken?		✓
			Bekendmaking via huis aan huis blad en elektronisch?		✓
			Quorum aanwezig bij opening?		✓
			Worden er adviezen geformuleerd cf. art. 12?		✓
			Worden de maximale termijnen van beraadslaging gehanteerd (2)?		✓
			Spreekrecht burgers: wordt gehandeld cf. art. 15?		✓
			Handhaving/schorsing: wordt gehandeld cf. art. 16		✓
			Is de verslaglegging cf. art. 18?		✓
			Besloten vergadering: wordt gehandeld cf. art. 19 t/m 21?	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Toehoorders en pers: Wordt gehandeld cf. art 22 en 23?		✓
Maasgouw	Verordening op de raadscommissie 2021	12/21/2021	Is er een voorzitter benoemd cf. art. 6?		✓
			Is de oproep en agenda 7 dagen van te voren?		✓
			Spoedeisende gevallen: uiterlijk 48 uur		✓
			Stukken die ter inzage worden gelegd gelijktijdig met het verzenden van de stukken?		✓
			Bekendmaking via huis aan huis blad en elektronisch?		✓
			Quorum aanwezig bij opening?		✓
			Wordt er een actiepuntenlijst gemaakt cf. art. 17 ?		✓
			Worden de maximale termijnen van beraadslaging gehanteerd (2) cf art. 18?		✓
			Spreekrecht burgers: wordt gehandeld cf. art. 17?		✓
			Handhaving/schorsing: wordt gehandeld cf. art. 21?		✓
			Is de verslaglegging cf. art. 18?		✓
			Besloten vergadering: wordt gehandeld cf. hoofdstuk 5?	n.v.t.	*Maakt geen onderdeel uit van dit onderzoek*
			Toehoorders en pers: Wordt gehandeld cf. hoofdstuk 6?		✓

→

Bijlage 4 - Toetsingskader documentenstudie

	Zeggen wat je doet		Doen wat je zegt	
Gemeente	**Regeling**	**Vastgesteld**		**Toets**
Roerdalen	Verordening auditcommissie 2018	10/3/2018	Wordt er gehandeld cf. de in de verordening opgenomen doel, taken, samenstelling, voorzitter, zittingsduur, vergaderingen, en informeren raad?	*Artikel 3.5 participeert in het overlegplatform over controle- en onderzoeks-activiteiten binnen de gemeente tussen accountant, rekenkamer-commissie en college: Er is geen relatie met de klankbordgroep rekenkamer.*
Maasgouw	Verordening op de Auditcommissie gemeente Maasgouw 2014	12/18/2014	Wordt er gehandeld cf. de in de verordening opgenomen doel, taken, samenstelling en benoeming, en werkwijze,?	*Artikel 3.f : een afstemmingsplatform over de voorgenomen audits door accountant, rekenkamercommissie en college.*
Roerdalen	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning gemeente Roerdalen 2024.	9/2/2024	Wordt er gebruik gemaakt van ambtelijke bijstand? En is deze bijstand cf. de verordening opgenomen spelregels?	✓
Maasgouw	Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2007 gemeente Maasgouw	1/2/2007	Wordt er gebruik gemaakt van ambtelijke bijstand? En is deze bijstand cf. de verordening opgenomen spelregels?	✓
Roerdalen	Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Roerdalen 2022	3/10/2022	Nevenfuncties: wordt gehandeld cf. paragraaf 2?	✓
			Informatie: wordt gehandeld cf. paragraaf 3?	✓
			Geschenken, faciliteiten, excursies, evenementen en andere uitnodigingen: wordt gehandeld cf. paragraaf 4?	*Niet kunnen vaststellen*
			Gebruik van voorzieningen gemeente: wordt gehandeld cf. paragraaf 5?	*Niet kunnen vaststellen*
			Uitvoering gedragscode: wordt gehandeld cf. art. 6.1 en 6.2?	✓
				→

Bijlage 4 - Toetsingskader documentenstudie

	Zeggen wat je doet		Doen wat je zegt	
Gemeente	**Regeling**	**Vastgesteld**	**Toets**	
Maasgouw	Gedragscode politieke ambtsdragers gemeente Maasgouw 2023	5/30/2023	Nevenfuncties: wordt gehandeld cf. gedragscode?	✓
			Informatie: wordt er gehandeld conform gedragscode?	✓
			Geschenken en uitnodigingen: wordt er gehandeld conform gedragscode?	*Niet kunnen vaststellen*
			Voorzieningen en declaraties: wordt er gehandeld conform gedragscode?	*Niet kunnen vaststellen*
Roerdalen	Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Roerdalen 2022	3/10/2022	Nevenfuncties: wordt gehandeld cf. paragraaf 2?	✓
			Informatie: wordt gehandeld cf. paragraaf 3?	✓
			Geschenken, faciliteiten, excursies, evenementen en andere uitnodigingen: wordt gehandeld cf. paragraaf 4?	*Niet kunnen vaststellen*
			Gebruik van voorzieningen gemeente: wordt gehandeld cf. paragraaf 5?	*Niet kunnen vaststellen*
			Uitvoering gedragscode: wordt gehandeld cf. art. 6.1 en 6.2?	✓

Tabel 19
Toetsingskader documentenstudie

Disclaimer

Bij het toetsen van de regeling zijn de raadsvergaderingen van 5 maart 2024 (Maasgouw) en 29 februari 2024 (Roerdalen) het uitgangspunt geweest. Daar waar dat nodig was is er ook naar andere raadsvergaderingen gekeken. Daarnaast is bij het toetsen ook het beeld dat is opgehaald uit de interviews gecombineerd met de feitelijke toets uit de documenten.

Openh
het pro
kracht
het bes

eid in
oces,
in
sluit

Openheid in het proces, kracht in het besluit

Een rekenkameronderzoek naar het bestuurlijk besluitvormingsproces in

Roerdalen en Maasgouw

Wat is onderzocht?

De Rekenkamers van de gemeenten Roerdalen en Maasgouw[1] hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar de **effectiviteit van de bestuurlijke besluitvormingsprocessen** binnen beide gemeenten.

Waarom dit onderzoek?

Op basis van **verkennende gesprekken** die de Rekenkamer Roerdalen en Rekenkamer Maasgouw **met fracties** hebben gevoerd, is **breed draagvlak** geconstateerd voor een onderzoek over het bestuurlijk besluitvormingsproces binnen beide gemeenten.

Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

Voor het onderzoek is gebruikgemaakt van een **vastgesteld normenkader**, dat als uitgangspunt diende voor een systematische beoordeling van de processen. Ter onderbouwing van de bevindingen is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd, waarbij **deskresearch** (documentenstudie) en **fieldresearch** (interviews) zijn gecombineerd. Door de onderzoeksaanpak en beoordelingssystematiek in beide gemeenten identiek toe te passen, is een evenwichtige **vergelijking tussen de gemeenten Roerdalen en Maasgouw** mogelijk gemaakt.

Kernboodschap

Uit het onderzoek blijkt dat de procesgang binnen zowel de gemeente Maasgouw als Roerdalen op papier zodanig ingericht dat deze in hoge mate de effectiviteit van de besluitvorming ondersteunt. De procesgang is helder beschreven en voldoet aan de formele vereisten. Ook in de praktijk komt een overwegend positief beeld naar voren. Tegelijkertijd liggen er kansen om de effectiviteit verder te vergroten door meer openheid in het proces in te bouwen: **Meer openheid in het proces, versterkt de kracht van het besluit**.

[1] Formeel twee aparte Rekenkamers, in de praktijk kennen de Rekenkamers dezelfde bemensing.

Nieuwsgierig naar de conclusies en aanbevelingen?

Het onderzoeksrapport van de Rekenkamer bestaat uit twee delen:

Bestuurlijk rapport (voor wie snel de kern wil lezen)
Bevat de belangrijkste resultaten van het onderzoek: de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer.

Nota van bevindingen (voor wie meer verdieping wil)
Bevat de onderbouwing van de conclusies, inclusief de onderzoeksopzet, de gehanteerde aanpak en een gedetailleerde uitwerking van de bevindingen.

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z26-063654
Onderwerp:	Verordening toeristenbelasting 2027
Datum:	20 januari 2026
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	Verordening toeristenbelasting 2027 vast te stellen
Bijlage(n):	1. Concept Raadsbesluit - Verordening toeristenbelasting 2027

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Verordening toeristenbelasting 2027

2. Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 6 november 2025 is de toezegging gedaan voor de zomer van 2026 met een voorstel te komen voor de toeristenbelasting 2027 zodat de ondernemers die het aangaat vroegtijdig op de hoogte zijn van de nieuwe tarieven die voor 2027 gaan gelden voor de toeristenbelasting. In de bijlage volgt de verdere uitwerking en formalisering.

De overige belastingverordeningen worden aan uw raad ter behandeling en vaststelling aangeboden in de vergadering van 5 november 2026. De verordening onroerende-zaakbelasting wordt aan uw raad ter behandeling en vaststelling aangeboden in de vergadering van 10 december 2026.

3. Beslispunten

De raad besluit:

De Verordening toeristenbelasting 2027 vast te stellen

4. Argumenten

4.1.1 Want vaststelling van de belastingverordeningen is een bevoegdheid van de gemeenteraad

Op basis van artikel 16 van de Financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet van de gemeente Roerdalen doet wij uw raad een voorstel ter vaststelling van de hoogte van gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten.

4.1.2 Hiermee wordt uitvoering gegeven aan toezegging 2025-32

Tijdens de raadsvergadering van 6 november 2025 is de toezegging gedaan voor de zomer van 2026 met een voorstel te zullen komen over de toeristenbelasting 2027 zodat de ondernemers die het aangaat, vroegtijdig weten waar ze aan toe zijn.

4.1.3 Voor de toeristische sector in Roerdalen is stabilisering van het tarief wenselijk

Na meerdere verhogingen van de toeristenbelasting als gevolg van Roerdalen in Balans, waarmee overnachten in Roerdalen duurder is geworden, is het vanuit de sector wenselijk dat deze verhoging niet wordt doorgezet. De tarieven voor toeristenbelasting blijven daarmee gelijk aan die van 2027, namelijk € 2,45 voor campings en € 2,70 voor overige verblijven.

5. Kanttekeningen

5.1.1 De voorliggende verordening toeristenbelasting kan nog wijzigen.

De voorliggende verordening ligt nog ter toetsing voor bij BsGW. Wellicht dat er op basis van hun toetsing wijzigingen moeten worden aangebracht. De kans hierop wordt als ‘gering’ ingeschat. Doordat de verordening zo vroeg in het jaar ter vaststelling voorligt aan de raad kunnen eventuele wijzigingen die in de loop van het resterende jaar worden aangebracht in de modelverordening niet worden meegenomen. Eventuele wijzigingen zullen via een ‘Eerste wijzing van de verordening toeristenbelasting 2027’ worden doorgevoerd in de vastgestelde verordening.

6. Financiën

In de Kaderbrief 2027 en de programmabegroting 2027-2030 zal rekening worden gehouden met het voorstel dat de tarieven voor de toeristenbelasting voor 2027 niet zullen wijzigen. Er is in de meerjarenbegroting ook niet gerekend met een verdere verhoging van het tarief.

7. Eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

8. Communicatie

De verordening toeristenbelasting wordt gepubliceerd via de gebruikelijke kanalen. Ook zullen we via Stichting Promotie Roerdalen de ondernemers informeren over dit besluit.

9. Planning en uitvoering

Na de raadsvergadering van 12 maart wordt de verordening bekendgemaakt, waarna de verordening toeristenbelasting 2027 met ingang van 1 januari 2027 in werking treedt. Tevens ontvangt BsGW de vastgestelde verordening toeristenbelasting voor de aanslagoplegging 2027.

10. Privacy

Niet van toepassing.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Artikel 224 van de gemeentewet.

12. Bijlagen

1. Concept Raadsbesluit - Verordening toeristenbelasting 2027

Sint Odiliënberg, 20 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,	De burgemeester,
ing. L.H.C. Bijl	Ing. J.M.A. van Agtmaal

gemeente roerdalen

Raadsbesluit Jaar …./../..

Zaaknummer: Z26-063654
Onderwerp: Verordening toeristenbelasting Roerdalen 2027

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 januari 2026,

gelet op artikel 224 van de Gemeentewet;

het volgende besluit genomen:

Besluit:

vast te stellen de navolgende “Verordening toeristenbelasting Roerdalen 2027”

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:
   a. vakantieonderkomens: woningen en andere verblijven, niet-zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, in hoofdzaak bestemd voor en gebezigd als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden.
   b. mobiele kampeeronderkomens: tenten, vouwwagens, kampeerauto's, toercaravans, en soortgelijke onderkomens dan wel soortgelijke voertuigen welke bestemd zijn en gebezigd worden als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden.
   c. verhuurde ruimten: woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, niet zijnde mobiele kampeeronderkomens of stacaravans, welke niet in hoofdzaak bestemd zijn als verblijf voor vakantie en andere recreatieve doeleinden, doch wel in bepaalde perioden van het jaar voor die doeleinden worden verhuurd, dan wel te huur worden aangeboden.
   d. toeristische plaats: een terrein of terreingedeelte, dat bestemd is voor het gedurende een jaar of seizoen plaatsen van steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens.
   e. kampeerterrein: een terrein dat bestemd is om te worden gebruikt voor de verblijfsrecreatie.
   f. particulier verhuurde woning: een woning die door een particulier ter beschikking wordt gesteld voor het houden van recreatiefverblijf met overnachting tegen een vergoeding in welke vorm dan ook.
   g. stacaravan: caravans die op een seizoens-, vaste seizoens- of jaarplaats op een kampeerterrein zijn neergezet om voor langere tijd als verblijfsplaats te dienen en die bestemd zijn voor en gebezigd worden als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden.
   h. logiesverblijf: woningen en andere verblijven, of gedeelten daarvan, die gedurende een bepaalde periode voor andere doeleinden dan vakantie en recreatie worden verhuurd dan wel te huur worden aangeboden;

i. vaste jaarplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een jaar hebben van een zelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen, dat door één en hetzelfde gezin wordt gebruikt en, dat doorgaans na afloop van het jaar niet wordt verwijderd;
j. vaste seizoenplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een seizoen hebben van eenzelfde mobiel kampeeronderkomen, stacaravan of vakantieonderkomen dat door één en hetzelfde gezin gebruikt wordt en, dat doorgaans na afloop van het seizoen niet wordt verwijderd en waarin het gedurende de winterperiode niet toegestaan is om te overnachten;
k. seizoenplaats: een gehuurd terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, waar gedurende het seizoen een zelfde mobiel kampeeronderkomen dat door één en hetzelfde gezin gebruikt wordt, is geplaatst en dat na afloop van het seizoen van de plaats wordt verwijderd;
l. verhuureenheden: vakantieonderkomens, mobiele vakantieonderkomens of verhuurde ruimten die door de eigenaar of exploitant worden verhuurd voor perioden korter dan een maand aan steeds wisselende personen.
m. particulier: een natuurlijk persoon die buiten de uitoefening van een bedrijf of beroep gelegenheid biedt tot recreatiefverblijf;
n. Seizoen: een periode van meer dan 6 maanden maar niet langer dan 9 maanden.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam “toeristenbelasting” wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente:

a. tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetenen met een adres in de gemeente in de Basisregistratie Personen zijn ingeschreven.
b. door personen die niet als ingezetenen met een adres in de gemeente in de Basisregistratie Personen zijn ingeschreven, indien deze personen gedurende hun verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verrichten voor of in opdracht van anderen.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf, is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

a. van degene die verblijft in een toegelaten instelling als bedoeld in artikel 4 van de Wet toetreding zorgaanbieders;
b. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, onderdelen c, d, f, g of h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt als bedoeld in artikel 2 van de verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
c. van degene die op de dag waarop de eerste overnachting plaatsvindt, de leeftijd van 2 jaar nog niet heeft bereikt;
d. van degene die uit hoofde van een opleiding tijdelijk binnen de gemeente in school- of klassenverband verblijf houdt voor zover het betreft instellingen die onder de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020 vallen;

e. door verenigingen of stichtingen waarvan de deelnemers de leeftijd van 16 jaar nog niet hebben bereikt, alsmede hun begeleiders;
f. van degene die verblijf houdt in een gemeubileerde woning voor welk verblijf reeds forensenbelasting wordt geheven.

Artikel 5 Maatstaf van heffing
De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingtijdvak. Het aantal overnachtingen wordt gesteld op het aantal overnachtende personen vermenigvuldigd met het aantal nachten dat zij verblijfhouden.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing
1. Voor particulier verhuurde woningen en voor mobiele kampeeronderkomens op vaste standplaatsen (jaarplaatsen en seizoenplaatsen) kan het aantal overnachtingen op een bij de aangifte gedaan verzoek van de belastingplichtige forfaitair worden vastgesteld. Bij de forfaitaire berekening voor particulier verhuurde woningen wordt per woning:
   a. het aantal overnachtende personen gesteld op het aantal slaapplaatsen;
   b. het aantal nachten gesteld op:

		als een woning in het belastingjaar geschikt is voor gebruik of alleen mag worden gebruikt gedurende:	
		meer dan	maar niet meer dan
1º	30 nachten	-	3 maanden
2º	40 nachten	3 maanden	6 maanden
3º	50 nachten	6 maanden	9 maanden
4º	80 nachten	9 maanden	-

2. Voor mobiele kampeeronderkomens op vaste standplaatsen (jaarplaatsen en seizoenplaatsen) kan het aantal overnachtingen op een bij de aangifte gedaan verzoek van de belastingplichtige forfaitair worden vastgesteld.
3. Bij de forfaitaire berekening voor mobiele kampeeronderkomens op vaste standplaatsen (jaarplaatsen en seizoenplaatsen) wordt het aantal overnachtende personen:
   a. voor jaarplaatsen gesteld op 2,4 personen;
   b. voor seizoenplaatsen gesteld op 3 personen.
4. Bij de forfaitaire berekening voor mobiele kampeeronderkomens op vaste standplaatsen (jaarplaatsen en seizoenplaatsen) wordt per standplaats het aantal nachten dat een kampeermiddel geschikt is voor gebruik of alleen gebruikt mag worden:
   a. gedurende een periode van meer dan 9 maanden maar niet meer dan 12 maanden (jaarplaatsen): gesteld op 80;
   b. gedurende een periode van meer dan 6 maanden maar niet meer dan 9 maanden (seizoenplaatsen): gesteld op 50.
5. In afwijking van voorgaande leden wordt het forfait niet toegepast op verblijf in logiesverblijven, en op verblijf in verhuureenheden, vakantieonderkomens en mobiele kampeeronderkomens, die niet door dezelfde persoon of personen worden gehuurd voor het gehele jaar of seizoen, doch steeds worden gehuurd door wisselende verblijfhoudenden voor een korte periode.

Artikel 7 Belastingtarief
Het tarief bedraagt per persoon per overnachting voor verblijf op of in:
   a. campings en logiesverblijven: € 2,45;
   b. overige verblijven: € 2,70.

Artikel 8 Belastingtijdvak
1. Voor de belastingen bedoeld in artikel 6 is het belastingtijdvak gelijk aan het kalenderjaar.
2. Voor de niet-forfaitaire aanslagen is het belastingtijdvak gelijk aan het kalenderkwartaal.

Artikel 9 Wijze van heffing
De belasting wordt in de vorm van een aanslag geheven.

Artikel 10 Termijnen van betaling
1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de aanslag worden betaald in twee gelijke termijnen, waarvan de eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede een maand later.
2. Betaling van de termijnen zoals bedoeld in het eerste lid is mogelijk via automatische incasso, mits wordt voldaan aan de voorwaarden van de Uitvoeringsregeling automatische incasso van de Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
3. Met betrekking tot een ingevolge artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Invorderingswet 1990 met een belastingaanslag gelijkgestelde beschikking inzake een bestuurlijke boete is het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing, voor zover deze gelijktijdig wordt opgelegd met de vaststelling van de aanslag.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Aanmeldingsplicht
De belastingplichtige, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van de verordening gelegenheid tot overnachten biedt, dit schriftelijk te melden aan de door het dagelijks bestuur van BsGW aangewezen ambtenaar belast met de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen als bedoeld in artikel 232, vierde lid, onder a en b, van de Gemeentewet.

Artikel 12 Registratieplicht
1. De belastingplichtige, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden verblijfhoudenden te registreren in een daarvoor bestemd en door de gemeente verstrekt nachtverblijfregister.
2. Het college van burgemeester en wethouders stelt genoemd nachtverblijfregister kosteloos beschikbaar.
3. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de inrichting en gebruik van het nachtverblijfregister.
4. De verplichting als bedoeld in de voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruikmaakt van de forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf als bedoeld in artikel 6.

Artikel 13. Aangifte
Het uitnodigen tot het doen van aangifte kan naast de op de in artikel 237, eerste lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze geschieden door het uitreiken, toezenden of elektronisch verzenden van een aangiftebrief waaruit blijkt de wijze van het doen van elektronische aangifte, een omschrijving van de gevraagde gegevens of bescheiden en de termijn waarbinnen aangifte moet worden gedaan. In dat geval geschiedt, in afwijking van de in artikel 237, tweede lid, van de Gemeentewet aangegeven wijze, de aangifte langs elektronische weg door het inleveren of toezenden van de gevraagde gegevens of bescheiden via de digitale voorziening ‘Digitale aangifte toeristenbelasting’ van BsGW.

Artikel 14 Minimum aanslag
1. Belastingbedragen van minder dan € 5,00 worden niet geheven.
2. Voor de toepassing van het vorige lid wordt het totaalbedrag van de op één aanslagbiljet verenigde aanslagen aangemerkt als één belastingbedrag.

Artikel 15 Inwerkingtreding en citeerartikel

1. De “Verordening toeristenbelasting Roerdalen 2026” van 6 november 2025, of zoals laatstelijk gewijzigd, wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.
2. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2027.
3. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2027.
4. Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening toeristenbelasting Roerdalen 2027”.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 12 maart 2026.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-049063
Onderwerp:	Subsidie Molenaarsonderkomen Melick
Datum:	20 januari 2026
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. Ten behoeve van de aanvraag van Stichting Molens Roerdalen een bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- voor de realisatie van een molenaarsonderkomen bij de Prins Bernhardmolen te Melick; 2. Mandaat te verlenen aan burgemeester en wethouders om het beschikbaar gestelde bedrag op grond van artikel 4:23 lid 3 onder d Algemene wet bestuursrecht als subsidie toe te kennen aan Stichting Molens Roerdalen onder de voorwaarde dat Provincie Limburg mede subsidie verleent en onder door burgemeester en wethouders nader te stellen voorwaarden en verplichtingen; 3. In te stemmen met begrotingswijziging 2026-07.
Bijlage(n):	1. Tekening Molenaarsonderkomen 2. Begroting Molenaarsonderkomen 3. Brief subsidieverzoek (22 maart 2024) 4. Principe-verzoek (9 april 2020) 5. Begrotingswijzigingnr. 2026-07 6. Raadsbesluit

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Subsidie Molenaarsonderkomen Melick.

2. Inleiding

Naar aanleiding van een principe-verzoek (bijlage 3 en 4) daterend uit 2020 en 2024 is Stichting Molens Roerdalen meermaals in gesprek geweest met ons voor het realiseren van een

molenaarsonderkomen voor de Prins Bernhardmolen te Melick. Gezien het ontwerp van het molenaarsonderkomen kan Stichting Molens Roerdalen het onderkomen vergunningsvrij bouwen. (bijlage 1) Tevens behoort het perceel waar de molen op staat toe aan Stichting Molens Roerdalen. Het molenaarsonderkomen zal dan ook gerealiseerd worden op het perceel dat in eigendom is van de stichting.

Momenteel loopt een subsidie aanvraag bij het Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg. Stichting Molens Roerdalen heeft geborgd het structurele onderhoud van het molenaarsonderkomen voor zijn rekening te kunnen nemen.

Wij stellen uw raad voor een bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- en mandaat te verlenen aan ons college om dit bedrag op grond van artikel 4:23 lid 3 onder d Algemene wet bestuursrecht als subsidie toe te kennen aan Stichting Molens Roerdalen onder de voorwaarde dat Provincie Limburg mede subsidie verleent en onder door burgemeester en wethouders nader te stellen voorwaarden en verplichtingen;

3. Beslispunt

1. Ten behoeve van de aanvraag van Stichting Molens Roerdalen een bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- voor de realisatie van een molenaarsonderkomen bij de Prins Bernhardmolen te Melick;

2. Mandaat te verlenen aan burgemeester en wethouders om het beschikbaar gestelde bedrag op grond van artikel 4:23 lid 3 onder d Algemene wet bestuursrecht als subsidie toe te kennen aan Stichting Molens Roerdalen onder de voorwaarde dat Provincie Limburg mede subsidie verleent en onder door burgemeester en wethouders nader te stellen voorwaarden en verplichtingen;

3. In te stemmen met begrotingswijziging 2026-07.

4. Argumenten

4.1.1. Het molenaarsgebouw versterkt het toerisme op de betreffende locatie.

De molen en de horecaonderneming aan de overkant herbergen een turbulente geschiedenis. Ooit begonnen als molen met een pannenkoekenhuis. Anno 2026 wordt de molen goed bezocht en heeft horecaonderneming *De Oetsjpanning* er eind 2025 een 5-tal prachtige B&B-kamers bijgekregen. Indien het molenaarsgebouw, waar tevens cursussen en lezingen gegeven gaan

worden, gerealiseerd wordt, zal dit een aanzuigende werking generen. In combinatie met de B&B van *De Oetsjpanning* heeft het gebied rondom de Prins Bernhardmolen alles in zich om een toeristische trekpleister te worden voor de gemeente Roerdalen. Het molenaarsgebouw zal bijdragen aan een positief economisch effect voor de horecaonderneming met bijbehorende B&B, daar de bezoekersaantallen voor zowel de onderneming als de molen toenemen.

4.1.2. In het verleden is meermaals gesproken over een kostenverdeling.

in eerste instantie vroeg de stichting om een bedrag van € 45.271,-, Dit verzoek is meermaals besproken en heeft geleid tot een aantal vragen aan de stichting. Deze vragen en opmerkingen zijn verwerkt. Één van de opmerkingen was om de gevraagde eenmalige subsidie van € 45.271,- naar beneden te brengen en tot een betere kostenverdeling te komen. Daar heeft de stichting aan voldaan. Het gevraagde eenmalige subsidiebedrag is teruggebracht naar € 30.000,- Daarnaast is Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg aangeschreven om € 43.704,- subsidie te verstrekken.

4.1.3. Stichting Molens Roerdalen voorziet zelf in het onderhoud van het molenaarsgebouw.

Indien de eenmalige subsidie door gemeente Roerdalen plus de subsidie van het Leefbaarheidsfonds worden toegekend voor het realiseren van het molenaarsgebouw heeft stichting Molens Roerdalen budget beschikbaar voor onderhoud van het molenaarsgebouw (bijlage 2). Wij hebben dan geen verplichting tot onderhoud van het molenaarsgebouw en voorzien dan ook puur en alleen in het realiseren van het molenaarsgebouw.

4.1.4. Het Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg is bereid om een substantiële bijdrage te leveren.

Om een duurzaam en toekomstbestendig molenaarsgebouw met de juiste en tevens gewenste voorzieningen, o.a. toilet voor de molenaar, opslag voor de materialen, meubilair voor cursisten en bezoekers die slecht ter been zijn, te realiseren, is het Leefbaarheidsfonds aangeschreven. Het Leefbaarheidsfonds is bereid om € 43.704,- bij te dragen voor het realiseren van het molenaarsgebouw. De aanvraag hiervoor is lopende.

5. Kanttekeningen

5.1.1. Toezegging opent de deur voor andere stichtingen / verenigingen.

Het is aannemelijk dat er vanuit andere initiatieven getracht gaat worden om incidentele subsidie aan te vragen voor soortgelijke projecten. Dit kan als kans worden gezien. Middels het

aanspreken van het Leefbaarheidsfonds is er ruimte voor cofinanciering zodat meer initiatieven kans van slagen hebben. Uiteindelijk blijft het in voorkomende gevallen aan uw raad om hierover te besluiten.

5.1.2. Eventuele afwijzing door het Leefbaarheidsfonds zet realisatie 'on-hold'.

Het spreekwoordelijke 'kip en ei' verhaal is in deze van toepassing. Geen toezegging van het Leefbaarheidsfonds is geen gemeentelijke subsidie. Echter, met een toezegging van Gemeente Roerdalen is de kans aannemelijk dat het Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg toekent.

6. Financiën

Conform bijgaande begrotingswijziging wordt voorgesteld deze subsidie van € 30.000,- te dekken uit de algemene reserves. De hoogte van onze algemene reserve bedraagt per 1 januari 2025 € 14.540.000.

7. Eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

8. Communicatie

1. *Terugkijken*
   Er zijn diverse positieve gesprekken gevoerd door zowel de dorpscontactpersoon als de bedrijfscontactfunctionaris met Stichting Molens Roerdalen en de uitbaters van De Oetspanning. Alle partijen zien het economische en toeristische belang om het molengebied verder te ontwikkelen middels het molenaarsgebouw.

2. *Vooruitkijken*
   Na uw besluit kan de subsidiebeschikking worden opgesteld en door ons college (namens uw raad) worden ondertekend en verzonden aan Stichting Molens Roerdalen.

9. Planning en uitvoering

Als zowel de subsidie van het Leefbaarheidsfonds Provincie Limburg als de subsidie van de gemeente toegekend zijn start Stichting Molens Roerdalen met de bouw van het molenaarsonderkomen. De bouw zal circa drie maanden in beslag nemen en is vergunningsvrij.

10. Privacy

N.V.T.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Beleidskader Recreatie & Toerisme gemeente Roerdalen 2023 – 2027.

12. Bijlagen

1. Tekening Molenaarsonderkomen
2. Begroting Molenaarsonderkomen
3. Brief subsidieverzoek (22 maart 2024)
4. Principe-verzoek (9 april 2020)
5. Begrotingswijzigingnr. 2026-07
6. Raadsbesluit

Sint Odiliënberg, 20 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

ing. L.H.C. Bijl

De burgemeester,

Ing. J.M.A. van Agtmaal

gemeente roerdalen

Raadsbesluit Jaar 12/3/2026

Zaaknummer: Z24-049063
Onderwerp: Subsidie molenaarsonderkomen Melick

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 januari 2026,

het volgende besluit genomen:

Besluit:

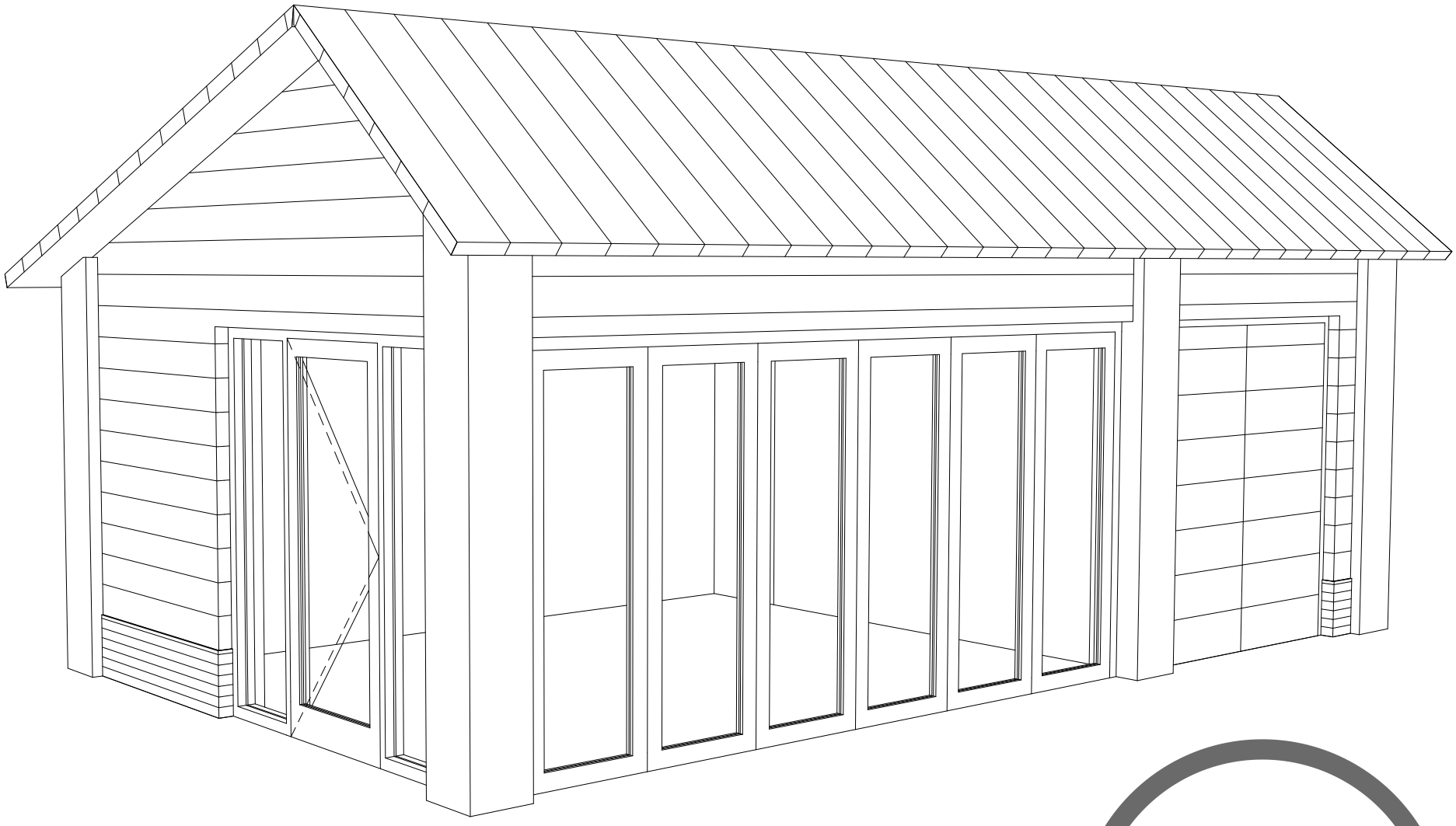
1. Ten behoeve van de aanvraag van Stichting Molens Roerdalen een bedrag beschikbaar te stellen van € 30.000,- voor de realisatie van een molenaarsonderkomen bij de Prins Bernhardmolen te Melick;
2. Mandaat te verlenen aan burgemeester en wethouders om het beschikbaar gestelde bedrag op grond van artikel 4:23 lid 3 onder d Algemene wet bestuursrecht als subsidie toe te kennen aan Stichting Molens Roerdalen onder de voorwaarde dat Provincie Limburg mede subsidie verleent en onder door burgemeester en wethouders nader te stellen voorwaarden en verplichtingen;
3. In te stemmen met begrotingswijziging 2026-07.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 12 maart 2026.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

voorlopig ontwerp

Molenaarshuis Prins Bernhard Molen Melick

08-09-2025

Kern|*architecten*²

N

0 m 5 m 25 m

Archeologisch
fiets speerpunt

543

73

71

600

500

Kerkenpad

109

107

70

Frans hekwerk

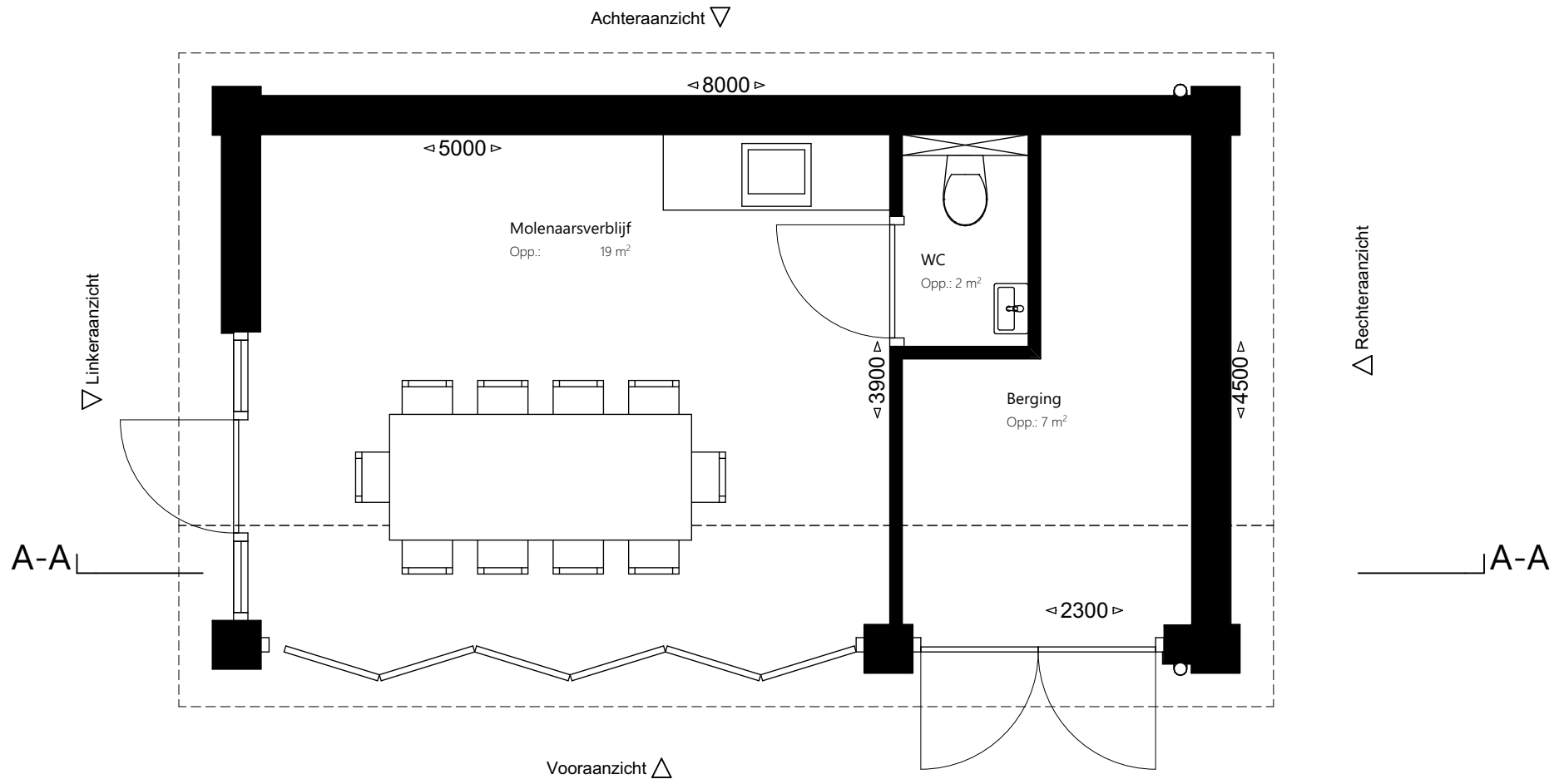
Poort

Gaas hekwerk

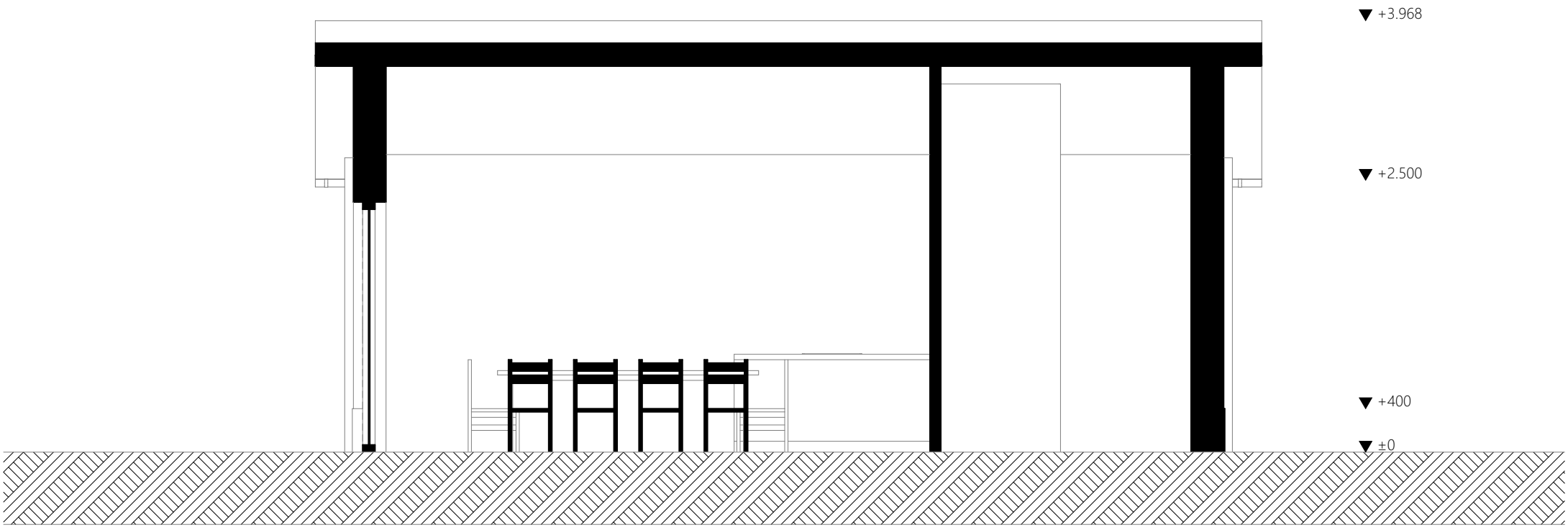
Beukenhaag

2470

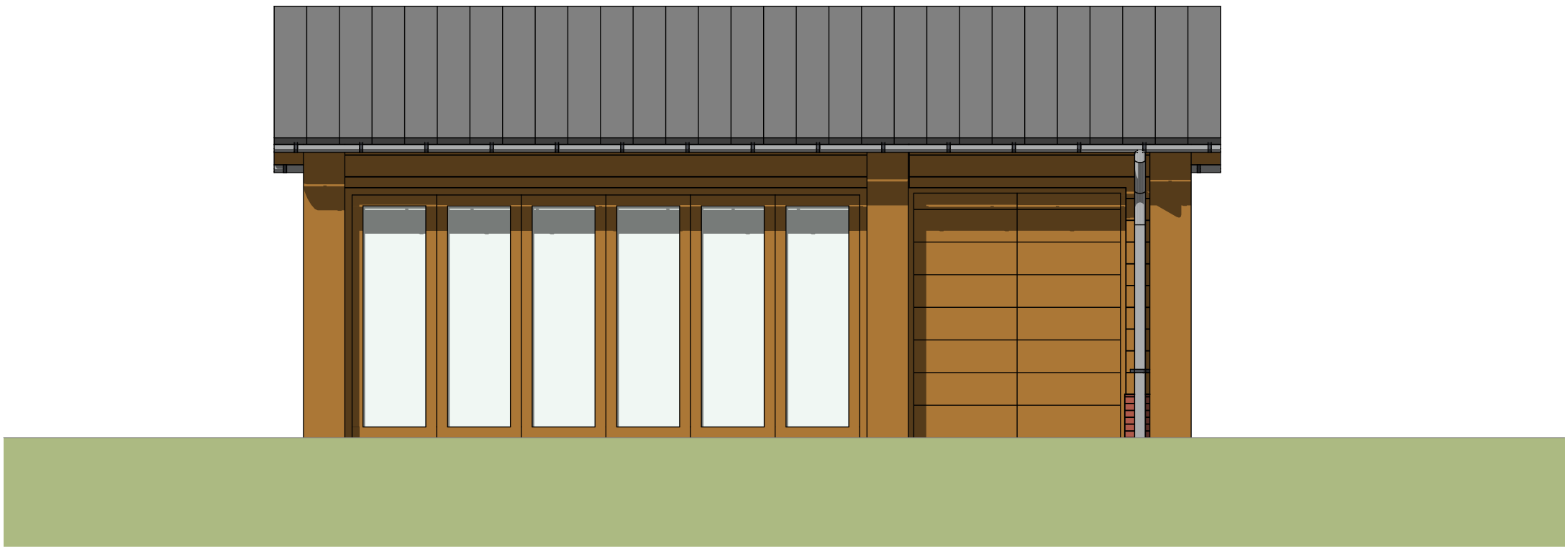
Inundatie- & Meanderzone
bebouwing niet toegestaan

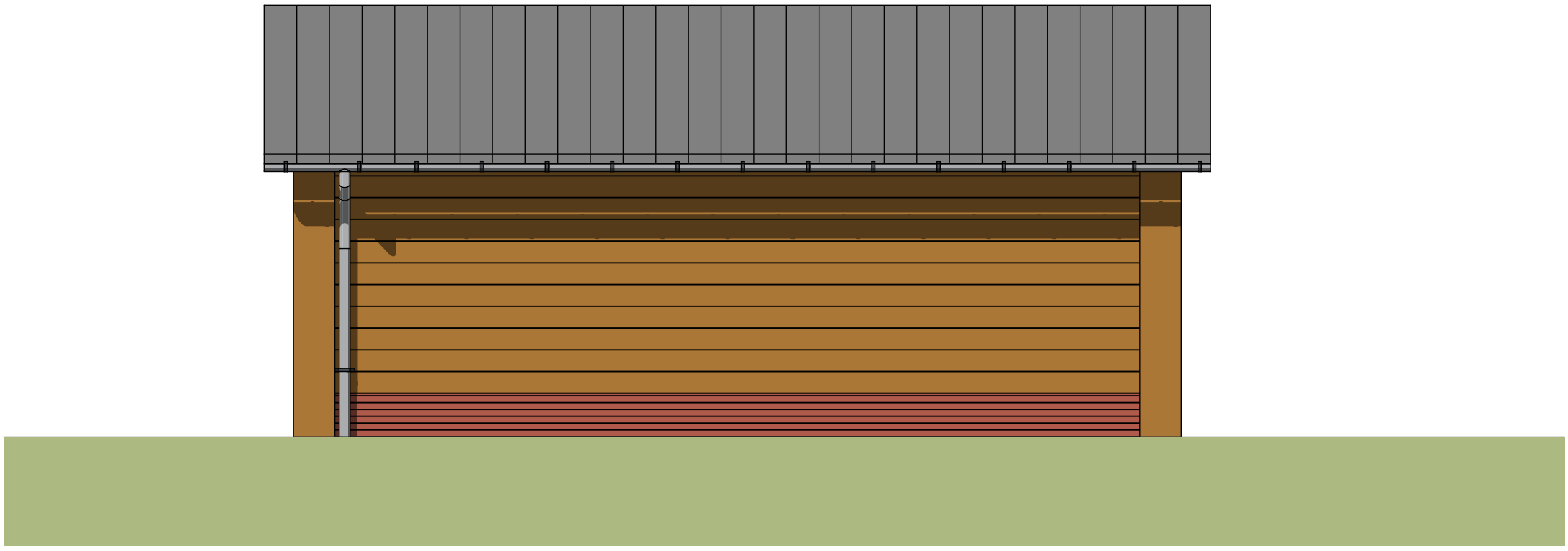
1:50 Begane grond

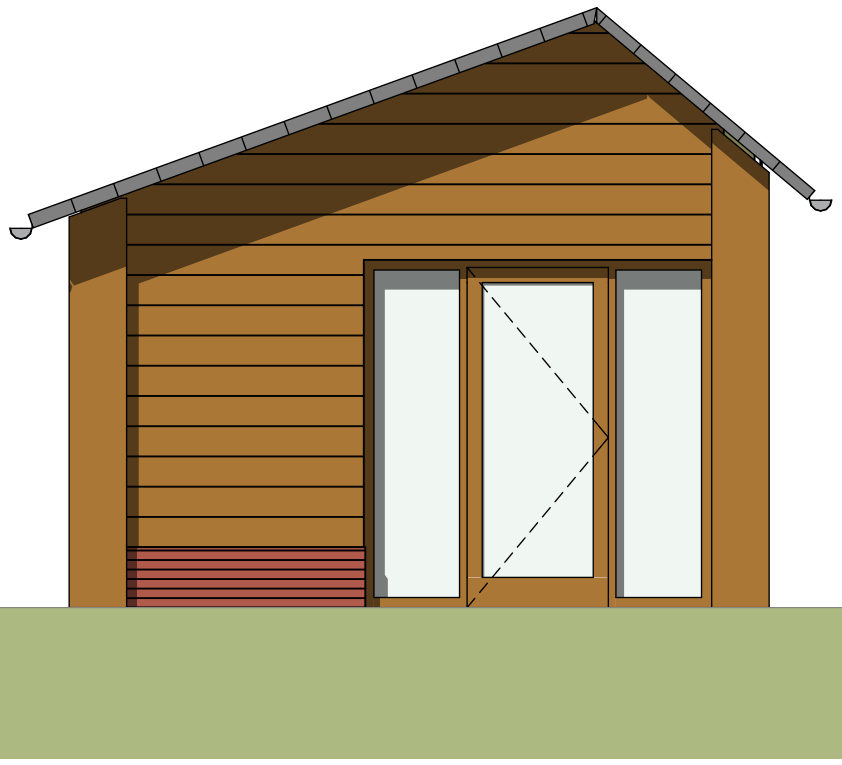
1:50 Doorsnede A-A

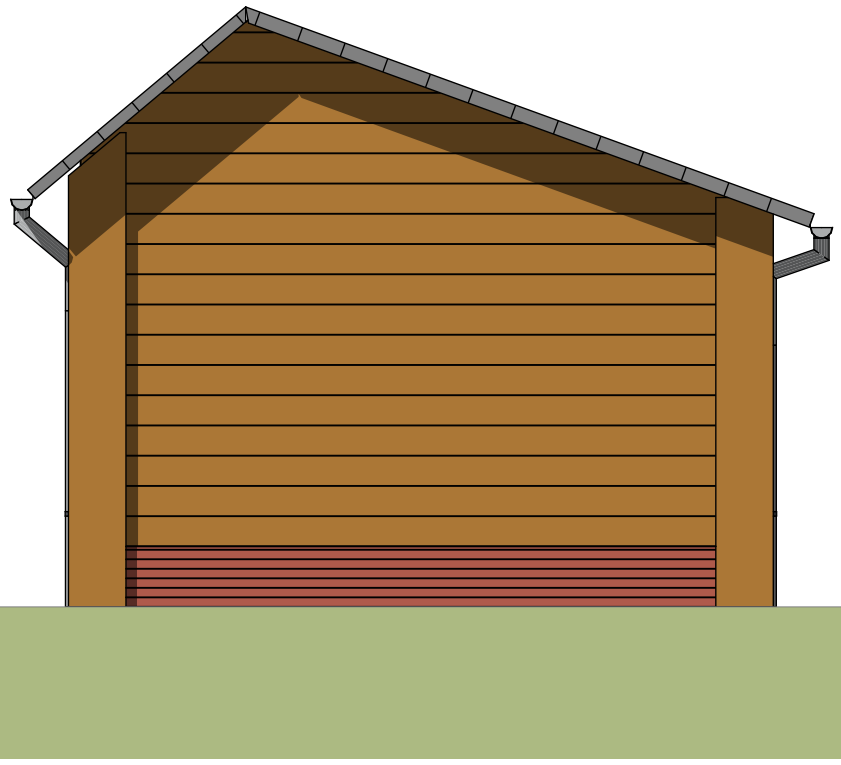
1:50 Vooraanzicht

1:50 Achteraanzicht

1:50 Linkeraanzicht

1:50 Rechteraanzicht

project: **Nieuwbouw Molenaarshuis Melick**
opdrachtgever: **Stichting Molens Roerdalen**
onderwerp: **OVERZICHT STICHTINGSKOSTEN**
onze ref. **19037**
datum opmaak: **08.09.2025 (versie 1.1)**

Kern architecten

						Subtotaal excl. BTW	Subtotaal incl. BTW
1	**GRONDKOSTEN/AANKOOPKOSTEN**						
	Aankoop grond	reeds in eigen bezit				€ -	
	Overdrachtsbelasting	n.v.t.				€ -	
	Financieringskosten	n.v.t.				€ -	
	Notaris / juridische kosten	n.v.t.				€ -	
1	**TOTAAL GRONDKOSTEN/AANKOOPKOSTEN**					€ -	€ -
2	**BOUW- en INSTALLATIEKOSTEN**						
	GRONDWERKEN						
	Kraankosten uitgraven bouwput	6,00	MU	€	95,00	€ 570,00	
	Uitzetten bouwwerk	8,00	MU	€	60,00	€ 480,00	
	BOUWKOSTEN MOLENAARSHUIS 4.500 x 8.000: (incl. prijsindexatie 2026)						
	Fundering: Hardhouten onderregel met compriband (cocoband)					€ 215,74	
	Poeren: Hardstenen sokkel 150x150x180 uitgehaald naar 150					€ 922,56	
	Vloeren: Betonvloer gevlinderd 0-20m2 incl. compriband max 35mtr bereik betonpomp					€ 2.457,00	
	Vloeren: Betonvloer geïsoleerd eps 100mm					€ 483,65	
	Vloeren: Betonvloer toeslag meer dan 20m²					€ 455,63	
	Staanders/liggers: Douglas fijn bezaagd 150x150mm					€ 989,97	
	Binnen bekleding: Douglas Sponningdeel 18x180mm fijnbezaagd					€ 1.349,12	
	Buiten bekleding: Douglas Zweedsrabat 9/27x175mm fijnbezaagd					€ 1.670,35	
	Regelwerk: Vuren 44x69mm met ventilatielat en folie en rockwool 60mm					€ 2.341,73	
	Balklaag: Douglas geschaafd 65x190mm					€ 896,23	
	Dakbedekking: Betonpannen sneldek (Antraciet). Nokvorsten geschroefd incl. ruiterrol					€ 1.818,06	
	Dakbeschot: Douglas geschaafd vellingdelen (135mm werkend) met sporen en pir-B 60mm					€ 2.265,33	
	Hemelwater afvoer: 2 x Zinken afvoer Ø70mm tot maaiveld incl. bochten					€ 205,03	
	Hemelwater afvoer: Zinken mastgoot M30					€ 596,76	
	Overstek/Boei: Standaard overstek/Boeiboord douglas					€ -	
	Deuren meranti 56mm met kaderafdichting: 3 x 4-ruits 930x2015mm. Incl. hang en sluitwerk					€ 3.449,24	
	Ramen meranti 56mm met kaderafdichting: 2 x 4-ruits 856x948mm					€ 1.045,48	
	Ramen opties: 2 x Raam uitzet					€ 143,92	
	Beglazing: Isolatieglas HR++ standaard					€ 1.098,36	
	Verf Beits: 3 x Spuitwerk grondverf wit per deur					€ 177,10	
	Verf Beits: 2 x Spuitwerk grondverf wit per raam					€ 78,71	
	Bevestigingsmateriaal					€ 793,09	
	Productiekosten					€ 4.260,79	
	Montagekosten					€ 3.374,54	
	AFBOUWWERKEN						
	Binnenwanden toiletgroep	10,08	m²	€	115,00	€ 1.159,20	
	Binnendeur toilet incl. hang- en sluitwerk	1,00	st	€	285,00	€ 285,00	
	Verlaagd plafond toilet	1,80	m²	€	134,00	€ 241,20	
	ELEKTRAWERKEN						
	Basisinstallatie NEN 1010	28,47	m²	€	200,00	€ 5.694,00	
	Verlichtingsarmaturen	1,00	ff	€	1.250,00	€ 1.250,00	
	Verwarming; infrarood stralingspanelen	2,00	st	€	850,00	€ 1.700,00	
	LOODGIETERSWERKEN						
	Rioleringswerken onder vloerplaat	1,00	ff	€	650,00	€ 650,00	
	Vuilwater rioleringstracé in terrein	45,00	mtr	€	65,00	€ 2.925,00	
	Watertracé in terrein	45,00	mtr	€	35,00	€ 1.575,00	
	Loodgieterswerk pantry	1,00	ff	€	475,00	€ 475,00	
	Loodgieterswerk toilet	1,00	ff	€	665,00	€ 665,00	
	Sanitair toilet incl. garnituur	1,00	ff	€	925,00	€ 925,00	
2	**TOTAAL BOUW- en INSTALLATIEKOSTEN**					€ 49.682,79	€ 60.116,17
3	**INRICHTINGSKOSTEN**						
	Vloerafwerkingen (vloertegels)	€ 28,47	m²	€	65,00	€ 1.850,55	
	Keukenblok (bribus)	€ 1,00	pst	€	935,00	€ 935,00	
	Interieurtimmerwerken		PM	€	-	€ -	
	Overige inrichting, losse inventaris		PM	€	-	€ -	
3	**TOTAAL INRICHTINGSKOSTEN**					€ 2.785,55	€ 3.370,52

project: **Nieuwbouw Molenaarshuis Melick**
opdrachtgever: **Stichting Molens Roerdalen**
onderwerp: **OVERZICHT STICHTINGSKOSTEN**
onze ref. **19037**
datum opmaak: **08.09.2025 (versie 1.1)**

Kern architecten

						Subtotaal excl. BTW	Subtotaal incl. BTW
4	**TERREINVOORZIENINGEN**						
	Bestrating / terreinverharding	1,00	ff	€	4.500,00	€ 4.500,00	
	Beplanting		incl.	€	-	€ -	
	Waterbron		PM	€	-	€ -	
	Hekwerken / Afscheidingen			€	-	€ -	
	Terreinverlichting			€	-	€ -	
4	**TOTAAL TERREINVOORZIENINGEN**					€ 4.500,00	€ 5.445,00
5	**ADVIESKOSTEN**						
	Architect (ontwerptekeningen)		sponsoring			€ -	
	Constructeur		in bouwkosten			€ -	
	BENG-berekening		n.v.t.			€ -	
	Bouwkostendeskundige		PM			€ -	
	Tuinontwerp		PM			€ -	
5	**TOTAAL ADVIESKOSTEN**					€ -	€ -
6	**BIJKOMENDE KOSTEN**						
	Legeskosten omgevingsvergunning, vergunningsvrij		n.v.t.			€ -	
	Legeskosten omgevingsvergunning, activiteit sloopmelding		n.v.t.			€ -	
	Precario		n.v.t.			€ -	
6	**TOTAAL BIJKOMENDE KOSTEN**					€ -	€ -
7	**AANSLUITKOSTEN**						
	Aansluitkosten Elektra - Enexis (bestaand handhaven)	-	pst	€	2.350,00	€ -	
	Water-aansluiting WML	1,00	pst	€	1.150,00	€ 1.150,00	
	Riolering (uitlegger gemeente)	1,00	pst	€	850,00	€ 850,00	
	Glasvezel, Telecom, Ziggo (verrekening in abonnement)	1,00	pst	€	-	€ -	
7	**TOTAAL AANSLUITKOSTEN**					€ 2.000,00	€ 2.420,00
8	**FINANCIERINGSKOSTEN**						
	Renteverlies tijdens bouw		PM			€ -	
	Subsidies		PM			€ -	
8	**TOTAAL FINANCIERINGSKOSTEN**					€ -	€ -
9	**VERZEKERINGEN**						
	Car verzekering		incl.			€ -	
	Opstalverzekering		incl.			€ -	
9	**TOTAAL VERZEKERINGEN**					€ -	€ -
10	**AFRONDING / ONVOORZIEN**						
	Onvoorzien	5%				€ 2.948,42	
	Schoonmaken voor inhuizing	1,00	ff	€	350,00	€ 350,00	
	Post onderhoud 10 jaren	1,00	ff	€	10.000,00	€ 10.000,00	
	Opening / festiviteiten	1,00	ff	€	1.500,00	€ 1.500,00	
10	**TOTAAL AFRONDING / ONVOORZIEN**					€ 14.798,42	€ 17.906,08
	TOTALE STICHTINGSKOSTEN MOLENAARSHUIS					€ 73.766,76 excl. BTW	€ 89.257,77 incl. BTW

Stichting Molens Roerdalen

Burgemeester en wethouders van Roerdalen
Postbus 6099
6077 ZH Sint Odiliënberg

Melick, 22 maart 2024

Onderwerp: Subsidie Molenaarsonderkomen Molen Prins Bernhard te Melick

Geacht college,

Het doet ons genoegen u met deze brief het ontwerp en de begroting voor het molenaarsonderkomen bij de Prins Bernhardmolen in Melick te doen toekomen. In het verleden is door ons bestuur vaker over dit onderwerp met (vertegenwoordigers van) de gemeente gesproken en zijn ons de wensen van de gemeente medegedeeld, evenals de bereidheid van de gemeente tot een substantiële financiële bijdrage in de vorm van een subsidie. Met deze brief verzoekt het bestuur aan de gemeente concreet om de Molen Prins Bernhard voor dit doel een subsidie toe te kennen.

Molenaarsgebouw - achtergrond

Sinds de verkoop van het voormalige landbouwwerktuigenmuseum kunnen onze vrijwillige molenaars van die ruimte geen gebruik meer maken. Opslag van onderhoudsmaterialen is daarmee niet mogelijk, zodat de vrijwilligers deze van huis mee moeten brengen en daar ook opslaan. Buiten de openingstijden van het horecabedrijf bestaat er voor molenaars en bezoekers ook geen mogelijkheid om gebruik te maken van sanitaire voorzieningen. Dit is een ongewenste gang van zaken en ook de gemeente heeft eerder aangegeven deze situatie graag aangepast te willen zien.

Op basis van bovenstaande plant het bestuur om - achter de voorgevelrooilijn, tussen molen en belendend bosperceel - vergunningsvrij een molenaarsgebouw te realiseren. Het ontwerp van het beoogde gebouw gaat hierbij. Met uitzondering van een betonnen fundering zal het gewenste gebouw volledig in duurzaam hout en in eigen beheer worden gebouwd. De afmeting en indeling

van het gebouw voorzien in noodzakelijke ruimten, zoals de verblijfsruimte voor de molenaars met keukenblok, een toiletruimte, bergruimte en overdekte schuil–gelegenheid. Het bestuur wenst het gebouw door adequaat hang- en sluitwerk zo inbraakbestendig mogelijk maken, inclusief een eenvoudige alarminstallatie.

In de bijlage treft u het ontwerp van het molenaarsgebouw en een begroting van de materiaalkosten noodzakelijk voor de realisatie van het molengebouw. Wij verzoeken u daarbij vriendelijk om, in lijn met eerdere indicaties, ons de noodzakelijke financiële middelen beschikbaar te stellen en een indicatie te geven van het bedrag dat de gemeente ter beschikking wil stellen.

Wij wachten graag uw spoedige reactie af,

Hoogachtend,

Namens het bestuur van Stichting Molens Roerdalen,

Rolf Joosten, voorzitter Bert Bremmers, Molenaar

Bijlagen:

- Ontwerp Molenaarsgebouw Molen Prins Bernhard te Melick
- Begroting kosten Molenaarsgebouw Prins Bernhard Molen

Kosten Molenaarsonderkomen Molen Prins Bernhard Melick

Bouwkosten	€ 34.900,-
Bestrating	€ 4.500,-
Riolering /waterleiding	€ 4.000,-
Grondwerk	€ 3.000,-
Aanpassen molenbelt (hekwerk)	€ 750,-
Inrichting gebouw	€ 5.500,-
Verlichting/ elektra	€ 2.000,-
Stortkosten	€ 1.500,-
Onvoorzien	€ 3.500,-
Herinrichting tuin	€ 1.000,-
Openingsbordje	€ 350,-
Totaal:	€ 60.000,-

2e Bijlage: Ontwerp Molenaarsgebouw Molen Prins Bernhard Melick

Gemeente Roerdalen
ter attentie van; het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 6099
6077 ZH St. Odiliënberg
per mail: info@roerdalen.nl

datum : 9 april 2020
ons kenmerk : 19037-BR01-20200401
betreft : Principeverzoek Molenaarshuis bij Prins Bernhardmolen te Melick

Geacht College,

Middels dit schrijven verzoeken wij uw College, namens onze opdrachtgever de "Stichting Molens Roerdalen", om medewerking aan de beoogde nieuwbouw realisatie van een kleinschalig "molenhuis" naast de Prins Bernhardmolen, gelegen aan de Waterschei te Melick. Onderstaand geven wij een nadere toelichting op dit plan.

Aanleiding;
Zoals bij u genoegzaam bekend is het Landbouwwerktuigenmuseum (tegenover de molen) opgehouden te bestaan en is het gebouw inmiddels verkocht aan de horeca-exploitant van "Oetsjpanning de Meuleberg", waardoor de Molenstichting geen beroep meer kan doen op de ruimtelijke faciliteiten welke er voorheen waren. Hierdoor is er gewoonweg uit praktisch oogpunt een enorm gebrek aan ruimte ontstaan teneinde het voor de molenaars (vrijwilligers!) mogelijk te maken enigszins praktisch en efficiënt te kunnen werken. Maar daarnaast is het ook van belang om bezoekers (zowel volwassenen, maar met name kinderen) te kunnen ontvangen om de nodige voorlichting omtrent molenaars-activiteiten te kunnen geven.

Planvorming;
Zoals hiervoor aangegeven is onze opdrachtgever voornemens een kleinschalig molenhuis te realiseren in een rustieke bouwstijl welke past bij het karakter van de molen. Het betreft een verblijfsruimte, t.b.v. voorlichting en o.a. verkoop van lokaal/streekeigen agrarische producten of van in de regio geproduceerde of bewerkte molenverwante artikelen met tevens keukentje (voor een kop koffie/ fris) en toilet, totaal ca. 23 m^2. Daarnaast is er behoefte aan een kleine opslagruimte van ca. 11 m^2, voor materialen en gereedschappen e.d. Het geheel kan worden gecompleteerd met een kleinschalige overkapping, hetwelk een mooi uitzicht biedt op het fantastische achterland in het Ohe-dal. Wellicht ten overvloede om te vermelden, maar met dit molenhuis kan en wenst de Stichting op geen enkele wijze concurrentie aan te gaan met de tegenover gelegen horecagelegenheid "Oetsjpanning de Meuleberg". In tegendeel, wij gaan er van uit dat de huidige positieve samenwerking hiermee wordt versterkt en bestendigd.

Kernarchitecten BV | Spoorlaan Noord 2 | 6043 AK | Roermond
T +31 (0)475 532 166 | info@kernarchitecten.com | www.kernarchitecten.com
Bank: NL32ABNA0244.7474.74 | BTW 8009.17.765.B01 | KvK 8233.50.009

Bestemmingsplan;
Het grondgebied valt onder art. 24 Molen van het bestemmingsplan Buitengebied Roerdalen, 2e herziening. Hierin staat ons inziens vermeld dat een gebouw van max. 100m² t.b.v. molen-gerelateerde activiteiten zijn toegestaan. Voor de implementatie en realisatie van het beoogde bouwwerk dient echter het bouwvlak opnieuw opgenomen te worden in de verbeelding.
Een en ander is toegelicht in het bijgesloten structuur-ontwerp d.d. 01-04-2020.

Principeverzoek;
Gezien het bovenstaande verzoeken wij uw College om principe-medewerking te verlenen teneinde de bouw van een molenhuis bij de Prins Bernhardmolen mogelijk te maken. Hetgeen, mede ook uit toeristisch en recreatief oogpunt, volledig aansluit bij de doelstellingen op dit vlak van de gemeente Roerdalen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, mocht u desondanks nog aanvullende informatie wensen dan zijn wij uiteraard graag bereid deze alsnog te verstrekken.
Namens de Stichting Molens Roerdalen, zien wij uw welwillende overweging op dit principeverzoek met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Ben Wolters
Kern Architecten

bijlage; 19037-structuurontwerp d.d. 01-04-2020

Kernarchitecten BV | Spoorlaan Noord 2 | 6043 AK | Roermond
T +31 (0)475 532 166 | info@kernarchitecten.com | www.kernarchitecten.com
Bank: NL32ABNA0244.7474.74 | BTW 8009.17.765.B01 | KvK 8233.50.009

BEGROTINGSWIJZIGING ***Dienstjaar: 2026*** ***Wijziging nr.: 7***

Gemeente ROERDALEN

De raad der gemeente Roerdalen besluit de begroting van lasten en baten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt: (Bedragen * € 1.000)

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten
Aanpassingen begroting 2026 n.a.v. Subsidie Molenaarsonderkomen Melick								
Exploitatie per programma								
1. Krachtige dorpen								
2. Participatie, ondersteuning en zorg								
3. Veilige dorpen								
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur	30	30						
5. Woonomgeving								
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen								
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening								
8. Algemene Middelen								
Reserve mutaties per programma								
n.v.t.								
Exploitatieresultaat na bestemming								
Eigen Vermogen								
Algemene reserve (mutatie prog. 4)	30							
Vreemd vermogen								
Investeringen								

Toelichting op de begrotingswijziging

Voor een toelichting verwijzen we naar het raadsvoorstel.

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten
Aanpassingen begroting 2026 n.a.v. Subsidie Molenaarsonderkomen Melick								

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 maart 2026.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Ingevolge art. 203 gemeentewet gezonden aan:
Gedeputeerde Staten van Limburg

Datum van inzending:
kenmerk:

gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z24-047827
Onderwerp:	Raadsvoorstel 'Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen'.
Datum:	12 maart 2026
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen.
Portefeuillehouder:	A.C.A.G. Smits
Gevraagd besluit:	1. In te stemmen met het ophogen van het krediet 'strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen' met een bedrag van € 2.000.000. 2. In te stemmen met begrotingswijziging nr. 2026-09
Bijlage(n):	Bijlage 1 – Raadsbesluit 'Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen'. Bijlage 2 – Begrotingswijziging 2026-09.

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen.

2. Inleiding

Op 3 juli 2024 heeft U een voorkeursrecht gevestigd op een aantal gebieden in onze gemeente voor de ontwikkeling van woningbouw en bijbehorende voorzieningen. Onderdeel van dit besluit was het beschikbaar stellen van een krediet van € 1.725.800 voor het aankopen van percelen die de gemeente binnen deze gebieden worden aangeboden.

Sindsdien hebben veertien verschillende grondeigenaren zich bij de gemeente gemeld. De status begin januari 2026 is dat er in totaal vier percelen zijn aangekocht, er voor twee locaties wij hebben besloten deze niet aan te kopen en dat we met acht eigenaren momenteel nog in gesprek zijn. De verwachting hiervan is dat wij de komende maanden akkoord bereiken met een aantal van hen. Dit resulteert erin dat het door U beschikbaar gestelde krediet, welke in de halfjaarrapportage van 2025 al eens met € 1.000.000 is opgehoogd, langzaam aan op raakt. Wij verzoeken u in dat kader om het krediet 'strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen' op te hogen met een bedrag van € 2.000.000.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. In te stemmen met het ophogen van het krediet 'strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen' met een bedrag van € 2.000.000.
2. In te stemmen met begrotingswijziging nr. 2026-09.

4. Argumenten

1.1. Bodem van het krediet komt weer langzaam aan in zicht.

In juli 2024 besloot U om het krediet strategische grondaankopen (ten behoeve van woningbouwontwikkelingen) aan te vullen met een bedrag van € 1.725.800. Dit opgeteld bij het bedrag van € 235.811 welke nog aanwezig was om strategisch grond aan te kopen, maakte dat er vanaf dat moment een bedrag van € 1.961.611 beschikbaar was.

Nadat U het voorkeursrecht had opgelegd merkten we in 2024 nog een lichtelijke terughoudendheid van grondeigenaren om met de gemeente in gesprek te gaan over het eventueel verkopen van grond. Vanaf 2025 is dit proces echter in een stroomversnelling terecht gekomen, wat ertoe heeft geleid dat wij vorig jaar een drietal percelen hebben aangekocht voor een totaal bedrag van ongeveer € 1.285.000. Omdat het aantal aangeboden percelen toenam hebben wij in de halfjaarrapportage 2025 hier al op voorgesorteerd door een bedrag van € 1.000.000 aan aanvullend krediet te vragen waar U akkoord op heeft gegeven.

De stand van zaken van het krediet strategische grondaankopen (ten behoeve van woningbouwontwikkelingen) begin januari 2026 is dat er nog een bedrag van om en nabij de € 1.677.000 beschikbaar is om grond aan te kopen binnen de voorkeursrechtgebieden. Hiervan zijn er al ongeveer € 365.000 gereserveerd vanwege een akte (en dus een nieuwe aankoop) welke halverwege januari 2026 bij de notaris passeert. Ook staan er momenteel nog een aantal boden op percelen open met een totale waarde van ongeveer één miljoen euro. Onderaan de streep betekent dit dat op het moment dat we er in de onderhandelingen met de diverse partijen uit gaan komen we effectief nog een ton of drie te besteden hebben. Hierna is de bodem van het krediet bereikt en kunnen er dus geen onderhandelingen meer opgestart worden, met alle gevolgen van dien. Om onze grondpositie in de diverse gebieden te kunnen vergroten is het daarom essentieel dat het krediet opgehoogd wordt.

			Resterend krediet
Start budget		€	1.961.611
Aankoop grond	€ 180.741	€	1.780.870
Aankoop grond	€ 781.928	€	998.942
Aanvraag HJR 2025	€ 1.000.000	€	1.998.942
Aankoop grond	€ 320.500	€	1.678.442
Aankoop grond	€ 375.000	€	1.303.442
Reservering onderhandeling aankopen	€ 1.000.000	€	303.442

Bovenstaande financiële weergave is gepresenteerd in de Raadswerkgroep Wonen op 9 december 2025.

5. Kanttekeningen

1.1. Grond aankopen in voorkeursrechtgebieden brengt een financieel risico met zich mee.

Het gros van de percelen waar het voorkeursrecht op is gevestigd betreft percelen met de functie 'agrarisch'. Deze percelen worden echter niet tegen de agrarische waarde aangekocht maar op basis van een (getaxeerde) vierkante meter prijs waarin de toekomstige woningbouwontwikkeling al is meegenomen. Op het moment dat ze zijn aangekocht komen ze op de gemeentelijke balans te staan tegen de verkrijgingsprijs, welke hoger ligt dan de waarde van agrarische grond. Mocht er om wat voor reden dan ook ooit besloten worden om op het betreffende perceel niet te gaan bouwen, dan brengt dat een (intern) financieel risico met zich mee omdat zo'n perceel de functie 'agrarisch' blijft behouden en dus ook de agrarische waarde blijft vertegenwoordigen. Als dit zich voordoet moet de balanswaarde op dat moment worden afgewaardeerd naar de waarde van agrarische grond. Deze afwaardering zijn dan incidentele lasten in de jaarrekening die ten laste van het saldo komen. Om dit risico op te vangen gaan we onderzoeken hoe we hiervoor de boekwinst bij verkoop van gronden kunnen gebruiken voor de vorming van een reserve voor de afdekking van de risico's. Hiervoor wordt bij de evaluatie en bijstelling van het Actieplan versnellen woningbouw een voorstel gedaan.

Naast de afdekking van dit risico proberen we dit risico aan de voorzijde al in te perken door bij grondaankopen kritisch te kijken naar het gebied waarin het betreffende perceel ligt in relatie tot de eventuele toekomstige woningbouw aldaar. In juli 2026 zal de raad via een raadsvoorstel gevraagd worden om het voorkeursrecht in een aantal gebieden al dan niet te continueren.

Het betreft hier alleen gebieden en locaties waarvan de verwachting en de kans groot is dat op korte en/of middellange termijn woningbouw gerealiseerd gaat worden.

6. Financiën

Voorgesteld wordt om het krediet strategische grondaankopen ten behoeve van de woningbouwontwikkelingen op te hogen met een bedrag van € 2.000.000. Omdat dit bedrag niet is meegenomen in de meerjarenbegroting is een begrotingswijziging opgesteld. Zie hiervoor bijlage 2.

7. Eerdere besluitvorming

Raadsvoorstel en raadsbesluit 3 juli 2024 'vestigen voorkeursrecht ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw en bijbehorende voorzieningen':

https://portal.ibabs.eu/Document/Download/3dce0ff3-1079-493f-80fc-9c17d2b88edf

https://portal.ibabs.eu/Document/Download/f75231a5-724a-4e24-8eeb-9b65ea6d41df

8. Communicatie

Niet van toepassing.

9. Planning en uitvoering

Niet van toepassing.

10. Privacy

Niet van toepassing.

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Dit voorstel is een vervolg op het besluit van 3 en 4 juli 2024 om een voorkeursrecht te vestigen op een aantal gebieden in onze gemeente. Ook maakt het krediet strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen onderdeel uit van het Actieplan versnellen woningbouw.

12. Bijlagen

Bijlage 1 – Raadsbesluit 'Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen'.

Bijlage 2 – Begrotingswijziging 2026-09.

Sint Odiliënberg, 20 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

Ing. L.H.C. Rijl

De burgemeester,

Ing. J.M.A. van Agtmaal

gemeente roerdalen

Raadsbesluit Jaar 2025/03/12

Zaaknummer: Z24-047827
Onderwerp: Ophogen krediet ten behoeve van woningbouwontwikkelingen.

De raad van de gemeente Roerdalen heeft;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 20 januari 2026,
het volgende besluit genomen:

Besluit:

1. In te stemmen met het ophogen van het krediet ‘strategische grondaankopen ten behoeve van woningbouwontwikkelingen’ met een bedrag van € 2.000.000.
2. In te stemmen met begrotingswijziging nr. 2026-09.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 12 maart 2026.

De gemeenteraad van Roerdalen,

De griffier, De voorzitter,

mr. M. Heijnens-Coenjaerts ing. J.M.A. van Agtmaal

BEGROTINGSWIJZIGING ***Dienstjaar: 2026*** ***Wijziging nr.: 9***

Gemeente ROERDALEN

De raad der gemeente Roerdalen besluit de begroting van lasten en baten voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als volgt: (Bedragen * € 1.000)

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten
Aanpassingen begroting 2026 m.b.t. raadsvoorstel 'Ophoging krediet strategische gronden'.								
Exploitatie per programma								
1. Krachtige dorpen								
2. Participatie, ondersteuning en zorg								
3. Veilige dorpen								
4. Economie, natuur, toerisme en cultuur								
5. Woonomgeving								
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen								
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening								
8. Algemene Middelen								
Reserve mutaties per programma								
2. Participatie, ondersteuning en zorg		-		-		-		
Exploitatieresultaat na bestemming	-	-	-	-	-	-		
Eigen Vermogen								
Vreemd vermogen								
N.v.t.								

Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten	wijziging lasten	wijziging baten
Aanpassingen begroting 2026 m.b.t. raadsvoorstel 'Ophoging krediet strategische gronden'.								
Investeringen	2.000							
N.v.t.								

Toelichting op de begrotingswijziging
Voor een toelichting verwijzen we naar het raadsvoorstel.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 maart 2026

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

Ingevolge art. 203 gemeentewet gezonden aan:
Gedeputeerde Staten van Limburg

Datum van inzending:
kenmerk: